

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 1-2 / 2012. - SIJEČANJ-VELJAČA

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar

tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavstvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, mr. don Dario Tičić, prof. Ines Grbić, prof. Livio Marijan

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slogan: Livio Marijan

Tisk: IT - Centar

Na unutarnjim koricama: Novi vitraj u crkvi sv. Mihovila u Zadru; Spomenik palim braniteljima akcije Maslenica

Sarkofag sv. Stošije, Katedrala, Zadar

Nadbiskupova riječ

Korizma

1. Obilježeni pokorničkim pepelom ušli smo u korizmeno vrijeme i započeli duhovni hod koji nas pravša za dostoјno slavljenje vazmenih otajstava. Korizma je hod na kojem pratimo Isusa na putu u Jeruzalem gdje se zbilo njegovo otajstvo muke, smrti i uskrsnuća. Ona nas podsjeća da je i krišćanski život "put" kojim valja ići, te Krista susresti i slijediti ga. Zbog toga je korizma vrlo važno liturgijsko doba koje je započelo na Čistu srijedu i vodi nas do Vazmenoga trodnevnja, koje je središte otajstva našeg spasenja. Korizmeno vrijeme od četrdeset dana simboličan je broj kojim Stari i Novi zavjet opisuju istaknute trenutke iz povijesti spasenja. Broj se javlja u biblijskom izvješću o Noi o kojem smo slušali na prvu korizmenu nedjelju. On je prikazan kao pravednik koji je u vrijeme potopa proveo četrdeset dana i četrdeset noći u korablj, zajedno sa svojom obitelji i životinjama koje mu je Bog rekao da ih uzme sa sobom. A onda je nakon poplave morao čekati drugih četrdeset dana prije no što će stupiti na čvrsto tlo (Post 7, 4-12). Broj četrdeset vezan je i uz Mojsije koji je na brdu Sinaj u Gospodinovoj prisutnosti ostao četrdeset dana i četrdeset noćiju da primi Zakon. Čitavo to vrijeme je postio (Iz 24, 18).

Židovski narod je putovao iz Egipta u Obećanu zemlju punih četrdeset godina. Velikom starozavjetnom proroku Iliju trebalo je četrdeset dana da stigne do brda Horeba gdje će susresti Boga (1 Kr 19, 8). A građanima Ninive trebalo je četrdeset dana da čine pokoru i dobiju oproštenje (Post 3, 4). Četrdeset je također broj godina kraljevske vladavine Šaula (Dj 13, 21), Davida (2 Sam 5, 4-5) i Salomona (1 Kr 11, 41), prvih izraelskih kraljeva. Na prvu korizmenu nedjelju slušali smo izvješće iz Markova evanđelja kako "Duh nagna Isusa u pustinju" gdje 40 dana nije ni jeo ni pio, a iskušavao ga je Sotona (Mk 1, 12-15).

2. U svojoj ovogodišnjoj korizmenoj poruci Papa nas poziva da "pazimo jedni na druge i da se potičemo na ljubav i dobra djela" (Heb 10, 24). "U svijetu prožetom individualizmom, veli on, nužno je otkrivati važnost bratskog ispravljanja, kako bismo zajedno išli prema svetosti. Jer, slabí smo i obmanjujemo sami sebe (usp. 1 Iv 1, 8). Stoga je potrebno da drugima pomažemo i dopustimo da nama oni pomognu kako bismo vidjeli sebe u istini, pobožšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem". Kada bi krišćani ove riječi odgovorno provele u životu, manje bismo se kao vjernici crvenjeli zbog subraće koja su "ogrezla u vinu, nemoralu ili pak u određenim nečasnim materijalnim malverzacijama". Jer, kao što je u ljudskom biću usađena čežnja za "višim, šepšim, boljim i svetijim životom", tako postoji i prijeka "potreba za pogledom koji ljudi i ispravlja, poznaje i prepoznaje, duboko proniče, opominje, suošjeća i opršta" (usp. Lk 22, 61). Upravo onako kako je to Isus činio. A on je "prošao zemljom čineći dobro". On to i danas nastavlja činiti sa svakim od nas. I poziva svoje neka idu i čine tako.

Neka nas slušanje Biblije tijekom korizme hrani svakom riječju što izlazi iz Božjih usta.. A naša molitva, praćena postom i dobrim djelima milostinje i milosrđa, neka nam otvara nadu koja ne razočarava. I dok "pazimo jedni na druge i natječemo se u ljubavi i dobrim djelima" (Heb 10, 24), neka nas Gospodin učvrsti u prisnom zajedništvu s Kristom koji nas i u ovom svetom vremenu korizme pojava i učvršćuje na putu naše vjere. Svima želim plodne i blagoslovljene dane korizme.

Mons. Želimir Pušić, nadbiskup

SVETA STOLICA

PAPINA PORUKA ZA XVI. SVJETSKI DAN MIRA 2012.

Odgajati mlade za pravdu i mir

1. Početak nove godine, Božjega dara čovjeku, poziva me uputiti svima, s velikim povjerenjem i ljubavlju, usrdnu čestitku da vrijeme koje je pred nama bude konkretno označeno pravdom i mirom.

S kojim stavom bismo trebali gledati na novu godinu? U Psalmu 130 nalazimo prelijepu sliku. Psalmist kaže da vjernik čeka Gospodina "više no zoru straža noćna" (r. 6), čeka ga s čvrstom nadom, jer zna da će donijeti svjetlo, milosrđe, spasenje. To se očekivanje rađa iz iskustva Izabranog naroda, koji shvaća da ga Bog uči promatrati svijet u njegovoj istinitosti i da ne dopušta da ga svladaju nevolje. Pozivam vas gledati na 2012. godinu s tim stavom povjerenja. Istina je da se u godini koja se primiče svom kraju povećao osjećaj beznađa zbog krize koja zahvaća društvo, svijet rada i ekonomiju; korjeni te krize su prije svega kulturni i antropološki. Čini se malne da se neki tamni veo nadvio nad naše vrijeme i ne dopušta nam jasno vidjeti dnevno svjetlo.

Ipak, u toj tami čovjekovo srce ne prestaje čekati zoru o kojoj govori psalmist. To je očekivanje posebno snažno i vidljivo kod mlađih i zato se u svojem razmišljanju okrećem njima promatraljući doprinos koji mogu i moraju dati društvu. Želim zato svoju poruku za 45. svjetski dan mira posvetiti temi odgoja: "Odgajati mlade za pravdu i mir", u uvjerenju da oni, svojom poletnošću i svojim idealizmom, mogu pružiti novu nadu svijetu.

Moja se poruka obraća također roditeljima, obiteljima, svim odgojnim i obrazovnim sastavnicama, kao i svima onima koji su odgovorni za razna područja religijskog, društvenog, političkog, ekonomskog, kulturnog života kao i za medije. Biti pozoran prema mladima i njihovim brigama, saslušati ih i cijeniti, nije samo nešto što je preporučljivo; to je primarna dužnost čitavog društva, ako se želi izgrađivati budućnost pravde i mira. Riječ je o tome da se mlađima poruči da cijene pozitivnu vrijednost života te se tako u njima probudi želju da svoje živote utroše u služenju dobru. To je zadaća u kojoj moramo svi dati svoj osobni obol. Brige koju su mnogi mlađi diljem svijeta izrazili u posljednje vrijeme pokazuju njihovu želju da sa čvrstom nadom gledaju u budućnost.

U sadašnjem trenutku zaokupljaju ih mnoge brige i strahovi: želete steći naobrazbu koja će ih ozbiljnije pripremiti da se nose sa stvarnošću u kojoj žive; uviđaju koliko je teško zasnovati obitelj i pronaći stalno radno mjesto; pitaju se mogu li dati stvarni doprinos svijetu politike, kulture i ekonomije kako bi izgrađivali društvo koje će imati ljudske i solidarnije lice. Važno je da se tim vrenjima i tome idealizmu posveti dužna pozornost na svim razinama društva. Crkva u mlađe gleda s nadom, ima povjerenje u njih i potiče ih da traže istinu, da brane opće dobro, da budu otvoreni svijetu koji ih okružuje i da budu kadri vidjeti "nove događaje" (Iz 42, 9; 48, 6)!

Odgajitelji

2. Odgoj je najzanimljivija i ujedno najteža pustolovina u životu. Odgajati – izraz koji dolazi od latinskog educere – znači izvesti mlađe iz njih samih i uvesti ih u stvarnost, prema punini koja pomaže osobi rasti. Taj se proces jača susretom dviju sloboda: slobode odrasle osobe i slobode mlađog čovjeka. To iziskuje i odgovornost učenika, koji mora biti otvoren i dopustiti da ga se vodi u upoznavanju stvarnosti, i odgovornost odgojitelja, koji mora biti spremjan darovati samog sebe. Zato su više no ikad potrebni istinski svjedoci, a ne puki razdjelitelji pravilâ i informacijâ, svjedoci koji će znati vidjeti dalje od drugih, jer imaju šire pogledе na život. Svjedok je onaj koji prednjači u življenju puta kojeg predlaže.

Koja su to mjesta gdje sazrijeva pravi odgoj za mir i pravdu? To je nadasve obitelj, jer su roditelji prvi odgojitelji. Obitelj je izvorna stanica društva. "U obitelji se djeca uče ljudskim i kršćanskim vrijednostima koje omogućuju konstruktivan i miran suživot. U obiteljima se uče međugeneracijskoj solidarnosti, poštivanju pravila, oprاشtanju i prihvatanju drugoga" (1). Ona je prva škola gdje odgajamo za pravdu i mir.

Živimo u svijetu u kojem su obitelji, kao i sam život, neprestano izložene prijetnji i, nerijetko, racjepkane. Radni uvjeti koji se često teško mogu uskladiti s obiteljskim zadaćama, brige za budućnost, ubrzani ritmovi života, česta seljenja

da bi se osigurao pristojan život ili čak puko preživljavanje – sve to silno otežava mogućnost da se djeci zajamči jedno od najdragocjenijih dobara: prisutnost roditelja. Ta prisutnost omogućuje sve dublje zajedništvo i prenošenje iskustava i uvjerenjâ koja se stječu godina, a koja se samo zajedno provedenim vremenom mogu prenijeti na mlađe. Roditeljima želim da ne klonu duhom! Neka primjerom svoga života potiču djecu da svoju nadu stavljaju nadasve u Boga, koji je izvor istinske pravednosti i mira.

Želim također uputiti svoju riječ odgovornima za odgojno-obrazovne institucije: neka s velikim osjećajem odgovornosti budno paze da se dostojanstvo svake osobe uvijek poštuje i cjeni. Neka se pobrinu da svaki mlađi čovjek otkrije vlastiti poziv i pomažu mladima da darovi koje im je Bog udijelio donesu svoj plod. Neka zajamče obiteljima da će njihovo djeci uvijek biti osiguran odgoj koji se neće biti u opreci s njihovom savješću i vjerskim načelima.

Neka sve obrazovne sredine budu mjesta otvorenosti za nadnaravno i za druge, mjesto dijaloga, povezanosti i pažljivog slušanja, u kojem se mlađi čovjek osjeća poštovanim zbog vlastitih sposobnosti i duhovnih bogatstava i gdje može naučiti cijeniti braću. Neka se ondje nauči iskusiti radost koju donosi svakodnevno činjenje djela ljubavi i suosjećajnost prema bližnjemu i djelatno sudjelovanje u izgradivanju društva koje će biti humanije i u kojem će biti više bratstva.

Obraćam se zatim političarima od kojih tražim da konkretno pomažu obitelji i odgojne ustanove u izvršavanju njihovih odgojnih prava i dužnosti. Ne smije nikada uzmanjkati prikladne potpore majčinstvu i očinstvu. Neka se pobrinu da se nikome ne nijeće pristup obrazovanju i neka obiteljima omoguće da mogu slobodno birati odgojno-obrazovne strukture koje su prikladnije za dobro njihove djece. Neka se političari zalažu za ponovno ujedinjavanje obitelji koje su razdvojene zbog priskrbljivanja sredstava potrebnih za život. Neka mlađima pružaju pozitivnu sliku o politici, kao pravom služenju na dobro svih.

Moram, nadalje, pozvati svijet medija da dadne svoj doprinos odgoju. U današnjem društву sredstva masovne komunikacije imaju jedinstvenu ulogu: ona ne samo da informiraju, već također oblikuju duh svojih korisnika te stoga mogu dati značajan doprinos odgoju i obrazovanju mlađih. Važno je imati na umu kako između obrazovanja i komunikacije postoji tjesna veza: obrazovanje se naime

ostvaruje uz pomoć komunikacije, koja utječe, na pozitivan ili negativan način, na oblikovanje osobe. I mladi moraju imati hrabrosti da prije svega oni prvi žive ono što traže od onih koji su u njihovu okruženju. Na njima leži velika odgovornost: neka smognu hrabrosti da se svojom slobodom koriste dobro i savjesno. I oni sami su odgovorni za vlastiti odgoj i obrazovanje za pravdu i mir!

Odgajati za istinu i slobodu

3. Sveti se Augustin pitao: "Quid enim fortius desiderat anima quam veritatem? – Što čovjek snažnije želi od istine?" (2). Hoće li neko društvo imati humano lice velikim dijelom ovisi o tome pridonosi li obrazovanje očuvanje tog neuništivog zahtjeva. Obrazovanje je, naime, povezano s cjelovitim oblikovanjem osobe, uključujući i njezin moralni i duhovni vidik, i usredotočeno je na čovjekov krajnji cilj i dobro društva kojem pripada. Zato, da bi se čovjeka odgojilo za istinu treba prije svega znati tko je osoba, poznavati njezinu narav. Promatrajući stvarnost koja ga okružuje, psalmist ovako razmišlja: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?" (Ps 8, 4-5). To je temeljno pitanje koje si moramo postaviti: tko je čovjek? Čovjek je biće koje nosi u srcu žđ za beskonačnim, žđ za istinom – i to ne djelomičnom istinom, već onom koja je kadra rasvjetliti smisao života – zato što je stvoren na Božju sliku i priliku. Prepoznati sa zahvalnošću da je život neprocjenjivi dar vodi do otkrivanja dubokog i nepovredivog dostojanstva svake osobe. Zato je prvi korak u odgoju naučiti prepoznavati Stvoriteljevu sliku u čovjeku i, samim tim, gajiti duboko poštivanje prema svakom ljudskom biću i pomagati drugima da žive životom koji je u skladu s tim uzvišenim dostojanstvom. Ne smije se zaboraviti da se "autentični ljudski razvoj tiče cijele osobe u svim njezinim dimenzijama" (3), uključujući i transcendentnu, te da se ne smije žrtvovati osobu zbog postizanja nekog dobra, bilo ono ekonomsko ili društveno, individualno ili kolektivno. Samo u odnosu s Bogom čovjek shvaća također značenje vlastite slobode. A pred odgojiteljima se postavlja zadaća oblikovati istinsku slobodu. To nije odsutnost ograničenja ili vladavina slobodne volje, nije apsolutizam onoga "ja". Čovjek koji vjeruje da je apsolutan, da ne ovisi ni o kome i ni o čemu, da može činiti što mu volja, na kraju protuslovi istini o vlastitom biću i gubi svoju slobodu. Čovjek je, međutim, biće odnosa, koji živi u jednom odnosu s drugima i, prije svega, s Bogom. Istinska sloboda se nikada ne može postići udaljavanjem od Boga.

Sloboda je dragocjena, ali ujedno i krhka vrijednost; može biti pogrešno shvaćena i zloupotrijebljena. "Osobito podmuklu prepreku odgojnoj zadaći danas predstavlja masovna prisutnost, u našem društву i kulturi, onog relativizma koji, budući da ne priznaje ništa kao definitivno, ostavlja kao posljednje mjerilo vlastito 'ja' s njegovim htijenjima i pod krinkom slobode postaje za svakog tamnica, jer odvaja ljude jedne od drugih te na kraju svaki od njih biva zatvoren u vlastito 'ja'. U takvom relativističkom obzoru, stoga, pravi odgoj nije moguć: bez svjetla istine prije ili kasnije svaki je čovjek naime osuđen sumnjati u dobrotu samoga života i odnosa od kojih je satkan, u vrijednost svojega zauzimanja da nešto zajedno gradi s drugima" (4).

Da bi ostvario svoju slobodu, čovjek mora dakle nadići relativistički obzor i spoznati istinu o samom sebi i istinu o dobru i zlu. U dubini savjesti čovjek otkriva jedan zakon kojeg si nije on dao, već kojeg mora slušati i čiji glas ga poziva da ljubi i čini dobro i kloni se zla, da preuzme odgovornost za učinjeno dobro i počinjeno zlo (5). Zbog toga je ostvarivanje slobode prisno povezano s naravnim moralnim zakonom, koji ima univerzalni karakter, izraz je dostojanstva svake osobe, udara temelje njegovim temeljnim pravima i dužnostima i dakle, u konačnici, oblikuje temelje pravednog i miroljubivog suživota među osobama.

Ispravno korištenje slobode dakle ima središnju važnost u promicanju pravednosti i mira, koji zahtijevaju poštivanje prema samima sebi i prema drugima, uključujući i one čiji način shvaćanja i života umnogome odudara od našega. Iz toga stava izviru sastavnice bez kojih mir i pravednost ostaju prazne riječi bez sadržaja: uzajamno povjerenje, sposobnost uspostave konstruktivnog dijaloga, mogućnost oprاشtanja, koje bi uvjek htjeli primiti ali koje je teško drugome dati, uzajamna ljubav, suošćećanje prema najslabijima, kao i spremnost na žrtvu.

Odgajati za pravdu

4. U našem svijetu, u kojem je vrijednost osobe, njezina dostojanstva i njezinih prava, usprkos javno proklamiranim dobrom namjerama, ozbiljno ugrožena raširenom tendencijom isključivog pribjegavanja mjerilima korisnosti, zarade i posjedovanja, važno je ne odvajati pojам pravde od njezinih transcendentnih korijenâ. Pravda, naime, nije jednostavno plod ljudskog dogovora, jer ono što je pravedno nije izvorno određeno pozitivnim zakonom, već dubokim identitetom ljudskog bića. Samo cjeloviti pogled na čovjeka omogućuje nam

da ne podlegnemo poimanju pravde kao nekog ugovora i dogovora i da smjestimo također nju unutar obzora solidarnosti i ljubavi (6).

Ne smijemo zanemariti činjenicu da su određene struje suvremene kulture, koje se oslanjaju na ekonomska racionalistička i individualistička načelâ, istrgla pojma pravde iz njezinih transcendentnih korijena, odvojivši je od ljubavi i solidarnosti: "Zemaljski grad" ne promiču samo odnosi pravâ i dužnosti, nego, još više i još preće, odnosi velikodušne besplatnosti, milosrđa i zajedništva. Sebedarna ljubav, čak i u ljudskim odnosima, uviјek očituje Božju ljubav, dajući teologalnu i spasenjsku vrijednost svakom zauzimanju oko pravednosti u svijetu" (7). "Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi!" (Mt 5, 6). Nasitit će se jer su gladni i žedni ispravnih odnosa s Bogom, sa samima sobom, sa svojom braćom i sestrama i sa čitavim stvorenim svijetom.

Odgajati za mir

5. "Mir nije tek odsutnost rata i ne može se svesti na osiguranje ravnoteže među suprotstavljenim silama. Mir se na zemlji ne može postići bez zaštite osobnih dobara, bez slobodne komunikacije među ljudima, bez poštivanja dostojanstva osoba i naroda, bez postojano življenog bratstva" (8). Mir je plod pravde i učinak ljubavi. Mir je prije svega Božji dar. Mi kršćani vjerujemo da je Krist naš pravi mir: u njemu, u njegovom križu, Bog je pomirio sa sobom svijet i razorio razdvojnice koje su nas jedne od drugih dijelile (usp. Ef 2, 14-18); u njemu postoji samo jedna obitelj, pomirena u ljubavi.

Ali mir nije samo dar koji treba primiti, već je također zadatak kojeg treba ostvariti. Da bismo bili istinski mirotvorci, moramo se učiti suošćećanju, solidarnosti, suradnji, bratstvu, moramo biti aktivni u zajednici i budni u jačanju svijesti kod ljudi u svezi nacionalnih i međunarodnih pitanja i važnosti da se traže prikladni načini preraspodjele bogatstva, promicanja razvoja, suradnje u razvoju i rješavanju sukobâ. "Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvatî!", kaže Isus u Govoru na gori (Mt 5, 9).

Mir za sve je plod pravde za sve i nitko ne može izbjegći tu bitnu zadaću promicanja pravde, prema vlastitim poljima djelovanja i odgovornostima. Pozivam poglavito mlade, koji uvjek snažno streme idealima, da imaju strpljenja i upornosti u traženju pravde i mira, da gaje osjećaj za ono što je pravedno i istinito, i onda kada to može uključivati žrtvu i značiti da moraju ići protiv struje.

Uzdići oči Bogu

6. Kada se nađemo pred teškim izazovom kročenja putom pravde i mira možemo biti u iskušenju da se, poput psalmiste, pitamo: "K brdima oči svoje uzdižem: odakle će mi doći pomoći?" (Ps 121, 1). Svima, a poglavito mladima, želim snažno reći: "Svijet ne spašavaju ideologije, već samo okretanje Bogu životom, koji je naš stvoritelj, jamac naše slobode, jamac onoga što je doista dobro i istinito... okretati se bespridržajno Bogu koji je mjera onoga što je ispravno i istodobno je vječna ljubav. Što bi nas uopće i moglo spasiti ako ne ljubav?" (9) Ljubavi je mila istina, ona je snaga koja nas čini kadri-ma zalađati se za istinu, za pravdu, za mir, jer sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi (usp. 1 Kor 13, 13)

Dragi mladi, vi ste dragocjeni dar za društvo. Ne dopustite da vas obuzme obeshrabrenost kada nađete na teškoće i ne prepustajte se lažnim rješenjima, koja se često predstavljaju kao najlakši put za svladavanje problemâ. Ne plašite se preuzeti obaveze, uhvatiti se u koštač s naporom i žrtvom, izabrati putove koji zahtijevaju vjernost i stalnost, poniznost i predanost. Živite s povjerenjem svoju mladost i one duboke želje sreće, istine, ljepote i prave ljubavi koje osjećate! Živite intenzivno to razdoblje žvota tako bogato i puno poleta. Budite svjesni da ste vi sami primjer i poticaj za odrasle, i to ćete biti što se više budete trudili pobijediti ne-pravde i korupciju, koliko više budete željeli bolju budućnost i zalagali se da je izgrađujete.

Bilješke:

- (1) Benedikt XVI., *Discorso agli Amministratori della Regione Lazio, del Comune e della Provincia di Roma* (14. siječnja 2011.): *L'Osservatore Romano*, 15. 1. 2011., str. 7.
- (2) *Commento al Vangelo di S. Giovanni* (Komentar na Evandelje sv. Ivana), 26,5.
- (3) Benedikt XVI., *Enc. Caritas in veritate* (29. lipnja 2009.), 11: AAS 101 (2009), 648; usp. Pavao VI., *Enc. Populorum progressio* (26. ožujka 1967.), 14: AAS 59 (1967), 264.
- (4) Benedikt XVI., *Discorso in occasione dell'apertura del Convegno ecclesiale diocesano nella Basilica di san Giovanni in Laterano* (6. lipnja 2005.): AAS 97 (2005), 816.
- (5) Usp. II vatikanski koncil, Konst. *Gaudium et spes*, 16.
- (6) Benedikt XVI., *Discorso al Bundestag* (Govor u Bundestagu) (Berlin, 22. rujna 2011.): *L'Osservatore Romano*, 24. rujna 2011., str. 6-7.
- (7) *Isti*, *Enc. Caritas in veritate* (29. lipnja 2009.), 6: AAS 101 (2009), 644-645.
- (8) *Katekizam Katoličke Crkve*, 2304.
- (9) Benedikt XVI., *Veglia con i Giovani* (Bdjenje s mladima) (Köln, 20. 8. 2005.): AAS 97 (2005), 885-886.

Budite svjesni svojih mogućnosti i ne zatvarajte se nikada u sebe same, već znajte raditi za svjetliju budućnost za sve. Niste nikada sami. Crkva se uzda u vas, prati vas, bodri vas i želi vam ponuditi najdragocjenije što ima: mogućnost da uzdignite svoje oči Bogu, da susretnete Isusa Krista, onoga koji je pravda i mir.

Svima vama, muškarci žene iz čitavoga svijeta, kojima na srcu leži mir želim poručiti: mir nije neko dobro koje je već dostignuto, već je cilj kojem svi i svatko mora težiti. Gledajmo s većom nadom u budućnost, uzajamno se bodrimo na našem putu, radimo na tome da dadnemo našem svijetu lice koje je više ljudsko i bratsko i osjetimo se ujedinjenima u odgovornosti prema sadašnjim i budućim naraštajima, poglavito u njihovu odgajanju da budu miroljubivi i mirotvorci. Na temelju te svijesti upućujem vam ova razmišljanja i upućujem svoj poziv: ujedinimo svoje duhovne, moralne i materijalne snage, da bismo "odgajali mlade za pravdu i mir".

Iz Vatikana, 8. prosinca 2011.

Papa Benedikt XVI.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA 20. SVJETSKI DAN BOLESNIKA

"*Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!*" (Lk 17, 19)

Draga braćo i sestre!

U prigodi Svjetskoga dana bolesnika, koji ćemo slaviti 11. veljače 2012., na spomendan Gospe Lurdske, želim ponovno izraziti svoju duhovnu blizinu svim bolesnicima koji se nalaze u mjestima u kojima se pruža skrb za bolesne ili su zbrinuti u obiteljima, izražavajući svakom od njih brižnost i ljubav čitave Crkve. U velikodušnom prihvaćanju s ljubavlju svakoga ljudskog života, osobito slabih i bolesnih, kršćanin izražava važni aspekt vlastitog evanđeoskog svjedočenja, po Kristovu primjeru, koji se prignuo nad čovjekova materijalna i duhovna trpljenja da ih ozdravi.

1. Ove godine, koja predstavlja najbližu pripravu za svečani Svjetski dan bolesnika koji će se slaviti u Njemačkoj 11. veljače 2013. i u čijem će žarištu biti vrlo znakovit lik Samarijanca (usp. Lk 10, 29-37) želim staviti naglasak na "sakramente ozdravljenja", to jest na sakrament pokore i pomirenja kao i sakrament bolesničkog pomazanja, koji imaju svoje prirodno ispunjenje u euharistijskoj pričestvi. Isusov susret s desetoricom gubavaca, opisan u Evandelju svetog Luke (usp. Lk 17, 11-19), osobito riječi koje Gospodin upućuje jednom od njih: "Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!" (r. 19), pomaže nam da postanemo svjesni važnosti vjere za one koji se, pod teretom patnje i bolesti, približavaju Gospodinu. U susretu s njim mogu stvarno iskusiti da onaj koji vjeruje nije nikada sam! Bog nas, naime, u svome Sinu, ne napušta u našim tjeskobama i trpljenjima, već nam je blizu, pomaže nam nositi ih i želi ozdraviti u dubini naše srce (usp. Mk 2, 1-12).

Vjera toga jedinog gubavca koji se, vidjevši da je ozdravio, pun divljenja i radosti, za razliku od ostalih, vraća odmah Isusu da mu izrazi svoju zahvalnost, pomaže nam shvatiti da je ponovno zadobiveno zdravlje znak nečeg dragocjenijeg od pukog tjelesnog ozdravljenja, to je znak spasenja koje nam Bog daje po Kristu; ono nalazi svoj izraz u Isusovim riječima: Tvoja te vjera spasila. Tko u vlastitom trpljenju i bolesti zaziva Gospodina siguran je da ga njegova ljubav neće nikada napustiti i da ni ljubav Crkve, koja u ovom svijetu nastavlja njegovo djelo spasenja, neće nikada minuti. Tjelesno ozdravljenje, izraz dubljeg spasenja, otkriva tako važnost koju čovjek, kao cjelina satkana od duše i tijela, ima za Gospodina.

Svaki sakrament, usto, izražava i ostvaruje blizinu samoga Boga, koji, na potpuno besplatan način, "stupa s nama u dodir po materijalnim zbiljnostima..., kojima se služi, pretvarajući ih u sredstva susreta između nas i njega samog" (Homilija, Misa potvrde, 1. travnja 2010). "Jedinstvo između stvaranja i otkupljenja postaje vidljivo. Sakramenti su izraz opipljivosti naše vjere koja obuhvaća tijelo i dušu, čitavog čovjeka" (Homilija, Misa potvrde, 21. travnja 2011).

Glavni zadatak Crkve je zasigurno naviještanje Božjeg kraljevstva, "ali upravo taj navještaj mora biti proces ozdravljenja: '...iscijeliti srca slomljena' (usp. Iz 61, 1)" (isto), prema zadaći koju je Isus povjerio svojim učenicima (usp. Lk 9, 1-2; Mt 10, 1.5-14; Mk 6, 7-13). Sprega tjelesnog zdravlja i obnove slomljenih srca pomaže nam stoga bolje shvatiti "sakramente ozdravljenja".

2. Sakrament pokore bio je često u središtu razmišljanja crkvenih pastira, upravo zbog velike važnosti koju ima u kršćanskom životu, jer "sva vrijednost Pokore jest u tome da u nama ponovno obnovi Božju milost i s Bogom nas sjedini dubokom ljubavlju" (Katekizam Katoličke Crkve, 1468). Nastavljujući razglašavati Isusovu poruku oproštenja i pomirenja, Crkva ne prestaje pozivati čitavo čovječanstvo da se obrati i vjeruje u evandelje. Poziv apostola Pavla: "Kristovi smo da-kle poslanici; Bog vas po nama nagovara. Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!" (2 Kor 5, 20), ona prihvata kao vlastiti. Isus u svom životu naviješta i uprisutnjuje Očevo milosrđe. On je došao ne da osuđuje, već da opršta i spašava, da pruži nadu također u najdubljoj tami patnje i grijeha, da dadne vječni život; tako u sakramentu pokore, u "lijeku ispovijedi", iskustvo grijeha ne izrođuje se u očaj, već susreće ljubav koja opršta i preobražava (usp. Ivan Pavao II., Posinod. apost. pobud. Pomirenje i pokora. Reconciliatio et paenitentia, 31).

Bog, "bogat milosrđem" (Ef 2, 4), poput oca iz evanđeoske prisopodobe (usp. Lk 15, 11-32), ne zatvara srce nikome od svoje djece, već ih čeka, traži, nalazi tamo gdje odbacivanje zajedništva zatvara u osamu i podjelu, poziva ih da se okupe oko njegova stola, u radosnoj svečanosti oprštanja i pomirenja. Trpljenje, u kojem bi se kod čovjeka mogla javiti napast da se prepusti obeshrabrenosti i očaju,

može se tako pretvoriti u vrijeme milosti u kojem se čovjek može povući u samog sebe i, poput rasipnog sina iz prispodobe, preispitati vlastiti život, prepoznati zablude i promašaje, osjetiti nostalgiju za Očevim zagrljajem i vratiti se putu koji vodi prema njegovu domu. On, u svojoj velikoj ljubavi, uviđek i svagda bdije nad našim životom i čeka nas da svakom djetetu koji mu se vrati udijeli dar punog pomirenja i radosti.

3. Čitajući Evanđelja jasno vidimo kako je Isus uviđek iskazivao posebnu pažnju bolesnima. On ne samo da je pozvao svoje učenike da im liječe rane (usp. Mt 10, 8; Lk 9, 2; 10, 9), već je također za njih ustanovio posebni sakrament: bolesničko pomazanje. Jakovljeva poslanica potvrđuje da je taj sakramentski čin prisutan već u prvoj kršćanskoj zajednici (usp. 5, 14-16): bolesničkim pomazanjem praćenom molitvom prezbitera čitava Crkva preporučuje bolesne Gospodinu patniku i proslavljenom, da ublaži njihove patnje i spasi ih, štoviše poziva ih da se u duhu sjedine s Kristovom mukom i smrću, kako bi tako pridonijeli dobru Božjeg naroda.

Taj nas sakrament potiče razmatrati dvojako otajstvo Maslinske gore, gdje se Isus našao dramatično suočen s putom na koji ga je uputio Otac, putom muke, najvišeg čina ljubavi, i prihvatio taj put. U tome času, on je posrednik, "nosi na sebi, preuzima na sebe trpljenje i patnju svijeta, preobražavajući je u vapaj Bogu, donoseći je pred oči i u ruke Bogu, i noseći je tako zbiljski k času otkupljenja" (Lectio divina, Susret s rimskim klerom, 18. veljače 2010.). Ali "Maslinska gora je... također mjesto s kojeg je on uzašao k Ocu, to je dakle mjesto otkupljenja... Taj dvojaki misterij Maslinske gore je također uviјek 'na djelu' u sakramenalnom ulju Crkve... znaku Božje dobrote koja se pruža k nama da nas dotakne" (Homilija, Misa potvrde, 1. travnja 2010.). U bolesničkom pomazanju, sakramentalna tvar ulja nam biva ponuđena, tako reći, "kao Božji lijek... koji nam sada ulijeva pouzdanje u njegovu dobrotu, pružajući nam snagu i utjehu, ali koji je istodobno ustremljen izvan bolesti prema konačnom ozdravljenju, uskrsnuću (usp. Jak 5, 14)" (isto).

Taj sakrament zaslužuje danas veću pažnju, bilo u teološkom promišljanju, bilo u pastoralnom radu s bolesnima. Prepoznavajući pravu vrijednost sadržaja liturgijske molitve koji se prilagođavaju raznim ljudskim situacijama vezanim uz bolest, ali ne samo nju, kada se čovjek nađe na kraju svoga životnog puta (usp. Katekizam Katoličke Crkve, 1514), bolesničko pomazanje ne smije se smatrati

malne "manjim sakramentom" u odnosu na ostale. Ako su pažnja i pastoralna skrb prema bolesnima s jedne strane znak Božje nježnosti prema onima koji trpe, s druge donosi duhovnu korist također svećenicima i čitavoj kršćanskoj zajednici, koji su svjesni da ono što je učinjeno najmanjemu, učinjeno je samom Isusu (usp. Mt 25, 40).

4. U vezi "sakramenata ozdravljenja" sveti Augustin kaže: "Bog ozdravlja sve bolesti. Ne boj se dakle: sve će bolesti biti ozdravljene... Moraš samo dopustiti da te on ozdravi i ne smiješ odbaciti njegove ruke" (Izlaganje o Psalmu 102, 5: PL 36, 1319-1320). Riječ je o dragocjenim sredstvima Božje milosti, koja pomažu bolesniku da se sve potpunije suoči otajstvu Kristove smrti i uskrsnuća. Zajedno s ta dva sakramenta, htio bih istaknuti također važnost euharistije. Primljena u trenutku bolesti pridonosi, na jedinstven način, odjelotvorenju te preobrazbe, pridružujući onoga koji se hrani Isusovu Tijelu i Krvlju Njegovu prinosu samoga sebe Ocu za spasenje svih. Čitava crkvena zajednica, a navlastito župne zajednice, trebaju posvetiti pozornost tome da se osigura mogućnost čestog pristupanja sakramentskoj pričesti onima koji, zbog zdravstvenih razloga ili poodmakle dobi, ne mogu ići u bogoslužna mjesta. Na taj se način toj braći i sestrama pruža mogućnost da osnaže odnos s Kristom raspetim i uskrsnim, sudjelujući svojim životom prinesenim za ljubav Kristovu, u samom poslanju Crkve. U toj perspektivi, važno je da svećenici koji vrše svoj osjetljivi rad u bolnicama, lječilištima i domovima bolesnika osjeti da su "poslužitelji bolesnika", znak i oruđe Kristova suosjećanja, koji mora doći do svakog čovjeka koji trpi" (Poruka za XVIII. Svjetski dan bolesnika, 22. studenog 2009.).

Suobličavanje Kristovu uskrsnom otajstvu, koje se može postići također praksom duhovnog zajedništva, poprima sasvim osebujno značenje kada se euharistiju podjeljuje i prima kao popudbinu. U tome trenutku života još snažnije odjekuju Gospodinove riječi: "Tko blaguje tijelo moje i piye krv moju, ima život vječni; i ja će ga uskrisiti u posljednji dan" (Iv 6, 54). Euharistija, nadasve kao popudbina, je – prema definiciji svetog Ignacija Antiohijskog – "lijek besmrtnosti, protuotrov za smrt" (Poslanica Efežanima, 20; PG 5, 661), sakrament prijelaza iz smrti u život, iz ovoga svijeta k Ocu, koji sve čeka u nebeskom Jeruzalemu.

SVETA STOLICA

5. Tema ove Poruke za 20. svjetski dan bolesnika "Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!" gleda također prema naprijed, prema predstojećoj Godini vjere, koja će započeti 11. listopada 2012., koja predstavlja povoljnju i dragocjenu prigodu da se ponovno otkrije snagu i ljepotu vjere, da se prodube njezini sadržaji i da je se svjedoči u svakodnevnom životu (usp. apost. pismo Porta fidei, 11. listopada 2011.). Želim obodriti bolesnike i patnike da nalaze uvijek sigurno sidro u vjeri, jačanoj slušanjem Božje riječi, osobnom molitvom i sakramentima, istodobno pozivam pastire da budu sve spremniji podjeljivati ih bolesnima. Neka svećenici, po primjeru Dobrog Pastira i kao vođe stada koje im je povjerenio, budu ispunjeni radošću, brižni prema slabima, jednostavnima, grešnim, očitujući beskrajno Božje milosrđe umirujućim riječima nade (usp. Sv. Augustin, Pismo 95, 1: PL 33, 351-352).

Svima koji rade na polju zdravstva, kao i obiteljima koji u svojim najbližima vide ispaćeno lice Gospodina Isusa, ponovno upućujem svoju osobnu zahvalu i zahvalnost Crkve, jer oni, u svojoj profesionalnoj stručnosti i tišini, često ni ne spominjući njegovo ime, očituju Krista na konkretan način (usp. Homilija, Misa potvrde, 21. travnja 2011.).

Mariji, Majci milosrđa i Zdravlju bolesnih, uzdignimo svoj pogled pun pouzdanja i svoju molitvu; neka ona svojim majčinskim suosjećanjem, koje je očitovala dok je stajala uz svoga umirućeg Sina na križu, prati i podupire vjeru i nadu svake bolesne osobe i svih koji pate na putu ozdravljenja od rana tijela i duše.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svakom pojedinom podjeljujem posebni apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 20. studenoga 2011., svetkovina Našega Gospodina Isusa Krista, Kralja svega stvorenja

Papa Benedikt XVI.

Relikvijar sv. Stošije

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA KORIZMU 2012.

"Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela" (Heb 10, 24)

Braćo i sestre,

korizma nam još jednom pruža mogućnost razmišljati o središtu kršćanskog života: ljubavi. Naime to je pogodno vrijeme da, uz pomoć Božje riječi i sakramenata, obnovimo svoj hod u vjeri, i kao pojedinci i kao zajednica. To je put označen molitvom i zajedništvom, šutnjom i postom, u isčekivanju uskrsne radosti.

Ove godine želim iznijeti neka svoja razmišljanja u svjetlu kratkog biblijskog teksta preuzetog iz Poslanice Hebrejima: "Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela" (10, 24). Ta je rečenica dio perikope u kojoj sveti pisac poziva pouzdati se u Isusa Krista kao najvišeg svećenika, po kojem smo zadobili oproštenje i otvoren put koji vodi Bogu. Plod prihvaćanja Krista je život koji počiva na tri teologalne kreposti: to jest prisupati Gospodinu "istinitim srcem u punini vjere" (r. 22), nepokolebljivim čuvanjem "vjere nade" (r. 23) u stalnoj budnosti da se zajedno s braćom čine "ljubav i dobra djela" (r. 24). Kaže se također kako je, kao potpora vjerniku u tom ponašanju u skladu s evanđeljem, važno sudjelovati na liturgijskim susretima i molitvi zajednice, upirući pogled u eshatološki cilj, to jest puno zajedništvo u Bogu (r. 25). Zaustaviti ću se na retku 24 koji, u kratkim crtama, pruža dragocjen i trajno aktualan nauk o tri aspekta kršćanskog života: pozornost prema drugome, uzajamnost i osobna svetost.

1. "Pazimo": odgovornost prema našoj braći i sestrama.

Prvi aspekt predstavlja poziv da "pazimo": grčki izraz koji se koristi u tekstu je katanoein, koji znači dobro gledati, biti pozoran, svjesno promatrati, primjećivati neku stvarnost. Susrećemo ga u Evanelju kada Isus poziva učenike da "promatruju" ptice nebeske, koje su, bez imalo truda, okružene brižnom i pažljivom Božjom providnošću (usp. Lk 12, 24) te da "vide" brvno u vlastitom oku prije nego ugledaju trun u bratovu oku (usp. Lk 6, 41). Nalazimo ga također u još jednom ulomku iz iste Poslanice Hebrejima, gdje Pavao poziva braću: "promotrite... Isusa" (3, 1), apostola i najvišeg svećenika naše vjere. Dakle, glagol kojim započinje naš poziv poručuje nam da svrnemo svoj pogled na drugoga, prije svega na Isusa, te da budemo

pozorni jedni prema drugima, da ne budemo jedni drugima stranci, ravnodušni prema onom što se događa našoj braći i sestrama. Prečesto, međutim, kod nas prevladava potpuno suprotan stav: jedna ravnodušnost i nezainteresiranost koji su plod sebičnosti i prikriveni tobogenim poštivanjem tuđe "privatnosti". I danas snažno odjekuje Gospodinov glas koji svakog od nas poziva da se pobrinemo za drugoga. I danas Bog traži od nas da budemo "čuvari" naše braće (usp. Post 4, 9), da uspostavljamo odnose označene uzajamnom brigom, pozornošću prema dobru drugoga i prema osobi u cjelini.

Velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu zahtijeva od nas da shvatimo odgovornost prema onome koji je, kao i ja, Božje stvorenje i dijete: činjenica da smo braća u čovještvu i, u mnogim slučajevima, također u vjeri mora nas navesti na to da u drugom promatramo istinski alter ego, kojega Gospodin beskrajno ljubi. Ako budemo odnjegovali u sebi taj stav da u drugima promatramo svoju braću i sestre, solidarnost, pravednost kao i milosrđe i suošjećanje sami će kao iz nekog vrela poteći iz našega srca. Sluga Božji Pavao VI. rekao je da svijet danas nadasve trpi zbog nedostatka bratstva: "Svijet je bolestan. Njegovo zlo sastoji se manje u tome da ne bi bilo zaliha, da bi ih neki prigrabili, a više u pomanjkanju bratstva među ljudima i među narodima" (Enc. Populorum progressio, [26. ožujka 1967.], br. 66).

Pažnja prema drugom podrazumijeva da njemu ili njoj želimo dobro u svakom pogledu: tjelesnom, moralnom i duhovnom. Suvremena kultura je, čini se, izgubila osjećaj za dobro i zlo, zato treba ponovo snažno isticati da dobro postoji i da pobjeđuje, jer je Bog "dobar i dobrostiv" (Ps 119, 68). Dobro je sve ono što daje, štiti i promiče život, bratstvo i zajedništvo. Odgovornost prema bližnjemu znači, dakle, htjeti i činiti dobro drugome, u nadi da će i taj drugi postati osjetljiv na dobrotu i njezine zahtjeve. Zanimati se za brata znači otvoriti oči za njegove potrebe. Sveti pismo upozorava nas na opasnost da nam srca otvrđnu zbog svojevrsne "duhovne neosjetljivosti" koja nas čini slijepima za trpljenja drugih ljudi. Evanđelist Luka donosi dvije prispodobe u kojima su prikazana dva primjera te situacije do koje može doći u ljudskom srcu.

U prispodobi o dobrom Samarijancu, svećenik i levit ravnodušno "prođoše dalje" pokraj čovjeka kojeg su opljačkali i pretukli razbojnici (usp. Lk 10, 30-32), a u prispodobi o bogatašu i Lazaru, bogataš, koji je uživao sva obilja, potpuno je neosjetljiv prema siromašnom Lazaru koji umire od gladi pred njegovim vratima (usp. Lk 16, 19).

Obje prispodobe pružaju primjere onoga što predstavlja suštu suprotnost "posvećivanju pažnje", promatranju drugoga s ljubavlju i sućuti. Što je to što čovjeka prijeći da uputi taj ljudski i brižni pogled prema bratu? Često su to materijalno bogatstvo i osjećaj dostačnosti, ali to može biti i stavljanje vlastitih interesa i problema iznad svega drugog. Ne bismo nikada smjeli biti nesposobni "imati milosti" prema onima koji trpe; nikada naše srce ne bi smjelo biti u tolikoj mjeri obuzeto stvarima i problemima da postane gluho za vapaj siromaha. Poniznost srca i osobno iskustvo trpljenja mogu u nama probuditi osjećaje suošćenja i empatije: "Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju" (Izr 29, 7). Moguće je tako shvatiti blaženstvo "ožalošćenih" (Mt 5, 4), to jest onih koji su kadri izaći iz samih sebe i ganuti se na tuđu bol. Susret s drugim i otvaranje srca njegovim potrebama su prigoda za spasenje i blaženstvo.

"Paziti" na brata podrazumijeva također brigu za njegovo duhovno dobro. I tu želim podsjetiti na jedan aspekt kršćanskog života koji je, kako mi se čini, pao u zaborav: riječ je o bratskom ispravljanju poradi vječnog spasenja. Danas smo, općenito, vrlo osjetljivi kada se govori o brizi i ljubavi prema tjelesnom i materijalnom dobru drugih, ali kada je riječ o našoj duhovnoj odgovornosti prema braći zavladala je šutnja. Tomu nije bilo tako u prvoj Crkvi i u zajednicama doista zrelim u vjeri, koje su pokazivale brigu ne samo za tjelesno zdravlje brata, već također za zdravlje njegove duše u pogledu njegovog konačnog određenja. U Svetom pismu čitamo: "Ne kori podsmjevača, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli. Pouči mudroga, i bit će još mudriji; uputi pravednoga, i uvećat će se njegovo znanje" (Izr 9, 8. sl.). Sâm Krist zapovijeda da prekorimo brata koji pogriješi (usp. Mt 18, 15). Glagol kojim se izražava to bratsko ispravljanje – na grčkom elenchein – isti je onaj koji označava proročko poslanje kršćana da raskrinkavaju naraštaj koji se odao zlu (usp. Ef 5,11). Crkvena je tradicija ubrojila među djela duhovnog milosrđa "opominjanje grešnika".

Važno je ponovno vratiti taj vidik kršćanske ljubavi. Pred zlom ne treba šutjeti. Mislim tu na stav onih kršćana koji se, zbog ljudskog obzira

ili iz jednostavne lagodnosti, prilagođavaju prevladavajućem mentalitetu, radije no da upozoravaju svoju braću na načine razmišljanja i djelovanja koji su u opreci s istinom i ne slijede put dobra. Kršćanski se prijekor, međutim, nikada ne vodi duhom osude ili uzajamnog optuživanja.

Naprotiv, uvijek je potaknut ljubavlju i milosrđem te proizlazi iz istinske brige za dobrobit drugoga. Apostol Pavao kaže: "Braćo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti" (Gal 6, 1). U našem svijetu prožetom individualizmom nužno je ponovno otkriti važnost bratskog ispravljanja, da bismo zajedno kročili prema svetosti. Čak i pravednik padne sedam puta (usp. Izr 24, 16), kaže se u Svetom pismu, a svi smo mi slabi i sami sebe obmanjujemo (usp. 1 Iv 1, 8). Veoma je, dakle, značajna službato koja se sastoji u tome da drugima pomažemo i dopustimo da nama drugi pomognu da sami sebe sagledamo u istini, da bismo poboljšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem. Postoji uvijek potreba za jednim pogledom koji ljubi i ispravlja, koji poznaje i prepozna, koji duboko proniče i opršta (usp. Lk 22, 61) kao što je Bog učinio i čini sa svakim od nas.

2. "Jedni na druge": dar uzajamnosti.

To "čuvanje" u odnosu na druge u opreci je s mentalitetom koji, svodeći život isključivo na zemaljski vidik, ne promatra ga u eshatološkoj perspektivi i prihvaca svaki moralni izbor u ime individualne slobode. Društvo kao što je ovo današnje može postati gluho bilo na tjelesna trpljenja, bilo na duhovne i moralne životne potrebe. Ne smije tako biti u kršćanskoj zajednici! Apostol Pavao nas poziva da tražimo ono što vodi "miru i uzajamnom izgrađivanju" (Rim 14, 19) i koristi "bližnjemu na dobro, na izgrađivanje" (isto 15, 2), ne tražeći vlastitu korist "nego što koristi mnogima na spasenje" (1 Kor 10, 33). To uzajamno ispravljanje i opominjanje, u duhu poniznosti i ljubavi, mora biti sastavni dio života svake kršćanske zajednice.

Gospodinovi učenici, sjedinjeni s Kristom po Euharistiji, žive u zajednici koja ih međusobno povezuje kao udove istoga tijela. To znači da mi drugi pripada, njegov život, njegovo spasenje tiču se moga života i moga spasenja. Dotičemo ovdje jednu veoma duboku sastavnici zajedništva: između našeg života i života drugih ljudi postoji neka međuovisnost, bilo u dobru bilo u zlu; i grijeh i dobra djela imaju jednu društvenu dimenziju. U Crkvi, Kristovom mističnom tijelu, ta uzajamnost

nalazi svoju potvrdu: zajednica ne prestaje činiti pokoru i moliti za oproštenje za grijeha svoje djece, ali se također raduje neprestance i s klicanjem zbog svjedočanstava kreposti i ljubavi koje se javljaju u njezinu krilu. Neka se "udovi jednako brinu jedni za druge" (1 Kor 12, 25), kaže sveti Pavao, jer smo jedno tijelo. Ljubav prema braći, čiji jedan izraz – milostinja, koja je, zajedno s molitvom i postom, tipična korizmena praksa, ima svoj korijen u toj zajedničkoj pripadnosti. I u konkretnoj brizi za siromašne svaki kršćanin može izraziti svoje dioništvo u jednom tijelu koje je Crkva. Jedan je od pokazatelja pozornosti prema drugima u uzajamnosti također prepoznati dobro koje Gospodin čini u njima i zahvaljivati s njima za čudesne milosti koje dobri i svemogući Bog nastavlja izvoditi u svojoj djeci. Kada neki kršćanin otkrije u drugom djelovanje Duha Svetoga, mora se tome radovali i slaviti nebeskog Oca (usp. Mt 5, 16).

3. "Da se potičemo na ljubav i dobra djela": zajedno hoditi u svetosti.

Taj izraz iz Poslanice Hebrejima (10, 24) potiče nas razmišljati o općem pozivu na svetost, neprestanom napredovanju u duhovnom životu, streljenju većim karizmama i ljubavi koja će biti sve uzvišenija i plodonosnija (usp. 1 Kor 12, 31-13, 13). Briga jednih za druge ima za cilj uzajamno poticanje na sve veću djelatnu ljubav koja nas, "kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana" (Izr 4, 18), potiče da živimo svaki dan kao predokus dana koji ne pozna zalaza koji nas očekuje u Bogu. Vrijeme koje nam je dano u našem životu je dragocjeno za otkrivanje i vršenje dobrih djela, u Božjoj ljubavi.

Tako sama Crkva raste i razvija se da prispije punini uzrasta Kristova (usp. Ef 4, 13). U toj perspektivi dinamike rasta smješten je naš poziv na uzajamno poticanje da bismo prispjeli punini ljubavi i dobrih djela.

Nažalost, uvijek je prisutna napast mlakosti, gašenja Duha Svetoga, odbijanja da "oplodimo talente" koji su nam dani za naše vlastito i za dobro drugih ljudi (usp. Mt 25, 25 sl.). Svi smo primili duhovna i materijalna dobra koja su korisna za ispunjenje Božjeg nauma, za dobro Crkve i za naše osobno spasenje (usp. Lk 12, 21b; 1 Tim 6, 18). Duhovni učitelji podsjećaju da u vjerskom životu onaj koji ne napreduje, nazaduje. Draga braćo i sestre, prihvatomo trajno aktualan poziv da težimo "visokom mjerilu redovitog kršćanskog života" (Ivan Pavao II., Apost. pismo Novo millennio ineunte [6. siječnja 2001.], br. 31). Mudrost Crkve u priznavanju i proglašavanju blaženstava i svetosti nekih uzornih kršćana ima također za cilj probuditi želju za naslijedovanjem njihovih kreposti. Sveti Pavao potiče: "Pretječite jedni druge poštovanjem!" (Rim 12,10).

Neka u svijetu koji traži od kršćana novo svjedočanstvo ljubavi i vjernosti Gospodinu svi osjete koliko je prijeko potrebno to nastojanje u pretjecanju u ljubavi, služenju i općem dobru (usp. Heb 6, 10). Taj je poziv posebno snažan u svetom vremenu priprave za Uskrs. Uz želju za svetom i plodnom korizmom, povjeravam vas zagovoru Blažene Djevice Marije i svima od srca udjelujem apostolski blagoslov!

Iz Vatikana, 3. studenog 2011.

Papa Benedikt XVI.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PORUKA HRVATSKIH BISKUPA PRED REFERENDUM O PRISTUPANJU HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Potičemo sve katoličke vjernike i sve hrvatske građane da zajednički odbacimo strahove i svaku malodušnost te se hrabro otvorimo budućnosti.

Dragi vjernici i svi ljudi dobre volje!

Prije skoro dviće godine dana, 19. ožujka 2010., mi hrvatski biskupi uputili smo Pismo povodom pristupnih pregovora za ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju u kojem smo, u svjetlu evanđelja i crkvenog učiteljstva, razmotrili taj novi povijesni proces ujedinjavanja Europe pazeći pritom posebno na kakvim se temeljima i s kojim ciljevima to ujedinjavanje ostvaruje. Crkva je, naime, stoljećima pratila hod našega naroda i dijelila njegovu sudbinu te ona, kao i svi odgovorni građani, i sada želi znati možemo li u tom novom društvu, u Europskoj Uniji u koju Hrvatska želi ući, prepoznati svoju prošlost, osmisliti svoju sadašnjost te s nadom gledati na svoju budućnost.

Dakako, nije zadaća ni posao Crkve davati direktive kako i s kime će se države povezivati i udruživati. Njezina je dužnost da kao dobra "majka i učiteljica" (Ivan XXIII) pomogne svakom narodu, pa tako i hrvatskom, zajedništvo u kojem se nalazi izgrađivati na kršćanskim i humanim načelima. Činjenica je da "Hrvatska pripada tisućljetnom europskom kulturnom i civilizacijskom krugu" (Benedikt XVI, 2006), zbog čega se smijemo opravdano nadati da će nam u tom društvu i budućnost biti bolja i sigurnija nego izvan njega. Ipak konačnu odluku o tome donijet će naši građani na referendumu.

Crkva koja prati svoje vjernike i dijeli njihove "radosti i nade, žalosti i tjeskobe" (Drugi vatikanski koncil), poštivat će tu odluku, kao što je poštivala i odluku hrvatskih vlasti kada su zatražile pregovore o pristupu naše države Europskoj Uniji. Svjesni smo da je odluka o ulasku u europsku zajednicu naroda po mnogo čemu dalekosežna te razumijemo strahove mnogih da bi nam to moglo ugroziti suverenitet i posebno nacionalni identitet. Ipak, uvjereni smo da će ta opasnost postati realnom samo ako sami ne budemo dovoljno držali do svoje suverenosti, kulture, jezika, nacionalnih dobara i svega onoga po čemu smo to što jesmo.

U globaliziranom svijetu, bili mi u Europskoj Uniji ili ne bili, s tim ćemo se izazovima neprestano suočavati. Zato više od straha od Europske Unije treba nam biti na srcu briga za razvijanje zdrave nacionalne samosvijesti i nemalih potencijala koje naša zemlja i ljudi nose u sebi.

Povijest nas uči da se naš narod mnogo puta nalazio u teškim situacijama i dilemama koje je u onoj mjeri uspijevalo pozitivno prevladati i riješiti u kojoj je vjerovao u sebe i držao se čvrsto kršćanske nade - Krista koji nikada ne razočarava one koji mu se povjeravaju.

Na temelju takvoga dragocjenog narodnog iskustva potičemo sve katoličke vjernike i sve hrvatske građane da zajednički odbacimo strahove i svaku malodušnost te se hrabro otvorimo budućnosti. Na takav nas je iskorak pozvao i sveti otac Benedikt XVI. za svojega pastoralnog pohoda našoj Crkvi i domovini kada nam je poručio: "Proces ulaska u Europsku Uniju je proces međusobnog davanja i primanja. I Hrvatska svojom povješću, svojom ljudskom i gospodarskom sposobnošću daje, ali i prima, naravno, proširujući tako vlastite obzore i živeći u toj ne samo gospodarskoj, već nadasve kulturnoj i duhovnoj razmjeni."

U duhu svega ovdje iznesenoga, pozivamo vas, dragi vjernici, i vas, ljudi dobre volje, da u nedjelju 22. siječnja 2012. godine izidete na referendum i dadnete po savjesti svoj odgovor na postavljeno pitanje.

Dok zazivamo obilje Božjeg blagoslova na čitav naš narod, sve vjernike posebno molimo da se uključe osobno, u obitelji i s drugima u molitvu za domovinu.

U Zagrebu, 17. siječnja 2012.

Vaši biskupi

**PRIOPĆENJE SA SJEDNICE STALNOG VIJEĆA HBK
Zagreb, 17. siječnja 2012.**

Pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, u utorak 17. siječnja 2012. održana je sjednica Stalnoga vijeća HBK-a u Tajništvu HBK-a u Zagrebu, Ksaverska cesta 12A. Na sjednici su sudjelovali i ostali članovi Stalnoga vijeća HBK-a: kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i potpredsjednik HBK-a, mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, mons. Ivan Devčić, nadbiskup riječki, mons. Enco Rodinis, generalni tajnik HBK-a, i Fabijan Svalina, zamjenik generalnoga tajnika HBK-a.

Glavna točka dnevnoga reda sjednice Stalnoga vijeća bila je priprema izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK-a koje će se održati 23. siječnja 2012. u Zagrebu i zajedničkog zasjedanja HBK-a i BK BiH-a koje će se održati u Sarajevu 30. i 31. siječnja 2012. godine.

Sa zasjedanja upućena je Poruka hrvatskih biskupa pred referendumom o pristupanju Hrvatske Europskoj Uniji. Biskupi svjesni dalekosežnosti te odluke i razumijevanja strahova mnogih ističu da "više od straha od Europske Unije treba nam biti na srcu briga za razvijanje zdrave nacionalne samosvijesti i nemalih potencijala koje naša zemlja i ljudi nose u sebi". Dragocjeno narodno iskustvo kroz povijest ipak nas ohrabruje i iz tog iskustva čvrste kršćanske nade "potičemo sve katoličke vjernike i sve hrvatske građane da zajednički odbacimo strahove i svaku malodušnost te se hrabro otvorimo budućnosti", ističe se u poruci hrvatskih biskupa u kojoj se na kraju poziva sve vjernike i ljude dobre volje da u nedjelju 22. siječnja izidu na referendum i daju po savjeti svoj odgovor na postavljeno pitanje.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

**PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG PLENARNOG ZASJEDANJA HBK
Zagreb, 23. siječnja 2012.**

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika HBK mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa, održano je 23. siječnja u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije, Ksaverska cesta 12A, u Zagrebu. Na zasjedanju je sudjelovao i apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari.

Izvješće o radu Komisije za hrvatski martirologij podnio je njezin predsjednik biskup Mile Bogović. Prema odluci HBK i BKBiH, komisija vodi brigu o žrtvama s područja Hrvatske i BiH. U svojem radu komisija surađuje s državnim Uredom za pronalaženje, obilježavanje i održavanje grobišta žrtava komunističkih zločina nakon II. svjetskog rata. Kao primjer kvalitetnog rada biskup Bogović istaknuo je djelovanje hercegovačkih franjevaca koji sustavno rade na prikupljanju podataka o mučenicima na svome području. U pripremi je znanstveni skup koji će dati doprinos otkrivanju i uprisutnjenu vjerničko-mučeničkog elementa u stradanjima. Biskup Bogović je istaknuo da treba započeti s istraživanjima na terenu i odrediti u svakoj biskupiji odgovornu osobu.

Vlada Republike Hrvatske obavijestila je biskupe o novom sastavu Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske. U Biskupsku komisiju HBK za odnose s državom, na čijem je čelu kardinal Josip Bozanić, uz postojeće članove izabrani su mons. Mate Uzinić i mons. Ivan Šaško.

Vijeće za obitelj HBK preimenovano je u Vijeće za život i obitelj.

Biskupi su se s čuđenjem osvrnuli na izjave ministra zdravlja Vlade Republike Hrvatske o početku ljudskoga života koje su u javnosti odjeknule kao nestručne, nehumane i ideološki motivirane.

Na zasjedanju je bilo govora i o funkcioniranju pojedinih tijela ureda i ustanova HBK te su određeni delegati koji će predstavljati HBK na pojedinim događanjima.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

PRIOPĆENJE S XIV. REDOVNOG GODIŠNJEG ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA
BK BIH I HBK
Sarajevo, 30. i 31. siječnja 2012.

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje XIV. redovno godišnje zajedničko zasjedanje 30. i 31. siječnja 2012. u Nadbiskupskom ordinarijatu u Sarajevu. Predsjedali su mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, i mons. dr. Marin Srakić, nadbiskup đakovačko-osječki, a sudjelovali su svi biskupi iz Bosne i Hercegovine i 19 biskupa iz Republike Hrvatske. Biskup Komarica i nadbiskup Srakić zaželjeli su dobrodošlicu biskupima koji prvi put sudjeluju na zajedničkom zasjedanju: dubrovačkom biskupu Mati Uziniću, vojnom biskupu u BiH Tomi Vukšiću i biskupu koadjutoru porečko-pulskom Draženu Kutleši.

S osobitom pozornošću biskupi su razmotrili Pismo - Poruku od 14. siječnja 2012., koju im je uputio državni tajnik pape Benedikta XVI. kardinal Tarcisio Bertone. Izrazili su zahvalnost za pismo u kojem vide ponovni znak trajne brige Svetog Oca za Crkvu u BiH. Raduje ih da Sveta Stolica prepoznaje godišnje zajedničko zasjedanje dviju biskupskih konferencija kao "dodatan znak jedinstva Katoličke Crkve u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini" te da to jedinstvo čini "zajednička vizija uloge, odgovornosti i djelovanja Crkve". Biskupi Bosne i Hercegovine ponovno su uputili riječi zahvalnosti za sve akcije koje su pokrenuli biskupi Hrvatske sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i vjernicima kako bi pomogli članovima biskupijskih zajednica u BiH u dijelovima u kojima je stanje posebno teško. Spomenuli su da su iz svih biskupija u Hrvatskoj putem partnerstva pomagali obnovu razorenih župa u BiH te da su realizirane brojne plemenite akcije suradnjom biskupija, župa, Caritasa i drugih crkvenih institucija. Svi su biskupi suglasni da treba još više poraditi na razini pastoralne povezanosti posebno kada je riječ o po-hodima izbjeglim i prognanim Hrvatima iz BiH u Republici Hrvatskoj.

Svjesni težine stanja u kojem se nalaze katolici u BiH, koji su golemoj većini Hrvati, a dodatno potaknuti pismom državnog tajnika Bertonea, biskupi su razmišljali o načinima intenziviranja svoga zauzimanja za budućnost Crkve u Bosni i Hercegovini. Izrazili su posebnu zabrinutost zbog nejednakopravnosti hrvatskog naroda u BiH s druga dva naroda te istaknuli potrebu raditi na svim razinama da svaki narod i svaki čovjek u svakom dijelu

Bosne i Hercegovine ima jednak prava. Nadaju se da će u tom duhu biti i zauzimanje nedavno formirane Vlade i Sabora Republike Hrvatske kao i Predsjedništva, a osobito nedavno formiranog Vijeća ministara BiH te Parlamentarne skupštine BiH. U duhu spomenutog Pisma - Poruke kardinala Bertonea odlučni su i ubuduće "surađivati s civilnim vlastima i sa svim osobama dobre volje" u cilju poboljšanja stanja "alarmantnih podataka" o katolicima u BiH.

U duhu intenzivnije brige za Crkvu u Bosni i Hercegovini s ciljem međusobne snažnije povezanosti i obostranog obogaćivanja u duhovnoj povezanoći, svake godine redovito se provodi i akcija Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH o čemu su izvijestili predsjednici Hrvatskog Caritasa biskup Josip Mrzljak i Caritasa BK BiH biskup Komarica. Biskupi su izrazili osobitu zahvalnost svima koji su svojom molitvom, materijalnim prilogom ili na drugi način izrazili blizinu Crkvi i ljudima u BiH u potrebi, napominjući da je većina medija u Hrvatskoj u svemu tome imala plemenitu ulogu. Također su izrazili radost zbog sve snažnijeg molitvenog zajedništva, ali i zahvalnost što je prošlogodišnja prikupljena pomoć bila znatno veća nego prijašnjih godina. Ovogodišnji Tjedan solidarnosti je u tjednu od 4. do 11. ožujka 2012. Biskupi su upoznati i s inicijativama za ovogodišnji Tjedan solidarnosti s ciljem većeg senzibiliziranja javnosti u Hrvatskoj za solidarnost i zajedništvo s ljudima i Crkvom u BiH te poticanja na međusobno pomaganje i njegovanje susreta i uzajamnih posjeta vjernika i izgradnje duhovnog zajedništva.

Rektor Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima mons. dr. Jure Bogdan upoznao je biskupe o aktualnom stanju u spomenutom Zavodu: o broju svećenika studenata (24), zavodskim statutima, djelovanju Uprave, duhovnog života u Zavodu, urađenim doktorskim disertacijama studenata i magistarskim gradusima i slično. Biskupi su zahvalili rektoru Bogdanu i suradnicima na njihovoj savjesnoj brizi za instituciju koja ima osobito značenje za Crkvu u Hrvata. Saslušali su i Izvješće predsjednika Biskupske komisije za spomenuti zavod biskupa Vlade Košića. Raduje ih da studenti, unatoč pojedinim primjedbama, svoj boravak u Rimu osjećaju kao povjerenje dano im od biskupa, koje žele opravdati svojim studijem.

Biskupi su zahvalili peteročlanoj Biskupskoj komisiji kojoj ovom akademskom godinom istječe petogodišnji mandat.

Predsjednik Vijeće HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu mons. dr. Pero Sudar u svom izvješću upoznao je biskupe s radom i nastojanjem Vijeća u koordinaciji hrvatske inozemne pastve. Ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu fra Josip Bebić prikazao je stanje u 197 hrvatskih katoličkih misija širom svijeta kao i rad Ureda koji od sada svoje sjedište ima u novoj zgradi Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Biskupi izražavaju radost što Hrvati katolici u iseljeništvu, ne samo prve i druge generacije, rado i u velikom broju sudjeluju u liturgijskim, pastoralnim, socijalnim i kulturnim događanjima u hrvatskim katoličkim župama i misijama. Razmotrili su i konkretne poteškoće kao i prijedloge biskupa Sudara i ravnatelja Bebića te prihvatali određene obvezе i dali konkretne naputke. Zahvalni su svim pastoralnim djelatnicima u misijama i podupiru njihovo zalaganje.

Predsjednik Komisija HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij mons. dr. Mile Bogović izvijestio je o radu Komisije čiji su članovi voditelji vice/poslulatura za beatifikaciju ili kanonizaciju nekoga od svjedoka vjere te stručnjaci za crkvenu i svjetovnu povijest 20. stoljeća. Kao neposredni zadaci spomenuti su: znanstveni skup, koji bi se trebao održati u mjesecu travnju 2012. godine u Zagrebu, i osnivanje biskupijskih povjerenstava. Istaknuta

je želja da cjelokupni rad Komisije bude doprinos otkrivanju i uprisutnjenu vjerničko-mučeničkog elementa u stradanjima. Istaknuli su važnost kršćanskog gledanja na žrtve, gdje se naglasak stavlja na poštovanje mučenika, a ne na okrutnosti mučitelja.

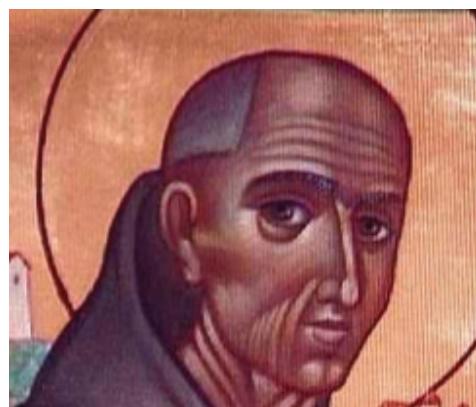
Kroz izvješće predsjednika Vijeća za misije mons. Slobodana Štambuka biskupi su upoznati o nekim važnim poveznicama između Papinskih misijskih djela HBK i BK BiH. Pohvalili su zajedničke inicijative spomenutog Vijeća kojim nastaje uvijek iznova buditi misijsku svijest kod vjernika te biti trajna potpora misionarima i misionarkama u njihovu blagoslovljrenom radu navještanja radosne vijesti.

O prevodenju i odobravanju liturgijskih tekstova biskupe je izvijestio predsjednik Vijeća za liturgiju HBK mons. dr. Ante Škvorčević.

Biskupi su 30. siječnja slavili zajedničku euharistiju u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova te nakon mise molili na grobu sluge Božjega dr. Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa. Euharistiju je predslavio kardinal Puljić, a propovijedao nadbiskup Srakić. Prigodnu riječ uputio je apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico.

Sarajevo, 31. siječnja 2012.

Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH

Blaženi Jakov Zadranin

PORUKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK ZA OBITELJZA XVII. DAN ŽIVOTA

Darivanje samog sebe bez pridržaja je vrednota koja tvori toplinu i intimnost obiteljskog života. Među svim članovima obitelji postoji odnos u kome nema računice koja bi očekivala uzvrat. Roditelji se žrtvuju i daju za djecu ne misleći na uzvrat koji bi od djece eventualno mogli dobiti. U obitelji nema gospodarenja i prevlasti ni nad jednim članom. Nitko ne pripada drugima kao netko nad kime, ili nešto nad čime, bi drugi imao neka prava. Svako je dijete za roditelje osoba i dar, a ne predmet koji bi imali pravo posjedovati.

Od trenutka začeća počinje novi život koji nije ni očev ni majčin, nego život novoga ljudskog bića koje se samo za sebe razvija. Suvremena genetika je utvrdila da je tu od prvog časa utvrđen program onoga što će to biće biti – čovjek. To biće nikada neće postati ljudsko ako to nije već od tada (usp. Dar života, I.).

Prema tome, od prvog časa svog postojanja, to biće zahtjeva, u svojoj cjelokupnosti, bezuvjetno poštovanje koje dugujemo ljudskom biću – čovjeku. A čovjeka se vrednuje kao osobu i ljubi ga se takvoga kakav jest, bez obzira na njegovo fizičko ili mentalno zdravstveno stanje i bez obzira na njegove osobine.

Biomedicinske znanosti imaju sve veće mogućnosti zadiranja u ljudski život. Etički odnos prema čovjeku – bioetika – trebala bi doprinijeti sve većem vrednovanju ljudskog života. Međutim, postupci nekih znanstvenika ne idu u tom pravcu i nisu u skladu s dostojanstvom ljudske osobe.

Neke tehnike potpomognute oplodnje, koju bismo radije trebali nazvati umjetnom oplodnjom, jer je to jedino ispravan naziv, šire takozvanu kulturu prava na dijete. Bračni par koji želi dijete kao da ima pravo posjedovati ga pod svaku cijenu. Sve se više forsiraju zahtjevi koji se prikazuju kao pravo da žena ima dijete, svoje dijete, za sebe, putem oplodnje u epruveti. Nije nevjerojatno da će jednoga, ne tako dalekog, dana i muškarac pomicati da priskrbi za sebe jedno dijete.

Tako se stvara odnos i mentalitet gospodarenja i manipuliranja nad čovjekom. On se ne rađa nego postaje materijal koji se tehnikom "proizvodi" prema nečijoj samovolji. Taj se "proizvod" već prije rođenja sortira, to jest, izabire se jedan koji odgovara tržištu, a ostali se eliminiraju. Umjetna oplodnja nužno uključuje eliminaciju više embrija da bi se tek neki od njih ugnijezdio u maternici i ugledao svjetlo dana. Ali i u slučaju neželjene višestruke trudnoće pribjegava se selekciji jednog embrija među onima koji su već u utrobi, a ostali se odstranjuju odnosno uništavaju.

Neka ovogodišnji Dan života još jednom svima dozove u svijest da su ljudima darovane velike mogućnosti, ali da nije dozvoljeno sve ono što je moguće! Sa stabla spoznaje dobra i zla u zemaljskom raju bilo je moguće ubrati plod, ali je to rezultiralo kobnim posljedicama za ljude koji su za tim posegnuli. "Za vašu krv, za vaš život, tražit ću obračun: ... od čovjeka za njegova druga, tražit ću obračun za ljudski život. Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv čovjek prolići. Jer na sliku Božju stvoren je čovjek" (Post. 9,5-6).

Pozivam ljude dobre volje, razborite pameti i zdravih moralnih nagnuća, da učinimo sve kako bi se u društvu i u obitelji iskazivalo dužno poštovanje životu i ljubavi.

I ovom prigodom, a imajući pred očima tolike obitelji okupljene oko pape Benedikta XVI. na misi 5. lipnja 2011., prigodom prvoga Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji, ohrabrujem sve muževe i žene te svu djecu da cijene i poštuju život darovan od Boga, koji neka na bračnu i obiteljsku ljubav i zajedništvo izlije obilje mira i svakoga dobra.

U Krku, na blagdan Isusova Krštenja, 8. siječnja 2012.

Mons. Valter Župan
krčki biskup
i predsjednik Vijeća HBK za obitelj

PORUKA ZA DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

U povodu Dana posvećenog života, 2. veljače, predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života dubrovački biskup Mate Uzinić u suradnji s predsjednikom i potpredsjednicom Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinkom Mamićem i s. Jasnom Lučić, uputio je poruku redovnicama i redovnicima.

Poštovane redovnice, redovnici i posvećeni laici,
drage sestre i braću u Kristu!

Uime Vijeća HBK za Ustanove posvećenoga života i Družbe apostolskoga života i u ime Vijeća Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica želimo vam blagoslovjen i Božjom milošću ispunjen Dan posvećenoga života.

Hrvatsko je redovništvo uvijek promicalo evanđeoske i općeljudske vrijednosti u sredinama u kojima je djelovalo. Od svojih prvih dana, u suradnji s mjesnim ordinarijima, nastojalo je oko izgradnje boljega i plemenitijega društva na svim razinama njegove egzistencije: u znanosti, u kulturi, u karitativnim i humanitarnim aktivnostima, u brizi za socijalno najugroženije, a iznad svega u navještaju riječi Božje i proslavi spasenjskoga djela Isusa Krista. Ono i danas ima takvo poslanje. Zato bismo vas htjeli podsjetiti i usmjeriti vašu pažnju na neka područja posebno važna za život Crkve i društva u novonastalim okolnostima u Hrvatskoj i svijetu. Čini se, naime, da sljedeće tri odrednice bitno utječu na oblikovanje suvremenoga mentaliteta i uvelike usmjeravaju ljudsko djelovanje.

Prvo, globalizacija u najširem smislu te riječi i novi oblici međusobnih odnosa koji umanjuju ili potpuno uklanjaju nekadašnje prepreke u sporazumijevanju i zajedničkome djelovanju. Ova odrednica našega vremena otvara nova područja za širenje kršćanskih idea, ali istodobno povećava mogućnost manipulacije ljudskim uvjerenjima, usmjerenjima i u konačnici ljudskim životima. S obzirom na našu konkretnu stvarnost, možda je geslo posjeta pape Benedikta XVI. našoj domovini najbolji odgovor na globalističke trendove: "Zajedno u Kristu". Ovaj poziv na zajedništvo odnosi se na sve nas, na Crkvu u cjelini, a to znači i na hrvatsko redovništvo. Zato je pronaalaženje novih oblika zajedništva prijeko potrebno. U tome se smislu i nedavno ujedinjenje HKVRP-a i HUVRP-a u jednu Konferenciju može razumjeti kao odgovor hrvatskoga redovništva na poziv Benedikta XVI. Na izazov globalizacije, naime, redovništvo nije odgovorilo protuglobalističkom ideologijom, nego se odlučilo za još veće međusobno povezivanje radi boljega i potpunijeg postizanja ciljeva vlastitih karizmi.

Vjerujemo da će ovo ujedinjenje pridonijeti i sveopćoj redovničkoj solidarnosti s potrebitima i nemoćima, kojih je u ovo vrijeme recesije nažalost sve više.

Drugo, sekularizacija i apsolutizacija ljudske autonomije, koje sve više zahvaćaju i tradicionalno kršćanske sredine. Na ovaj izazov Crkva odgovara pozivom na novu evangelizaciju. U tome redovništvo ima posebnu ulogu. Sve su redovničke institucije, naime, evangelizacijske, čak i one izrazito kontemplativne i klauzurne. Posebno ističemo evangelizacijski karakter svjetovnih redova i institucija posvećenih laika. Budući da je potrebna nova evangelizacija, potrebna je i reaffirmacija specifičnih poslanja u novim eklezijalnim, kulturološkim i društveno-političkim uvjetima. Stoga potičemo na promišljanje i djelotvorno promicanje potencijala redovničkih karizma radi prikladna naviještanja evanđelja i obznanjivanja nauka Katoličke crkve, čiji je konačni smisao postojanja objava Istine i otvarenje sveopćega ljudskog spasenja.

Treća odrednica našega vremena koju bismo htjeli ovom prilikom spomenuti jest kulturološki i moralni pluralizam koji, u svome radikalnom obliku, može izazvati i uzajamnu svjetonazorsku i religioznu netrpeljivost. Crkva u Hrvata i njezino redovništvo imaju dugu tradiciju suživota i suradnje s ljudima različitih kultura i svjetonazora, ali i iskustvo očuvanja vlastite kulturološke izvornosti i kršćanskoga identiteta. Zato vjerujemo da je redovništvo kadro ponuditi prikidan odgovor na izazov pluralizma i pridonijeti ekumeniskom i međureligijskom dijalogu, ne samo u okvirima Republike Hrvatske, nego i na široj europskoj razini. Stoga vas pozivamo na vjernost kršćansko-katoličkim i redovničkim idealima, ali i na širokogrudno prihvatanje drugih u njihovoj različitosti. Time će se i misionarska dimenzija redovništva još više učvrstiti i zadobiti ono obliće koje zahtijeva ovo vrijeme i ovaj životni prostor.

Uime Vijeća HBK i Vijeća Konferencije, još jednom vam želimo blagoslovjen Dan posvećenoga života!

*POSLANICA ZA TJEDAN SOLIDARNOSTI I ZAJEDNIŠTVA S CRKVOM
I LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI*

Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti. (Lk 12,34)

Dragi vjernici, korizma je za nas vjernike vrijeme kada nastojimo učvrstiti i produbiti svoju vjeru, te se više posvećujemo molitvi, postu i pokori, kako nas na Pepelnici poziva sv. Matej (Mt 6, 1-6.16-18). Isus nam je dao primjer kakvi trebamo biti prema Ocu i ljudima: ponizni, blagi, strpljivi, dobrohotni, znati trpjeti, vršiti svoju misiju.

Treća korizmena nedjelja već je šestu godinu prepoznata kao vrhunac Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, kada prikupljamo i materijalnu pomoć za naše sunarodnjake. Kolektom koja se na današnji dan prikuplja u župama u cijeloj Hrvatskoj pomažemo našim sunarodnjacima u materijalnim potrebama. Međutim, ovom akcijom želimo ih i ohrabriti da ne popuštaju pred malodušnosti, da ne bježe od odgovornosti čekajući da netko drugi rješava njihove teškoće. Želimo im biti podrška u nastojanjima da se zlu odlučno suprotstave snagom dobra, da im križ koji nose bude putokaz i svjetlo, da se svladaju bolna iskustva prošlosti kako bi se u istini gradilo društvo dostoјno čovjeka i ugodno Bogu. Prisjetimo se stoga riječi Svetog Oca Ivana Pavla II. koje je izgovorio za svoga drugoga pastoralnog pohoda Bosni i Hercegovini a kojima nas ohrabruje da udruženim snagama i uzdajući se u Boga možemo i moramo malo - pomalo, liječiti nezacijeljene rane koje nosimo s obje strane granice:

"Budite glavni graditelji svoje budućnosti! Vaše istinsko blago čini postojanost vašeg karaktera te vaša bogata ljudska kulturna i vjerska baština po kojoj se poznajete. Ne mirite se sa sudbinom! Uistinu, nije lako početi iznova. To traži žrtvu i postojanost, a zahtijeva također vještinu sijanja i strpljivost čekanja. Ali znajte da je ponovni početak ipak moguć. I uzdajte se u Božju pomoć, kao i u čovjekovu poduzetnost!"

Ove očinske, prijateljske i ohrabrujuće Papine riječi zavrjeđuju da ih dobro upamti ova naša generacija, ali i one koje dolaze. Čuvajući ih u pameti i srcu, one nas nadahnjuju da iskažemo svoju solidarnost sa sestrama i braćom u Bosni i Hercegovini.

Tako molitvenim hodom organiziranim u župama diljem Hrvatske u tjednu od 5. do 11. ožujka 2012. svjedočimo našim dragim sunarodnjacima iz raznih dijelova Bosne i Hercegovine da znamo što su proživjeli, da nam je poznata njihova duga kušnja, da znamo za težinu patnje koja svakodnevno prati njihov život, kao i za napast što na njih vreba - kako ne bi izgubili hrabrost i nadu u bolju budućnost. Nadahnuti primjerom Isusove majke Marije, koja je vjerno pratila svoga Sina na križnome putu, i svi mi, vjernici u Hrvatskoj, osobito molimo za čvrstoću vjere hrvatskog naroda u našoj Domovini i u Bosni i Hercegovini te širom svijeta, kamo su mnogi otišli i u ovo naše vrijeme. Vjerujemo da se budućnost solidarnosti treba graditi na zajedništvu osoba, a ponajprije u obitelji. Iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj je i škola društvenoga zajedništva i solidarnosti. Bez solidarnosti u obitelji neće biti ni solidarnosti izvan obitelji. Bez shvaćanja i obrane obitelji, neće se moći shvatiti društvo kao ljudsku obitelj, a ni Crkvu niti župu kao veliku obitelj kršćana. Podsjetio nas je na to i posjet svetog oca Benedikta XVI, kada smo osobito među našim mladima vidjeli da postoji druga i drukčija Hrvatska, ona mlade generacije neopterećene podjelama i svađama, ona koja treba dobiti priliku da zemlji osigura budućnost.

Istu tu solidarnost, zajedništvo i povezanost, unatoč granicama dviju država, osjetili smo i ove godine na redovitom zajedničkom zasjedanju biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Neka naša braća u vjeri u Bosni i Hercegovini po djelima naše solidarnosti osjete da pratimo i znamo njihove potrebe, te da činimo ono na što nas Isus potiče i poziva: da čineći dobro pobjeđujemo zlo. Pokažimo da djelotvorna ljubav prema bližnjemu nadilazi križ bolesti, nemoći, siromaštva i ostavljenosti; drugim riječima: križ svih mogućih kriza. Pokažimo da je ona put do uskrsnuća, do novog života. Plodna korizma siguran je put do Života.

Na Pepelnici 2012.

Josip Mrzljak,
varaždinski biskup i predsjednik
Hrvatskog Caritasa

ODREDBE I OBAVIJESTI

PROSLAVA SVETKOVINE SV. STOŠIJE

Broj: 4/2012.

Zadar, 2. siječnja 2012.

*Svim župnim uredima, upraviteljima crkava
i svim redovničkim zajednicama u Nadbiskupiji*

U nedjelju, 8. siječnja 2012., na svim sv. Misama pročitajte sljedeću obavijest:

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, dragi Kristovi vjernici!

U nedjelju, 15. siječnja 2012. godine, slavimo svetkovinu svete Stošije, mučenice, zaštitnice naše Nadbiskupije i naslovnice naše prvostolne crkve. Katedrala je majka svih crkava u našoj Nadbiskupiji, a sveta Stošija naša zaštitnica i zagovornica svih vjernika Zadarske nadbiskupije. Blagdan svete Stošije je stoga blagdan cijele Nadbiskupije i svih njenih župa i crkava.

Sve Vas pozivam da sudjelujete u proslavi njezina blagdana, koji započinje u subotu, 14. siječnja 2012., SVEČANOM VEĆERNJOM u 18 sati, koju predvodi Nadbiskup, a nastavlja se na sam blagdan, u nedjelju 15. siječnja 2012., svetim misama u 7, 8 i 9 sati, te svečanom koncelebracijom u 11 sati, koju predvodi Nadbiskup.

Svečanu koncelebraciju biskupa i svećenika u 18 sati predvoditi će mons. Antun Škvorčević, biskup požeški.

Svojim sudjelovanjem u svetim Otajstvima posvjedočimo svoju vjeru Kristu Gospodinu i privrženost našoj nebeskoj zaštitnici, mučenici sv. Stošiji.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir v. r., nadbiskup

P.s. Svećenici, redovnici i redovnice, poslije slavlja u Katedrali u 18 sati, pozvani ste na prigodni domjenak u Nadbiskupsko sjemenište "Zmajević".

Molimo potvrdite Vaš dolazak do 12. siječnja 2012. radi organizacizacije domjenka.

SVETA STOLICA

GODIŠNICA SMRTI BLAGOSPOKOJNOG ZADARSKOG NADBISKUPA IVANA PRENĐE

Broj: 114/2012.

Zadar, 12. siječnja 2012.

Svim župnim uredima, upraviteljima crkava i svim redovničkim zajednicama u Nadbiskupiji

U nedjelju, 22. siječnja 2012., na svim sv. Misama pročitajte sljedeću obavijest:

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi Kristovi vjernici!

U srijedu, na blagdan Obraćenja sv. Pavla apostola, 25. siječnja 2012. navršava se druga godišnjica smrti zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prendje. To je prigoda da ga se sjetimo u našim molitvama i ujedno pozovemo vjernike na molitvu.

Toga dana služit će svetu misu zadušnicu za blagopokojnog nadbiskupa Ivana Prendju u katedrali sv. Stošije u Zadru u 18.00 sati.

Gospodin mu bio nagrada za sve što je učinio i ostavio kao duhovnu baštinu u Zadarskoj nadbiskupiji.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, v. r., nadbiskup

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Broj: 115/2012.

Zadar, 12. siječnja 2012.

Svim župnim uredima, upraviteljima crkava i svim redovničkim zajednicama u Nadbiskupiji

U nedjelju, 22. siječnja 2012., na svim sv. Misama pročitajte sljedeću obavijest:

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi Kristovi vjernici!

i ove godine obilježit ćemo Svjetsku molitvenu osminu za jedinstvo kršćana, koja se svake godine održava od 18. do 25. siječnja.

Geslo ovogodišnje molitvene osmine je: "Svi ćemo se izmijeniti pobjedom Gospodina našega Isusa Krista" (1 Kor 15, 51-58).

Vjerni zapovijedi Kristovoj "da svi budu jedno" ove godine ćemo u našem gradu imati zajednički ekumenski susret u Pravoslavnoj crkvi sv. Ilike proroka u Zadru, u utorak, 24. siječnja., s početkom u 18 sati.

Uz pozdrav u Gospodinu,

† Želimir, v. r., nadbiskup

BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODINOVA - SVJEĆNICA
DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA
Broj: 294/2012.
Zadar, 24. siječnja 2012.

Svim župnim uredima, upraviteljima crkava i svim redovničkim zajednicama u Nadbiskupiji

Draga braćo i sestre!

Na Svjećnicu, blagdan Gospodinova prikazanja u hramu, Crkva slavi Dan posvećenog života. Taj dan je posebna prigoda kada trebamo dublje promišljati o svome redovničkom identitetu. Današnji izazovi koji idu uz posvećen život nisu mali i bezazleni. Upravo je to izazov našega poziva - uvjerljivije svjedočiti kršćansku nadu i radost što smo izabrani. Redovništvo je uvijek bilo 'izazov' za svoje vrijeme. Čovjek našeg vremena je gladan Boga i traži 'kruha' u osobi koja se Bogu potpuno predala i posvetila, odnosno traži osobu koja ima iskustvo Boga.

Svi će naši redovnici i redovnice kao i druge osobe posvećenog života taj Dan proslaviti u svojim zajednicama. Na nadbiskupijskoj razini mi ćemo taj dan i ove godine proslaviti u crkvi sv. Šime u Zadru pjevanom Večernjom uoči blagdana Prikazanja Gospodinova (u srijedu, 1. veljače) u 18 sati.

Dragi redovnici i redovnice, srdaćno Vas pozivam na Svečanu Večernju uoči blagdana Prikazanja Gospodinova kako biste vi svoje posvećenje Bogu obnovili, a Kristovi vjernici za vas molili.

Na sam blagdan, u četvrtak, 2. veljače 2012. u crkvi sv. Šime euharistijsko slavlje, blagoslov svjeća i ophod bit će u 18 sati.

Primite moj pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

41. SVEĆENIČKA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE
Broj: 390/2012.
Zadar, 7. veljače 2012.

Svim svećenicima Zadarske nadbiskupije

Draga braćo svećenici,

u četvrtak, 23. veljače 2012., sazivam 41. godišnju svećeničku skupštinu, koja će se održati u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru, sa sljedećim dnevnim redom:

I. Kapelica Sjemeništa: 8.30 sati - Prigoda za sakramenat pomirenja

9.00 sati - Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup

II. Dvorana Sjemeništa (10.15 sati)

a. Uz uvodne riječi oca Nadbiskupa nekoliko riječi o novom statusu VTKŠkole u Zadru uputit će mr. don Elvis Ražov.

b. Apostolsku postsinodalnu pobudnicu, upućenu episkopatu, kleru, posvećenim osobama i vjernicima laicima 'Verbum Domini' - o riječi Božjoj u životu i poslanju Crkvu predstaviti će dr. o. Dario Tokić OCD.

c. Diskusija.

III. Zajednički objed u blagovaonici Sjemeništa (12.00 sati) ili 12.30 sati

Očekujući naš susret kao bitan znak našeg zajedništva, sve Vas u Gospodinu pozdravljam i blagoslivljam.

† Želimir, v. r., nadbiskup

SVETA STOLICA

RASPORED KRIZMI U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI 2012.

Broj: 407/2012.

Zadar, 20. siječnja 2012.

Raspored dijeljenja sakramenta sv. Potvrde za 2012. godinu sastavljen je prema prijedlozima župnika i odluci nadbiskupa. U skladu s kanonskim odredbama (Kan. 882 i Kan. 884 § 1) ovime dajem delegatima ovlast za podjeljivanje ovog sakramenta.

	ORDINARIJ	GEN. VIKAR	PROVINCIJAL	DON SREĆKO FRKA - PETEŠIĆ
15. 4.		Preko Sutomišćica		
21. 4.	Zaglav	Zadar - Arbanasi	Zadar-Smiljevac	Zaton
22. 4.	Turanj			
28. 4.	Kruševo	Zadar - Bili brig	Crno	Benkovac
29. 4.	Tkon			Zadar-Stanovi
5. 5.				Kožino Diklo
12. 5.	Dobropoljana	Ljubač	Zadar-Plovanija	Zadar-Puntamika
13. 5.	Biograd - Kosa	Galovac	Poličnik Suhovare	
19. 5.	Pašman	Biograd n/M		Zadar-Belafuža
20. 5.	Islam Latinski	Bibinje		
26. 5.	Slivnica	Gorica-Raštane	Zadar - Voštarnica	Zadar-Ploče
27. 5.	Katedrala Sv. Šime Bokanjac	Škabrnja Nadin	Kistanje	
2. 6.	Pakoštane	Sv. Ivan - Relja		Posedarje
3. 6.	Sukošan Debeljak			
9. 6.	Kolan Barbat	Ugljan Lukoran		
10. 6.	Obrovac Medviđa			
13. 6.				Nunić

U pripremi slavlja sakramenta Potvrde treba se držati sljedećega:

1. Organizirati prije slavljenja Potvrde susret Dekana ili Djelitelja s krizmanicima, te sa roditeljima i kumovima, posebno.

2. Treba na pregled pripremiti za susret:

- Imenik krizmanika i njihovo pohađanje kateheza za pripravu primanja sakramenta;
- Popis tema, odnosno udžbenik, po kojima su se krizmanici spremali;
- S Djeliteljem dogоворити начин одвјјанја цијelog slavlја.

3. Treba uvijek predstaviti krizmanike, nakon Evandželja, kako predвиђa obred slavlja. Najbolje je kada to učini jedan od roditelja.

4. Molitvu vjernika uvijek se uzima iz obrednika. Neka je predmole odrasli vjernici.

5. Fotografiranje, zajedničko s Djeliteljem, kao i pojedinačno, mora biti obavljeno na doličan način. Nered koji se stvara u crkvi razbija njezinu sakralnost. Na to treba unaprijed upozoriti i spremiti krizmanike, roditelje i kumove.

O svim navedenim točkama trebate upoznati kako krizmanike tako i roditelje.

Svima pozdrav u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

PEPELNICA U KATEDRALI

Broj: 481/2012.

Zadar, 14. veljače 2012.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Gradu

Draga braćo svećenici,

U nedjelju, 19. veljače 2012. godine na sv. Misama s narodom oglasite sljedeće:

Na Pepelnicu, 22. veljače 2012., u katedrali sv. Stošije, u 18 sati o. Nadbiskup predvodit će sv. Misu i obred pepeljanja.

Na Čistu srijedu i Veliki petak obvezni su post i nemrs: post za sve punoljetne vjernike do započete šezdesete godine života, a nemrs za sve one koji su navršili četrnaestu godinu života. Nemrs treba obdržavati u sve korizmene petke, dok se u drugo vrijeme kroz godinu može zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom. Dobro je na to uvijek iznova podsjećati i podučavati naše vjernike.

Postom, molitvom i milostinjom pridružimo se cijeloj Crkvi kako bismo postali što sličniji svome slavnom Gospodinu.

Pozivam vjernike da mi se pridruže i da tako zajednički označimo početak svetog korizmenog hoda prema svetkovini Uskrsnuća Gospodnjega.

U Gospodinu Vas pozdravljam,

† Želimir, v. r., nadbiskup

SVETA STOLICA

KORIZMENA AKCIJA 2012.

Broj: 538 /2012.

Zadar, 20. veljače 2012.

Župnim uredima i upraviteljima crkava u Nadbiskupiji, Osnovnim i Srednjim školama u Zadarskoj županiji, vjeroučiteljima Osnovnih i Srednjih škola u Zadarskoj županiji, Gradovima i Općinama u Zadarskoj županiji

Draga braćo i sestre,

Ulazeći u sveto korizmeno vrijeme nastavljamo s 'korizmenom akcijom' koja se u našoj Nadbiskupiji provodi već više godina. U njoj sudjeluju odrasli, djeca, mladi, župe, škole, ustanove i ljudi dobre volje koji tako pomažu u raznim društvenim potrebama (bolnice, dječji vrtići, škole, obitelji...), kako u Domovini, tako i u misijama diljem svijeta.

Prigodom ovogodišnjeg zasjedanja dviju Biskupske konferencije u Sarajevu, od 30. do 31. siječnja 2012., stiglo je Pismo kardinala Bertonea u kojem govori o teškom stanju katolika u BiH. Ovogodišnja pak Papina poruka za korizmu 2012. da 'pazimo jedni na druge i potičemo na ljubav i dobra djela' (Heb 10,24), usmjerili su našu 'korizmenu akciju' prema Crkvi u Bosni i Hercegovini.

Želimo, dakle, dati svjedočanstvo djelotvorne vjere i ljubavi i svoj korizmeni obol upraviti prema našoj braći i sestrama koji su u potrebi. Upravitelje župa molim neka akciju provode tijekom cijele korizme na način koji najbolje odgovara prilikama u župi koju poslužuju. A sve koji žele sudjelovati, molim, neka svoj prilog dostave u župni ured ili pak uplate na žiro račun Nadbiskupije s naznakom: 'Za Crkvu u BiH':

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT - ZADAR

2407000 - 1100041082 Poziv na broj: 02 00755877 – 536

Uz ovu korizmenu akciju i ove će godine kao i do sada biti organiziran Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH (4.-11. ožujka 2012.). Podsjećam kako je milostinja koja se prikupi na 3. korizmenu nedjelju u crkvama diljem nadbiskupije namijenjena za programe Caritasa BiH i treba je čim prije dostaviti u Ekonomat s naznakom 'Kolekta za BiH'.

Cilj je korizmene akcije i Tjedna solidarnosti senzibilizirati javnost u Hrvatskoj za potrebe i nevolje Crkve u BiH, potaknuti međusobnu solidarnost, te njegovati i izgrađivati duh darežljivosti, bratstva i zajedništva među našim vjernicima.

Svima pozdrav i blagoslov od Gospodina,

† Želimir, v. r., nadbiskup

VELIKI ČETVRTAK - MISA POSVETE ULJA

Broj: 542/2012.

Zadar, 23. veljače 2012.

Draga braćo svećenici,

Svu braću svećenike u našoj Nadbiskupiji, pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u stolnoj crkvi sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništarce, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene, krizmanike, vjeroučitelje, župne vijećnike i suradnike. Neka nas zajedništvo oko Stola Gospodnjega okrijepi u svetoj službi u našoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi to duboko otajstveno zajedništvo.

Sveta ulja će dijeliti đakoni. Naknada za ista je 50 kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

† Želimir, v. r., nadbiskup

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE
Broj: 541/2012.
Zadar, 23. veljače 2012.

Draga braćo svećenici,

Vrhunac liturgijske godine jest Sveto vazmeno trodnevnlje kada Crkva slavi središnje otajstvo vjere. S obzirom na neke pojedinosti s tim u svezi, upućujem Vas na Vjesnik Zadarske nadbiskupije, broj 3-4/1998., str. 103., Odredba broj: 507/1998.

Potičem sve da i ove godine dolično pripreme sveta liturgijska slavlja na vrijeme. Neka se upravo u njima očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika, kao i bogatstvo i ljepota svetog bogoslužja. Liturgijske uredbe i propise treba s najvećom pažnjom obdržavati. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministranti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavlјima. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje sačuvati, oplemeniti i skladno uklopliti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega uvijek ostaje bez bitne punine.

Križu se Tvome, Gospodine, klanjamo, i sveto Uskršnje Tvoje slavimo!

† Želimir, v. r., nadbiskup

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA
Broj: 543/2012.
Zadar, 23. veljače 2012.

Draga braćo svećenici,

Odredbom Svete Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupijskom ekonomatu s naznakom «ZA BOŽJI GROB». Budući neke župe nemaju «Božji grob» ili ne postoji u njima običaj ostavljati prilog ispred «Božjeg groba», pod milostinjom Velikog petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

IMENOVANJA I RAZRIJEŠENJA

Don Zvonimir Čorić: Imenovanje duhovnikom Marijine legije Kurije 'Bezgrešno srce Marijino' Zadar-Zapad u Zadarskoj nadbiskupiji (Broj: 160/2012., 18. siječnja 2012.)

OBAVIJESTI

Don Emil Bilaver obavio je duhovne vježbe u Lužnici, od 30. siječnja do 2. veljače 2012., koje je vodio mons. Jorge Ramos.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

NADBISKUPOVA PROPOVIJED NA SVETKOVINU BOGOJAVLJENJA
Katedrala, 6. siječnja 2012.

1. Božićno liturgijsko vrijeme uskoro završava. U prvim stoljećima slavio se samo jedan blagdan: svetkovina Gospodnjeg uskrsnuća i nedjelja kao 'prvi dan tjedna' koji je vjernike podsjećao na događaj Uskrsa. Tek u 4. stoljeću počinje se slaviti i dan Gospodnjega rođenja (prvi puta 354.). Rimljani su, naime, na 25. prosinca, a Egipćani na istoku 6. siječnja, obilježavali zimski solsticij, te u tom duhu slavili Nepobjedivo Sunce koje se 'rađa'. Sunce je u poganskom kultu imalo veliko značenje. Bilo je logično da kršćani tom uhodanom slavlju dadnu novi sadržaj: dan rađanja pravog sunca, Isusa Krista. Prije desetak dana smo slavili rođenje Spasitelja ljudi, a danas obilježavamo njegovo objavlјivanje svijetu. I zato ga i zovemo Bogojavljenje. Ovaj je blagdan pun simbola kojih je poruka duboko religiozna. Spomenimo samo zvijezdu kao izvor svjetla, darove koje donose kraljevi (mudraci) s istoka: Tamjan, zlato i smirna. Blagdan je poznat i kao dan blagoslova vode kojom Krist izljeva svoje milosti na sve stvoreno. Njome se škrope naši domovi, polja, tvornice i sve što služi čovjeku. Blagdan Bogojavljenja (Epifanija ili Vodokršće) na zoran način objavljuje kraljevstvo Sina Božjega po kojem smo spašeni i posvećeni. I postali 'sveti puk, kraljevsko svećenstvo, narod stečen da navješta silna djela Gospodnja', reći će sveti Petar u jednoj svojoj poslanici (1 Pt 2, 9). Uz ovu povijesnu podlogu za razumijevanje današnjeg blagdana htio bi posebice svratiti vašu pozornost na odломak Matejevog evanđelja koji smo upravo slušali. Imam dojam kako pisac nije htio samo pribilježiti ono što se toga dana zabilježilo, nego nas potaknuti da neke stvari činimo, slijedimo ili pak izbjegavamo.

2. Ovaj odломak opisuje tri subjekta koji različito reagiraju na objavu Isusovoga rođenja. To su kraljevi (mudraci) s istoka, Herod i židovski svećenici pismoznanci. Pogledajmo najprije Heroda koji je, čuvši za rođenje 'kralja židovskoga', bio vrlo zatečen. I odmah saziva vijeće stručnjaka i učenjaka. Njemu, međutim, nije bilo stalo do istine, nego do prijevare, što se vidi iz naloga koji je dao mudracima 'neka idu, nađu to dijete i vrate se k njemu'. Po njegovu projektu 'mudraci-navjesitelji' imali su biti njegovi špijuni. Jer, Herod se već opredijelio.

Između Božje i svoje volje odabralo je svoju. I spremn je učiniti sve samo da mu taj 'novorođeni kralj ne pomuti račune'. Nosila ga je 'sebična ljubav koja Boga prezire' (sv. Augustin). Najgore je, međutim, što on misli kako time čini dobro naruđu. A krvoproljeće nevine dječice smatrati će (kao uostalom brojni diktatori kroz povijest) nečim što je njemu kao kralju moralno dopušteno. Ne treba ni spominjati kako 'Herodova rasa' nije ni danas nestala. Zato njima nema Bogojavljenja. Jer, oči su im slijepe za 'objavu Božjega lica'. Oni ne vide jer ne žele vidjeti. Samo čudo milosti može poljuljati takvu orientaciju i slomiti njihov egocentrizam. Podimo sada drugoj skupini pismoznanaca s kojom će se savjetovati i mudraci i kralj Herod kako bi doznali gdje se to Mesija ima roditi. 'U Betlehemu Judejskom kako stoji pisano: 'I ti Betlehemu, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među kneževstvima Judinim, jer iz tebe će izići vladalač koji će pasti narod moj – Izraela' (Mt 2, 6). To je skupina koja točno zna gdje će se Mesija roditi, a to i drugima znaju objasniti i pokazati. Ali, oni se ne miču niti trče u Betlehem kako bi se očekivalo. Ostaju u svojim mjestima i u svojim stavovima. Oni su poput znakovlja na putovima koji upućuju kamo ići, ali njih same to ne pokreće. Ne bismo li ovdje mogli što god i na sebe primijeniti. Nismo li i mi kao kršćani često poput pismoznanaca. Znamo što znači ići za Isusom. Sposobni smo to i drugima protumačiti. Ali, odlučiti se radikalno kršćanski živjeti nemamo hrabrosti. No, odlučiti ići za Isusom, nije stvar samo svećenika i Bogu posvećenih osoba. Ne, to se odnosi na sve krštenike. Držanje pismoznanaca tjera nas na razmišljanje. Onako kako su oni znali da je Isus u Betlehemu ('najmanjem kneževstvu Judinom'), tako i mi znamo da je Isus među svima koji pate, među siromasima i poniznima. Pokreće li nas ta spoznaja, ili smo postali inertni poput uličnog znakovlja: I mi, dakle, upućujemo druge, a sami ni da bi prstom makli.

3. Konačno, evo nas do glavnih aktera današnje svečanosti, do mudrih kraljeva s istoka. Iz kratkog evanđeoskog odломka čuli smo da nas oni ne poučavaju nekim mudrim savjetima ili učevnim izlaganjima. Aimali bi razloga i temelja jer mudrost posjeduju. Oni nas zapravo nadahnjuju svojim činima.

Oni su predstavnici svih poganskih naroda, kao što su pastiri predstavnici židovskoga naroda. Oni uz to predstavljaju i one koji se bave znanošću, koji istražuju tajne prirode kako bi došli do Boga. A kod dolaska u Jeruzalem jednostavno ispovijedaju: 'Vidjeli smo gdje izlazi zvijezda njegova pa mu se dodosmo pokloniti' (Mt 2,2). 'Vidjesmo i dodosmo pokloniti se' poruka je i pouka ovih 'šutljivih propovjednika'. Jer, da su kalkulirali kakve sve opasnosti vrebaju na tom putu, oni sigurno nikada Jeruzalama ne bi vidjeli. Vidjeti i krenuti tajna je Božjega nadahnuća. Ona je nosila i praoča Abrahama da se 'zaputi ne znajući kamo ide' (Heb 11, 8). Nije znao, ali bio je siguran da ga njegov Jahve ostaviti neće.

I ovi kraljevi vođeni 'zvijezdom na nebu' stigoše i pokloniše se malenome kralju. U tom činu vrhunac je teološkog značenja toga čina. Kraljevima je jasno što znači 'pokloniti se'. To je sastavni dio njihovoga svakodnevnoga rituala koji označava ne samo poštovanje, nego i priznanje vrhovnoga suvereniteta. Ovo je prvi spomen poklonstva Isusu u Novom zavjetu kojim se ističe božanska dimenzija djeteta u jaslama. Kraljevi ne idu u Betlehem iz znatiželje, nego iz pobožnosti. Nije im do neke turističke želje da upoznaju i druga mjesta i gradaove, nego da izraze svoju odanost, poklonstvo, pobožnost i podložnost Bogu Svemogućemu. A poklonstvo i klanjanje najbolji je način koji jedno stvorenje može učiniti svome Stvoritelju. (I to su kraljevi učinili djetetu do Marijinih nogu. I ovaj Matejev opis vrlo je znakovit. Kraljevi se klanjuju djetetu do Marijinih nogu. Ne klanjuju se, dakle, Mariji, nego Isusu. Mariju se štuje, voli, hvali i njoj se moli. Ali, ne klanjamо se njoj, nego njezinome Sinu).

4. Današnja svetkovina Bogojavljenja, kojom Crkva slavi dolazak ove trojice nežidova u Betlehem, da se poklone židovskom kralju, jasno upućuje na to da događaj Isusa Krista, počevši već od njegova rođenja, ima značenje širih razmjera. Krist se istina rodio u skrovitosti betlehemske noći i u okružju jedne skromne obitelji. No, time što se rodio u židovskom narodu, ne znači da nije došao i za sve ostale narode. Dapače, on želi pristupiti svakom čovjeku, bez obzira iz kojeg plemena, puka i naroda bio. Mudraci ili kraljevi s istoka predstavljaju te poganske narode i sve koji Boga traže. I ne zaboravimo kako su samo dvije vrste ljudi prepoznale i radovalе se dolasku Nebeskog djeteta: priprosti, jednostavni i siromašni pastiri, te učeni i mudri kraljevi s istoka. Za prepoznati Boga, dakle, treba jednostavno, otvoreno i djetinje srce. A za razumjeti ga potreban je um koji ga prihvata iskreno mu se klanja.

To je zapravo jedini siguran put kako doći i pokloniti se Božanskom djetetu.

Ima još jedan detalj kojim Matej opisuje događaj dolaska triju kraljeva. Nakon što su se poklonili Isusu i prinijeli svoje darove, bili su 'upućeni u snu da se ne vraćaju Herodu, pa su otišli drugim putem u svoju zemlju' (Mt 2, 12). 'Otići drugim putem daje nam povoda zaključiti slikovito kako onaj tko 'Krista sretne ne vraća se istim putem'. Susret s Kristom trebao bi radikalno promijeniti ne samo naš život, nego i naše putove. Jer, takav susret je obično životna prekretnica koja pokazuje drugi smjer našega opredjeljenja. Evangelje nam donijelo tri životna opredjeljenja: Herodovo, pismoznanaca i kraljeva. Koga bismo od njih najradije slijedili? I mi smo, naime, danas došli pokloniti se Kristu. Časteći ga kao kralja i svećenika koji je umro i uskrsnuo za nas, prinjet ćemo mu i svoje darove. Preostaje nam, dakle, svjedočiti za njega i poći novim putem, drugaćijim od onoga kojim smo dosada hodili. Naše nam božićne pjesme u tomu dobro pomažu i pokazuju što nam je činiti i kamo krenuti: 'Braćo pastiri pohitite'; 'Podite kralji, tamo se njemu poklonite!'. Spasenje je, dakle, nadomak ruke i valja nam se požuriti. Amen.

NADBISKUPOVA PROPOVIJED NA MISI ZADUŠNICI

o drugoj obljetnici smrti nadbiskupa Ivana Prendě,

Katedrala, 25. siječnja 2012.

Ustanji, podi i ondje će ti se reći što ti je činiti!

Čitanja: Dj 22, 3-16; Ps 117, 1-2; Mk 16, 15-18

1. U Biskupskom ceremonijalu, u kojem se prikazuju obredi što ih biskup 'urešen puninom sakramenta svetoga Reda i kao Kristov zamjenik u partikularnoj Crkvi' (br. 5) ima obavljati, stoji odredba neka se 'prema časnoj predaji svake godine slavi godišnjica posljednjeg pokojnog biskupa', te dodaje kako treba 'poticati vjernike i posebice svećenike da se spominju u Gospodinu svojih predstojnika koji su im Riječ Božju naviještali i euharistiju slavili (br 1168). Ova se odredba temelji na tekstu iz poslanice Hebrejima koja veli: 'Poslušni budite svojim glavarima jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji će polagati račun' (Heb 13, 17). A onda savjetuje da ih se 'spominjemo i nasljudujemo njihovu vjeru', te molimo za one koji su se preselili s ovoga svijeta (Heb 13, 7). Gdje je teološka i liturgijska utemeljenost ovoj odredbi? Na kojoj se činjenici bazira preporuka da se svećenici i vjernici spominju u Gospodinu svojih predstojnika i mole za njih? Odgovore se lako može naći u pobudnici blaženoga Ivana Pavla II. 'Pastiri stada' gdje se opisuje i obrazlaže trinitarni temelj misijskog poslanja biskupske službe, prikazuje njegovo 'učiteljsko, posvećujuće i upravničko' služenje (*munus docendi, sanctificandi et regendi*), te posebice njegovo djelovanje 'ad intra' i 'ad extra', unutar Crkve i prema svijetu.

Biskup, naime, poput Mojisija svojim sakramentalnim i molitvenim životom zagovara kod Boga svoj narod. Tri su glagola koja slikovito opisuju njegovu ulogu: biti budan, bdjeti i nadgledati ('vigilare, vegliare, sorvegliare'). Poput Pastira iz evanđelja on mora biti 'dobar pastir', spretan 'ribar', 'brižan nadglednik', 'otac', 'tješitelj', 'poslužitelj', 'učitelj', 'nesalomiv u načelima', ali 'dobar i plemenit brat i prijatelj' u postupcima. To su sve poželjne kvalitete i odlike koje imaju resiti biskupa, pastira jednoga stada. One se ne dobivaju rađanjem. Za njih se valja boriti. A povjereni stado te poželjne odlike mora od Boga izmoliti. Zbog toga vjerni puk sa svećenicima i Bogu posvećenim osobama moli za svoga biskupa. Kako u euharistijskom slavlju i Božanskom časoslovu, tako i u osobnim dnevnim preporukama. Biskup, naime, nije 'privatni vjernik, već javni svjedok vjere', koji je dužan ne samo svjedočiti i njegovati ono što vjeruje, već

prosudjivati i na primjeren način nalagati što se ima vjerovati.

2. Brojna su područja i načini gdje on vrši tu svoju dužnost: u pastoralnim pismima, u propovijedima, u porukama, u člancima, u susretima i nastupima javnim i privatnim. Budući da je biskup u službi mjesne i sveopće Crkve, dužan je njegovati zajedništvo s drugim biskupima i 's Petrom naših dana'. Zajedništvo biskupa nije obično druženje, nego sakramentalno. Utkano je u tajnu apostolske službe. Njegova je dužnost promicati zajedništvo u kleru i biti otac i brat svojih svećenika. Stoga bi prezbiterij jedne biskupije imao biti 'kuća i škola zajedništva'. Posebice pak valja mu biti blizu svećenicima, Bogu posvećenim osobama, obiteljima, mladima i starima, siromašnima i obespravljjenima. I na poseban način biti glas onih koji glasa nemaju. Njegova je dužnost promicati dijalog i s onima koji drugačije vjeruju, kao i s onima koji uopće ne vjeruju. Nasljednik svetih apostola vidi i uočava lice Isusa patnika koji se 'skrio' pod plaštem izgladnjelih, prognanih, zatvorenih i promrzlih (Mt 25, 31-46). Brojne obvezе, dužnosti i silni izazovi ne smiju ga uplašiti. Trajno su mu pred očima riječi proroka Sofonije: 'Neka ti ne klonu ruke, Sione! (3, 16). Biskup, naime, ne smije klonuti, jer nije nikada sâm. Uz Isusa, Mariju i druge nebeske zagovornike, tu je i silno mnoštvo zemaljskih prijatelja i suradnika koji ga prate i pomažu riječju i molitvom: svećenici, Bogu posvećene osobe, uzeti i odani vjernici laici.

To zajedništvo Mističnog Tijela Kristova ispunja ga hrabrošću i odvažnošću da 'bije plemenitu bitku vjere', neporočno i besprijekorno do dolaska našeg Gospodina Isusa Krista' (1 Tim 6, 14). Tu je sadržana bit evanđelja koju su apostoli i njihovi nasljednici primili od Gospodina. I ne preostaje im drugo doli s Petrom ponavljati: 'na tvoju riječ, Gospodine, bacit ću mreže' (Lk 5, 5). I služiti evanđelju nade. Pokojni nadbiskup Ivan, pastir Crkve zadarške, trudio se služiti evanđelju nade. U Augustinovom duhu, te u duhu svoga gesla, 'ljubiti Crkvu', volio je srcem i dušom ovu Nadbiskupiju. Pamtimoga kao dragog sugovornika punoga optimizma i ljubavi za sve što je Božje i crkveno. Nošen misijskim žarom poput svetoga Pavla, čije obraćenje

liturgija večeras spominje, i on je htio biti 'svima sve'.

3. Slušali smo večeras dva teksta iz Biblije: prvi nam govori o početcima misijskoga djelovanja apostola Pavla, a drugi o Kristovim učenicima koje Isus šalje neka idu i propovijedaju svakom stvorenju sve što su vidjeli, čuli i doživjeli s njime. Prvo čitanje donosi isповijed apostola Pavla o početcima njegovoga obraćenja. Pisac Djela Apostolskih u ovom kratkom odlomku dva puta upotrebljava glagol 'ustati i poći'. Kao da je pisac s ova dva glagola htio intonirati dinamiku Pavlovoga djelovanja. Naime, otkada se digao pred Damaščanskim vratima, on se nije zaustavljao. Ni onda kada su ga kamenovali i polumrtva izbacili izvan zidina. U svoja tri velika misijska putovanja, koja su bila i kružna i križna, Pavao je obilazio i učvršćivao braću u vjeri. A gdje nije stigao osobno doći, pisao je svoja nezaboravna pisma koja su danas draga uspomena iz tih prvih dana kršćanstva. I ne samo uspomena, nego i glavna teološka podloga onomu što se i danas na našim učilištima uči i produbljuje.

Pavao neće nikada zaboraviti onaj uljudni ukor koji mu je Uskrsnuli uputio kada ga je pred Damaščanskim vratima srušio: 'Savle, Savle zašto me progoniš'? Zbog toga se nije stadio priznati kako je u svojoj 30. godini života, dakle, na

vrhuncu ljudske moći, 'smatrao svojom zadaćom svim silama boriti se protiv Isusa Nazarećanina'. Zbog toga je predavao kršćane u tamnice, progonio ih i odlučio 'u okovima dovesti ih u Jeruzalem' (Dj 22, 5). Ovu svoju javnu isповijed Pavao je učinio iskreno; ne hvalisavo, nego ožalošćeno i raskajano. Očitovao je koliko se stidi zbog svega onoga što je radio i činio Isusovim sljedbenicima. A onda, usred bijela dana doživio je pravi duhovni i očni udar. Javio mu se Gospodin i obratio ga. I dodao: A ti, Savle, kad se obratiš, vodi i obraćaj braću svoju. Vodi ih iz tame prema svjetlu, iz laži u istinu kako bi primili 'oproštenje grijeha i baštinu među posvećenima'. I pastir ove mjesne Crkve, moj predčasnik mons. Ivan Prendja, punih 46 godina lomio je kruh nebeski, hranio ljude riječju i svetom euharistijom koja je središte crkvenog i narodnog života oko koje se okuplja novo mesijansko pokoljenje i isповijeda da je Isus 'kruh koji je s neba sišao' (Iv 6, 50). Zahvalni smo mons. Prendi što je Zadarsku zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljaо, s njom pjevao i molio, slušao i razmatrao. I dok počiva u kripti naše katedrale, a mi ga ovim godišnjim spomenom preporučujemo u naše molitve, slušamo i večeras kako nas iz groba poziva da s vjerom ponavljamo: 'Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, twoje usrksnuće slavimo, tvoj slavni dolazak išekujemo!' Dođi Gospodine Isuse.

Msgr. Ivan Prendja (1939-2010)

NADBISKUPOVA PROPOVIJED NA STEPINČEVO
New York, 12. veljače 1012.

1. Svake godine u veljači obilježavamo obljetnicu smrti blaženog kardinala Alojzija Stepinca, kojeg su komunisti 1946. osudili na 16 godina tamnice. Izdržao je kaznu u Lepoglavi do 1951. godine, a onda u kućnom zatočeništvu u Krašiću do 10. veljače 1960. kad je točno u 14 sati i 15 minuta, preminuo blaženom smrću pravednika. Što istaknuti iz svijetlog lika ovog dičnog sina roda našega, kojeg je Ivan Pavao II, 3. listopada 1998. proglašio blaženim u nacionalnom svetištu u Mariji Bistrici, a koji danas blista na obzoru Crkve Katoličke i hrvatske povjesnice?! Što nama u New Yorku poručuje ovaj duhovni knez dvadesetog stoljeća? Kad se prije 80 godina mladi svećenik Alojzije Stepinac vraćao iz Rima u svoju domovinu Hrvatsku njegov je rektor na Germanikumu zapisao svoj sud o njemu na latinskom jeziku: «Optime omnino indolis. In omnibus solidissimus, vere pius et in disciplina fidelis» (= Izvrsne naravi u svakom pogledu. U svemu vrlo solidan, istinski pobožan, a u disciplini vjeran i savjestan). Teško adekvatno prevesti latinsku riječ u superlativu «solidissimus». Rektor je tim pridjevom htio izraziti solidnost Stepinčeva karaktera. U dvije koncizne rečenice jasno je zapisao svoj sud i dojam o mladom kleriku Alojziju. Alojzije je u svom životnom hodu prošao tri različite faze bilo da su bile nametnute ili dobrovoljno izabrane: Bio je vojnik, ratar i zarobljenik. Sudjelovao je kao vojnik u Prvom svjetskom ratu. Kao ratar obradivao je svoju dragu zagorsku i plodnu zemlju hrvatsku. A onda je bio svećenik, biskup i pastir, molitelj i pokornik, propovjednik i odgojitelj Božjeg puka u cijelosti do kraja života. Ove tri različite životne faze (vojnik, ratar i svećenik) učinile su ga divnim povijesnim likom u kojem se savršeno komponiraju i isprepliću njegove tri velike ljubavi: prema bratu čovjeku, prema rodnoj zemlji i Domovini, prema Bogu i njegovom velebnom djelu Crkvi Katoličkoj. Teološki studij u Rimu, hodočašće u Svetu zemlju, te izbor za najmladeg biskupa svijeta (u 36. godini života) imaju i danas svoju jasnou simboliku. Rim, Jeruzalem i Zagreb očiti su znak Božjega plana koji mu je Providnost već davno namijenila. U Rimu je zaređen za svećenika, u Jeruzalemu pripravljen za mučenika, a u Zagrebu posvećen za predvodnika velike nadbiskupije.

Tako je postao stijenom preko koje nije mogla nijedna sila ovoga svijeta.

2. Njegovo imenovanje zagrebačkim nadbiskupom obavijesna su sredstva s naklonoscu pratili i ovako zapisali: 'Mlad je. Rese ga velike vrline. Duboko je odan molitvi i srca milostiva prema sirotinji koju ljubi ljubavlju svetog Vinka Paulskog. Pun je apostolskog žara za Kristov križ. Sin je seljačke obitelji, pučanin, osjećajne duše, pun najsvetijih ideaala pa će znati svom vjernom puku biti i otac i prijatelj, spremjan moliti i trpjeti, te svojim moćima i sposobnostima biti žrtva ljubavi za svoj narod' (Katolički list). I doista, Bog ga je odabrao za velike stvari. Odredio ga je da bude svjetлом u vremenu velikoga mракa. Jer, živio je u teškom povijesnom razdoblju triju bezbožnih, nehumanih i opakih ideologija. Kad je preuzeo upravu zagrebačke crkve, iz Njemačke se širio zadah nacizma i fašizma, a iz Rusije bezbožni komunizam. On se njima bez ustručavanja usprotivio i branio Božja, crkvena, ljudska i narodna prava. Izložio se brojnim opasnostima i zauzimao se za svakog ugroženog čovjeka, bez razlike vjere i nacije. I dok su ga nacisti zbog toga pokušali tajno likvidirati, komunisti su ga javno osudili, te nevina poslali u zatvor pred očima cijelog svijeta. A on, evo, prije 14 godine izlazi kao moralni pobjednik. Bezbožni režimi s kojima se kardinal Stepinac uspješno hrvalo (fašizam, nacizam i komunizam) otišli su u povijesni nepovrat. Mi smo Bogu zahvalni što smo doživjela onu veličanstvenu liturgiju u Mariji Bistrici kad je povijest presudila u Stepinčevu korist, a Papa ovako govorio: "Ovo je povijesni događaj u životu Crkve i Hrvatske. Podnijevši u svojem tijelu i duhu okrutnosti komunističkog sustava, jedan od najistaknutijih likova Katoličke Crkve kard. Alojzije Stepinac, sada se povjerava sjećanju svojih sunarodnjaka s blistavim znamenjem mučeništva".

3. Povijest Crkve ga je upisala u niz najhrabrijih biskupa Europe onog tragičnog vremena. Stoga ime Stepinac za nas je poruka: poruka Istine i dobrote, poruka vjernosti Bogu, Crkvi i čovjeku, poruka ljubavi prema svom narodu, kako piše na njegovom grobu: «U ljubavi prema hrvatskom narodu ne dam se ni od koga natkriliti».

A na taj grob dolaze nezaustavlivo molitelji: mlađi, odrasli, stari, radnici, zemljoradnici, intelektualci, svećenici, redovnici, biskupi iz domovine i svijeta. Na tom grobu uče se vjerovati, nadati, ljubiti, praštati. Uče se biti mirotvorci i mironosci. Jer, s tog groba dopiru do njih aktualne i sadržajne Stepinčeve riječi iz njegove oporuke: «Predragi sinči, ljubite se međusobno! Vazda se bratski ljubite! Budite jedno srce i jedna duša!»

U Božje ime branio je slobodu Crkve. Ništa ga nije moglo pokolebiti u ljubavi prema njoj. I želio je uvijek predstavljati i zastupati poniznu i slobodnu Crkvu. Poniznu pred malenima, patnicima i progonjenima, a slobodnu pred velikim i moćnim vladarima i silnicima ovoga svijeta. Svjedočio je za njezinu slobodu i bio pripravan i umrijeti ako ustreba za njezino dobro i dobro svakog čovjeka. To potvrđuju njegove riječi: «Kad bih mogao dao bih i stotinu života samo da živi Crkva Božja». Iskrenim je rodoljubljem tumačio pravo hrvatskog naroda i svakog naroda pod suncem na dostojan život u miru, slobodi i pravednosti. Zauzimao se za prava i dostojanstvo svake ljudske osobe bez obzira na nacionalnost, vjeru i opredjeljenje. Sva je ta prav temeljio na Božjoj Riječi i Božjoj volji. Hrvao se s moćima da zaštititi nemoćne. Hrabro je i bez straha osudio svaku zabludu i svaku mržnju: rasnu, klasnu, nacionalnu, vjersku i političku. Svoj je život završio kao svjesnu žrtvu ljubavi za Boga, za Crkvu, za čovjeka i za dobro svoga ljubljenog naroda. Gospodin mu je udijelio i dvije posebne milosti: utjehu i snagu da nije morao otići od svoga stada premda su komunisti sve poduzimali da ga nagovore da ode iz Domovine; te drugu posmrtnu nagradu: čekati dan uskrsnuća u srcu svoje biskupije, u zagrebačkoj katedrali. S njegovim grobom postala je jačom i zemlja Hrvatska koju je toliko poštivao. A narod, kojeg je on toliko volio da se u tome "ni od koga nije dao natkriliti", dobio je sigurnost i dar blaženog Alojzija kome se može moliti i za sve životne potrebe utjecati.

4. Na godišnjicu njegove blažene smrti zahvaljujemo Bogu za dar junaka i svjedoka Alojzija. Zahvaljujemo i blaženom Alojziju što je u svojim nagovorima i propovijedima posjećivao svećenicima njihovo dostojanstvo i ulogu u svijetu. Posebice pak zahvalni smo mu što je stao u obranu života, obitelji i obiteljskog ognjišta. Kada je milanski nadbiskup (kasnije papa Pavao VI.) služio misu za kard. Stepinca u Milanu, 1960., rekao je da "vjera traži junake, a ne kukavice, svjedoke, a ne slabiće, sinove vjerne i dosljedne apostole, a ne pristalice oportunizma i kompromisa".

Stepinac je bio beskompromisan i spreman za Crkvu trpjeti i umrijeti. To pokazuje njegovo pismo biskupu Čekadi kojemu piše: "Moje bronhije nisu zdrave. Kad su liječnici zatražili od vlasti da me puste na more, odgovorili su neka podnesem molbu. Rekao sam: nikada! Volim ovdje umrijeti, negoli dati dojam da Crkva popušta i to radi kučavnog zdravlja jednog biskupa... Nanjeli su mi krvavu nepravdu .. i ako ja umrem ovdje, rado položem svoj život za Boga i Crkvu Katoličku.. Bog bitke nikada ne gubi, pa je neće je izgubiti niti u borbi s KPJ".

Blaženi Alojzije Stepinac je imao za svakoga prikladni govor utjehe. Svakome je upućivao pastirsku i učiteljsku riječ: Očevima i majkama, mladićima i djevojkama, studentima i radnicima, svećenicima i redovnicima, kulturnim djelatnicima i političarima. Uvijek je branio Božja prava i ljudsko dostojanstvo. Nije se plašio da će mu zbog toga predbaciti kako nije suvremen te ne shvaća tijekove modernog života. Pred moćnicima ovoga svijeta nije se povijao. Imao je osjećaj "pomazanog sluge" koji je pozvan i poslan navješćivati radosnu vijest evanđelja, sužnjima oslobođenje, tužnim radost, a svima proglašiti godinu milosti Gospodnje i dan odmazde Boga našega. Zbog toga je ime Stepinac poruka istine i dobrote, poruka vjernosti Bogu i čovjeku, poruka ljubavi prema svom narodu. "U ljubavi prema hrvatskom narodu ne dam se ni od koga natkriliti", piše na njegovom grobu u Zagrebu.

5. Njegovo trpljenje i vjernost Bogu Bogu, Crkvi i narodu okrunjeno je na onoj veličanstvenoj liturgiji 3. listopada 1998. u našem nacionalnom svetištu Majke Božje u Mariji Bistrici. Tada se, naime, dogodio znakoviti čin, pun simbolike i značenja: Papa Wojtyla, koji je srušio Berlinski zid -nadgrobni spomenik razdijeljene Europe- došao je u Hrvatsku (antemurale cristianitatis) proglašiti blaženim mučenika Stepinca koji je imao hrabrosti reći komunističkim silnicima poratnog vremena: "Na sve optužbe koje se ovdje protiv mene iznose odgovaram da je moja savjest mirna. Ja sam za svoje uvjerenje sposoban podnijeti prezir i poniženje.. i pripravan sam svaki čas i umrijeti.." Stepinaca je to izrekao 3. listopada 1946. kada je bio osuđen na 16 godina robije, a on svojom obranom osudio ideologiju komunizma i najavio njezin kraj. Osobitost i znakovitost toga čina objasnio je blaženi Ivan Pavao II. u svojoj homiliji: "U liku blaženog Alojzija sažeta je cijela tragedija koja je pogodila Europu tijekom XX. stoljeća, obilježena velikim zlima fašizma, nacizma i komunizma.

SVETA STOLICA

U kardinalu Stepincu blista u punini katolički stav, odgovor i primjer kršćanskog svjedočanstva. On je službu naviještanja Evanđelja ispunio svojom patnjom za Crkvu, a svoju poruku vjere zapečatio je vlastitom smrću. Draža mu je bila tamnica negoli sloboda, i to samo zato da bi obranio slobodu Crkve i njezino jedinstvo. Nije se strašio okova kako ne bi bile okovano evanđelje". U njegovom proglašenju blaženim prepoznajemo pobjedu Krista nad bezboćnim ideologijama; pobjedu Božjih prava i savjesti nad nasiljem i ugnjetavanjem; pobjedu praštanja i pomirbe nad mržnjom i osvetom.

"In Te, Domine, speravi", u tebe sam se pouzdao, Gospodine, bilo je njegovo geslo. S tom vjerom i pouzdanjem, držeći goruću svijeću u svojim rukama, simbol uskrsloga Spasitelja, tiho i sveto završio je ovozemni hod (10. veljače 1960.) nepokolebivi branitelj i svjedok vjere, neustrašivi čuvan pravovjerja, neumorni zaštitnik čovjeka, poglavito siromašnih i progonjenih. Blaženi Alojzije, moli za nas! Amen.

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Relikvijar bl. Alojzija Stepinca, Zadar-Bili Brig

**NADBISKUPOVA PROPOVIJED NA NEDJELJNOJ EUHARISTIJI
Župna crkva Rođenja Marijina, benkovac, 19. veljače 2012., prigodom
krštenja osmog djeteta u obitelji Ćirjak**

**1. Obitelj, zajednica života i ljubavi
koja urasta u novu zajednicu - župu**

Krštenje djeteta, kojem se raduje čitava župa i rodina, daje nam dobru prigodu razmišljati o Božjem planu gledom na čovjeka i njegovu obitelj. U svom pismu "Obiteljsko zajedništvo" blaženi Ivan Pavao II. kratko je i sadržajno napisao kako su u temelju Božjeg nauma o obitelji utkane samo dvije riječi: ljubav i život. To je u duhu definicije II. Vatikanskog Sabora koji veli da je obitelj 'intimna zajednica života i ljubavi' (GS 48), prva škola društvenih vrlina, te da je obitelj u službi aktivnoga života i poslanja Crkve. Nema, naime, potpune obitelji bez Boga i Crkve. Nema ni sretne budućnosti za djecu i obitelj ako Bog nije na prvom mjestu. Stoga, pravi kršćanski roditelji, ne samo što svoju djecu krštavaju, već ih nedjeljom u crkvu vode, uče moliti i s njima skupa mole, posvećuju ih i prikazuju Bogu kao svoj najdragocjeniji dar. Očevi i majke: u vašim je rukama budućnost vaše djece koja će vjerovati uglavnom u ono u što vi vjerujete. Držat će vrijednim ono što vi smatrare vrijednim. Ako je vama sveta Misa važna i njima će biti. Ako se vi Bogu molite i oni će to činiti. Ne kaže uzalud narodna poslovica: 'Kakav otac, takav sin; kakva majka, takva kći'. Ne pada, naime, jabuka daleko od stabla. Krštenje male Doroteje-Janje iz obitelji Ćirjak daje nam prigodu moliti da Gospodin Isus, koji je dijelio brige i radosti ljudskog roda, благослови sve naše obitelji kako bi vjernošć i ljubavlju bile gorljive i u molitvi postojane, te postale ono što im je po Božjem naumu određeno, a to je 'intimna zajednica života i ljubavi' (GS 48).

Osim svoje uže obitelji kršćanin ima i malo širu obitelj koju zovemo župom. Prva, naime, institucija s kojom dijete dolazi u dodir jest župa u kojoj doživljava svoje kršćanstvo. Ona ga prati čitavoga života i najzad ispraća na vječni počinak. Termin župa je iz praslavenske riječi a označava zemlju okrenutu suncu, blago i pitomo podneblje, skupinu ljudi povezanih krvlju i blizinom. Župa je, dakle, zajednica krštenih sa svojim vlastitim pastirom na čelu. Ona je zajednica vjere, života i bogoslužja. Zato joj treba mjesto okupljanja gdje će Boga slaviti. Čovjek, naime, ne može biti beskućnik. Potrebno mu je gnijezdo za dušu i tijelo, za njega i njegovu obitelj.

Treba mu župa kao mjesto utočišta, uporišta i zajedništva. Crkvena mudrost ustanovila je župu da nam bude oruđe spasa.

Stoga je župa od presudne važnosti u životu kršćanina. A župna crkva po nedjeljnoj euharistiji najbolja je kovačnica rasta župne svijesti. Ona okuplja u jedno - i vremenski i prostorno i duhovno - svu djecu istog Oca, svu braću istog kraja, sve vjernike istog otajstva, sve krštenike iste župe. Ne čudi onda sve više zastupano mišljenje liturgičara da je ideal u župi slaviti samo jednu euharistiju, a ne više mjesta i u više crkava. Nedjeljna župska misa je kulminacija župnog zajedništva koju treba njegovati.

**2. Po krštenju i euharistiji postajemo djeca
Božja i pozvani smo naviještati silna djela
njegova**

U djetetu Isusu, čiji smo rođendan proslavili prije dva mjeseca, dogodio se Božji dar zemlji, ljudima, vremenima i narodima. U malom djetetu 'na slamicu', Bog je osobno sišao k nama. 'Radi nas ljudi i radi našeg spasenja'. Po utjelovljenju Isusa, dakle, Bog je ušao u sve naše obitelji, kao i u našu osobnu povijest. Zbog toga je bilo vrlo tužno i zabrinjavajuće slušati, upravo u božićnom vremenu, izjavu ministra zdravlja (4. siječnja) da ljudski život počinje u 5. mjesecu trudnoće, a moguće tek i rođenjem djeteta, veli on. Krenula je onda lavina građanske inicijative pod naslovom 'i ja sam bio embrij'. U središtu akcije bilo je dostojanstvo ljudske osobe od začeća. 'Od ministra tražimo ispriku za neznanstvene i nestručne izjave o tomu kada počinje život', izjavio je Krešimir Miletić, voditelj ove građanske inicijative.

'Kao što smo i mi i ministar bili embrij, tako svaki ljudski embrij ima pravo razviti se u odraslog čovjeka. Zamislite da je neka politička ili ideološka odluka mene ili vas 'izbrisala'. Tko si daje takvo pravo? Ovo nije ekskluzivna domena jednog ministra ili jedne političke stranke. Ovo je opća, ljudska tema', naglasio je Miletić. I mi biskupi smo protestirali i izrazili veliko čuđenje nad takvom izjavom

SVETA STOLICA

koja je odjeknule kao 'nestručna, nehumana i ideološki motivirana'. Isus, koji se rodio u Betlehemu i umro u Jeruzalemu, svojim dolaskom posvetio je svaki ljudski život. I odredio mu prirodni početak začećem u utrobi majke i prirodni odlazak s ovoga svijeta, naravnom smrću. I nema toga znanstvenika i javnog djelatnika koji je ovlašten mijenjati prirodni tijek ljudskoga razvoja.

No, Isus se ne samo utjelovio i među nama živio, nego je i trajno ostao među nama: u sakramentima koje crkva slavi i dijeli. On i ovdje dolazi k nama, te po euharistiji stoluje u našim crkvama. On, koji je prošao zemljom čineći dobro, nastavlja i danas liječiti bolesne, hraniti gladne, tješiti žalosne, obraćati grešnike i praštati im. On je tu, među nama da nas obdari nebeskim darovima.

Braćo i sestre,
nama putnicima u ovom prolaznome svijetu potrebna je neprolazna hrana. Nema ovdje trajnog prebivališta, jer putujemo u kuću Očevu. Prolazi svijet i njegova slava. Gospodin je blizu. Još možemo zaslužiti sreću vječne domovine i čuti utješne riječi iz današnjeg evanđelja: 'Sinko, otpuštaju ti se grijesi tvoji! Mi, okupljeni oko stola Gospodnjega, vjerujemo da je svaka misna pretvorba navještaj njegovoga konačnoga dolaska 'jednoga dana'. Zbog toga ćemo i danas u prigodi slavlja krštenja Doroteje-Janje Čirjak zahvaliti za dar milosnog života kojim nas Bog obilno dariva u ovoj našoj župi, te jednoglasno s vjerom klicati: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo i Tvoj slavni dolazak iščekujemo! Dođi Gospodine Isuse!

XLI. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE
Nadbiskupsko sjemenište "Zmajević", Zadar, 23. veljače 2012.

Nadbiskupova uvodna riječ

1. U božićnom vremenu uvijek slušamo riječi iz Poslanice Hebrejima kako je 'više puta i na više načina Bog nekoć govorio otcima po prorocima, a u ove dane progovori nam u Sinu koga postavi baštinikom svega' (Heb 1, 1). Evangelist Ivan u svom izvješću vodi nas na same početke i veli kako 'u početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše Bog.. I sve po njoj postade i bez nje ne postade ništa..I Riječ tijelom postade i nastani se među nama' (Iv 1, 1-2, 14). Tekst o Božjem govoru ljudima kroz stoljeća kao i Ivanovo evanđelje o 'Riječi koja se utjelovila' imaju osobito značenje uz predstavljanje Papine pobudnice 'Verbum Domini' koja je plod sinode biskupa o 'Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve', održane od 5. do 26. listopada 2008. Govor je, dakle, o Riječi koja se najprije 'oglasila' više puta i na više načina, a onda progovorila u Riječi koja 'tijelom postade' (Iv 1, 14) i ušatori se među nama. Ista Riječ se zatim 'udomila' u krilu Crkve i ostat će 'kroz sve dane do svršetka svijeta' (Mt 28, 20).

2. Božja je Riječ djelotvorna i spasenjska: 'Čuo sam plač moga naroda i odlučio sam ga osloboditi iz ropstva egiptskoga' (Izl 3, 8). Ona 'dolazi sa Siona i iz Jeruzalema' (Iz 2, 3) pa se upućuje ulicama svijeta kako bi se susrela s ljudima koji traže istinu, pravdu i mir. Tako se, eto, po trgovima i ulicama naših sekulariziranih naselja još uvijek osjeća 'skriveni lahor Duha i sjeme nade' izražen u onoj molitvi Došašća: 'Dođi, oslobdji nas, Gospodine Bože silni. Razvedri lice svoje i spasi nas! Rosite nebesa odozgor i oblaci, dadždite pravednošću. Neka se rastvori zemlja da procvjeta spasenje' (Iz 45, 8). Ponekad se osjećamo obeshrabreni jer čini se kao da je zavladala nevjera i ravnodušnost. Bojimo da buka 'Babilona ne nadjača molitveni duh Jeruzalema', pa tako ušutka Božju Riječ, ili je nastoji ukloniti iz domova i gradova, škola i institucija (kao što je bio slučaj nedavno u onom španjolskom mjestu s križevima).

3. Kao navjestitelji Radosne vijesti mi smo bili privilegirani što smo mogli studirati i proučavati Očevo Pismo - Bibliju. Biblija je, naime, 'veliki kodeks' sveopće kulture u kojem su umjetnici upisivali 'abecedu' povijesti, a 'glazbenici oko svetih tekstova ispleli potku divne harmonije', piše Benedikt XVI. Silno je to kulturno blago i baština koju smo primili i koju nikada dovoljno ne poznajemo. 'Uzmi otvorenu knjigu i proputaj je' poziva pisac knjige Otkrivenja (10, 8). Prihvatimo i mi, braćo svećenici, taj poziv i približimo se tom stolu kako bismo se hranili 'svakom riječu što izlazi iz usta Gospodnjih' (Pnz 8, 3; Mt 4, 4). Jer, njegove su riječi 'svjetlo našoj stazi' (Ps 119, 105). Prorok Izaija ih uspoređuje sa snijegom i daždom koji zemlju natapa i ne vraća se onamo dok je ne oplodi i zazeleni (usp. Iz 55, 10-11). Dok zahvaljujem ocu Dariju Tokiću što je došao predstaviti ovu pobudnicu, potičem i sebe i vas, dragi svećenici, da ovo Očevo pismo čitamo i listamo srcem i dušom djeteta, te pamtim i usvajamo njegove riječi, uputstva i poticaje. Neka nam i ovo predstavljanje pobudnice 'Verbum Domini' u susret Godini vjere pomogne proniknuti u veliko otajstvo Očeve ljubavi kako bismo kao prezbiterij Crkve zadarske bili postojani u apostolskom nauku, u zajedništvu, lomljenju kruha i u molitvama.

*Nadbiskupova homilija,
Kapela sjemeništa "Zmajević"*

1. Kao što znate 17. listopada prošle godine Papa je objavio pismo kojim je najavio Godinuvjere koja će trajati od 11. listopada 2012. do 24. studenoga 2013. Njezino otvaranje podudara se s održavanjem Biskupske sinode na kojoj će se raspravljati o prenošenju kršćanske vjere. U listopadu ove godine obilježava se i pedeseta obljetnica početka rada Drugog Vatikanskog sabora, kao i dvadeseta obljetnica Katekizma Katoličke Crkve. Papa zbog toga veli kako nam je potrebno 'iznova otkriti hod vjere'. Obilježeni pokorničkim pepelom, braćo svećenici, mi smo jučer započeli duhovni hod vjere koji nas pripravlja za dostoјnoslavljenje vazmenih otajstava. Korizma je taj privilegirani hod na kojem pratimo Isusa u Jeruzalem gdje će se dogoditi otajstvo njegove muke, smrti i uskrsnuća.

U vidu daljnje priprave za Godinu vjere više uređa Svetе Stolice je pripremilo pastoralne smjernice kao pomoć biskupijama i župama. Nadam se kako će uskoro biti i prevedene. U njima se toplo preporuča pastoralnim djelatnicima neka potiču ljude da 'svoju vjeru jačaju sudjelovanjem u liturgiji', a svećenicima se toplo preporuča čitanje i produbljivanje koncilskih dokumenta i Katekizma Katoličke Crkve. Naglašava se i prokušana pastoralna metoda organiziranja pučkih misija koje pomažu vjernicima otkrivati i učvrstiti dar vjere koji su primili na krštenju, kao i odgovornost da svjedoči vlastitim životom. Jer, život kršćanina je po svojoj naravi poziv na apostolat. U uvodu smjernica za Godinu vjere ističe se vrijednost saborskih dokumenta, posebice onih četiriju saborskih konstitucija: o Crkvi (Lumen gentium), o svetoj liturgiji (Sacrosanctum concilium), o Božanskoj objavi (Dei verbum), te Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu (Gaudium et spes).

2. Slikom 'Crkve koja ljude okuplja i sabire' ('Plebs adunata' LG 4), kao i slikom 'zajednice Božjeg naroda' dogmatska konstitucija o Crkvi ističe snagu sakramenta svetoga krštenje po kojem smo primili dostojanstvo Božje djece. Ne našom zaslugom, nego Božjom milošću. Crkva je dakle 'plebs', narod; ali, ne narod koji bi se suprotstavljao nekoj 'eliti', pokretu ili skupini. Ne, to je sveti narod koji se okuplja i sabire, te u otajstvu Crkve otkriva čovjeku uzvišenost njegovoga poziva (GS 22). Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu, koja je najčitanija i najrazumljivija, opisivana je riječima

antropološkoga optimizma. Iako se ovoj konstituciji predbacuje duh naivnosti, ona ima svoju nemjerljivu vrijednost. Njezina nosiva greda je rečenica koju pripisuju mladom krakovskom biskupu Wojtyli kako je 'misterij čovjeka shvatljiv samo u kontekstu otajstva Utjelovljene Riječi. Tu će misao ponoviti i kao Papa u svojoj prvoj enciklici 'Redemptor hominis'.

Jedno od ljepših odlika i važnijih tekovina Drugog Vatikanskog Sabora jest osjećaj da pripadamo 'Crkvi koja slavi'; u kojoj je liturgija vrhunac, 'culmen', ali i izvor njezine snage, 'fons' (SC 10). Kada liturgija nije u središtu njezinoga života, onda doživljavamo paradoks koji je jedan kritičar uobičio ovako: 'Come andare alla Messa e non perdere la fede'?! To se događa kad je misu samo sluša, a ne proživjava. Zbog toga je središnji događaj župe i čitave Crkve nedjeljno liturgijsko slavlje, i to na narodnom jeziku. Mi smo kao narod u tomu bili privilegirani jer smo stoljećima 'glagoljali' po našim župama što drugi narodi nisu mogli. Bog nam se primiće i postaje 'član našega doma', a liturgija 'vrhunac i vrelo' našega života.

3. Uz onaj dogmatski, liturgijski i pastoralni vid Crkve ostaje još jedan o kojem ćemo danas posebice razmišljati, a uobičen je u dogmatskoj konstituciji o Božanskoj objavi, 'Dei verbum'. Mi smo članovi Božjega naroda koji 'Božju Riječ pobožno sluša i vjerno naviješta' (religiose audiens DV 1). Uz prijevod liturgije, naime, na narodne jezike Sabor je 'otvorio škrinju Riječi Božje' kako bi omogućio da je se obožno sluša i vjerno naviješta'. Ovo je poticaj osobito nama, navjestiteljima evanđelja, da se češće zaustavimo nad svetim tekstovima, proučavamo ih i razmatramo nad njima, posebice nad onima koje nudi sveta liturgija u misama i čitanjima Božanskoga Časoslova. Ne možemo, naime, hraniti druge ako sami nismo upoznali ono što drugima kao hranu nudimo.

Korizma je uz to i povlašteno vrijeme za molitvu. 'Post i milostinja dva su krila molitve', veli sveti Augustin, koja omogućuje da se duša lakše vine k Boga. A u svojoj korizmenoj poruci Papa nas poziva ne samo da molimo nego i da "pazimo jedni na druge i da se potičemo na ljubav i dobra djela" (Heb 10, 24). "U svijetu prožetom individualizmom, veli on, nužno je otkrivati važnost bratskog ispravljanja. Jer, slabí smo i obmanjujemo sami sebe (usp. 1 Iv 1, 8).

Potrebno je, dakle, da drugima pomažemo i dopustimo da nam i oni pomognu kako bismo viđeli sebe u istini, poboljšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem. Uvjeren sam kada bismo to poštено i odgovorno činili, manje bismo se crvenjeli 'zbog subraće koja su ogrebla u vinu, nemoralu ili u materijalnim malverzacijama'. I kao što je čežnja za 'višim, ljepšim, boljim, svetijim životom' usađena u čovjeku, tako je prijeka 'potreba za pogledom koji ljubi i ispravlja, poznaje i prepoznaće, duboko proniće, opominje, suošjeće i opraća' (usp. Lk 22, 61). Upravo onako kako je Isus činio, te nastavlja činiti i danas sa svakim od nas.

On nas po svetom Redu ovlašćuje i šalje s riječima: Idi, pa i ti čini tako. Bilo to zgodno ili nezgodno. 4. Neka nas korizmeno vrijeme, braćo svećenici, uz pozorno slušanje Božje riječi hrani na putu naše vjere. Naša pak zauzetija molitva, popraćena dobrim djelima milostinje i milosrđa, neka nam otvara nadu koja ne razočarava. I dok pazimo jedni na druge i natječemo se u ljubavi i dobrim djelima" (Heb 10, 24), neka nas Gospodin učvrsti u prisnom zajedništvu s Kristom od koga nas nitko i ništa "rastaviti ne može" (usp. Rim 8, 39). Amen.

KRONIKA

PROSINAC, 2011.

27. BOŽIĆNI KONCERT U KATEDRALI – U organizaciji Zadarske nadbiskupije, u katedrali je održan božićni koncert na kojem je nastupio Zbor „Blaženog Ivana Pavla II.“ pod ravnateljem mo. Žana Morovića te neki zadarski estradni pjevači. Nadbiskup je naznačio koncertu te se izvođećima i anzočnim obratim zahvalom.
28. ŽIVE JASLICE U CRNOM – U župi sv. Nikole u Crnom, Nadbiskup je naznačio uprizorenju živih jaslica koje su i ove godine bile uspješno izvedene u angažmanu velikog broja mještana.
29. IZLOŽBA O O. ANTI GABRIĆU – U prostorijama SICU, Nadbiskup je otvorio prigodnu izložbu fotografija misionara o. Ante Gabrića, pod nazivom „Sveti Ante Neretvanski“.
30. BLAGOSLOV NOVOG BOLNIČKOG UREĐAJA I NOVOG ZVONA – Nadbiskup je u jutarnjim satima u Općoj bolnici u Zadru, na Odjelu urologije, blagoslovio novi uređaj, dar zadarskih obrtnika. Navečer je blagoslovio novo zvono u župi sv. Josipa na Plovaniji u Zadru.
31. ZAHVALNICA – Na „Staru godinu“, kada završava građanska godina, Nadbiskup je u katedrali predvodio Misu zahvalnicu i svečani himan „Tebe Boga hvalimo“.

SIJEČANJ, 2012.

1. SVETA BOGORODICA MARIJA / NOVA GODINA – Na svetkovinu Presvete Bogorodice Marije i orvi dan Nove 2012. godine, Nadbiskup je u 11 sati u Katedrali predvodio svečanu sv. Misu i u propovijedi prenio glavne misli Papine ovogodišnje poruke za Dan mira.
5. SUSRET S ORGANIZATORIMA „1000 GLASOVA BOŽIĆU“ – U prostorima Nadbiskupskog Ordinarijata, Nadbiskup se susreo sa svim članovima organizacijskog odbora, i najbližim suradnicima koncerta „1000 glasova Božiću“.
6. SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA/ BOŽIĆNI KONCERT KLAPE – Nadbiskup je predvodio svečanu sv. Misu na kojoj su navješteni pomicni blagdani u 2012. godini, a navečer je u crkvi sv. Frane naznačio božićnom koncertu zadarskih klapa.
8. BLAGOSLOV OBNOVLJENE CRKVE U GALOVČU / GOSTOVANJE NA VOX TV – Na blagdan Krštenja Gospodinova, Nadbiskup je predvodio svečanu sv. Misu u župi sv. Mihovila u Galovcu te blagoslovio novoobnovljenu crkvu. Navečer je sudjelovao kao gost u emisiji „Jedan na jedan“ lokalne VOX televizije.
9. POHOD KANONSKOG VIZITATORA – Nadbiskup je primio kanonskog vizitatora fra Darka Teperta, koji je u obilasku zadarske franjevačke provincije sv. Jeronima.
11. SVEĆENIČKO VIJEĆE - U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata, Nadbiskup je predsjedao sjednici Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije.
13. POHOD DOMU UMIROVLJENIKA U ZEMUNIKU – U pratnji don Zdenka Dundovića, župnika i dekana u Zemuniku, Nadbiskup je pohodio Dom umirovljenika u istoimenoj župi. Susreo se sa svim korisnicima doma, kao i osobljem, te slavio sv. Misu.
14. SVEĆANA VEĆERNJA UOČI SV. STOŠIJE – Slavljem svećane I. Večernje je u katedrali započelo svetkovanje zaštitnice Nadbiskupije i naslovnice katedrale, sv. Stošije, mučenice. Nadbiskup je predvodio Večernju, a mons. dr. Antun Škvorčević, biskup požeški, progovorio je na temu crkvene glazbe.
15. SVETKOVINA SVETE STOŠIJE - Nadbiskup je u katedrali predvodio jutarnju koncelebraciju za vrijeme koje je svirao orkestar, komorni sastav iz Zadra i Splita, pod ravnateljem mo. Žana Morovića, te pjevao Katedralni zbor sv. Stošije. Večernju koncelebraciju uz sudjelovanje više biskupa predslavio je mons. dr. Antun Škvorčević, biskup požeški.
17. POHOD DELEGACIJE IZ PAGA – Nadbiskup je u prostorijama Ordinarijata primio don Igora Ikića, župnika u Pagu, paškog gradonačelnika Antu Fabijanića te članove ogranka Matice Hrvatske – Pag.

20. POHOD DELEGACIJE VIRA – Nadbiskup je primio don Tihomira Vulina, župnika u Viru, kao i načelnika općine Vir Kristijana Kapovića.

21. SJEDNICA VIJEĆA ZA KULTURU HBK – Nadbiskup je u Zagrebu predsjedao sjednici Vijeća za kulturu HBK.

22.-24. IZVANREDNO ZASJEDANJE HBK – Nadbiskup je nazočio izvanrednom zasjedanju HBK u Zagrebu.

25. DRUGA OBLJETNICA SMRTI NADBISKUPA IVANA PRENĐE – U povodu druge obljetnice smrti mons. Ivana Prendje, nadbiskupa zadarskoga, Nadbiskup je predvodio svečanu sv. Misu zadušnicu i molitvu Odrješenja nad njegovom grobicom u kapeli sv. Stosije.

30. – 31. ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE HBK I BK BIH – Nadbiskup je sudjelovao na zajedničkom zasjedanju HBK i BK BiH u Sarajevu.

VELJAČA, 2012.

3. FESTA SV. VLAHA U DUBROVNIKU – U svojstvu zadarskog nadbiskupa, Nadbiskup je nazočio slavlju sv. Vlaha u Dubrovniku, gdje unatoč lošem vremenu, nije izostala tradicionalna procesija ulicama Dubrovnika.

8.-16. PASTORALNI POHOD HRVATIMA U SADU – O blagdanu bl. Alojzija Stepinca nadbiskup je pohodio naše vjernike u SAD-u, gdje je predslavio svečana euharistijska slavlja u New Yorku i Astoriji. Tamo se susreo s mnogobrojnim iseljenicima iz naše Nadbiskupije.

19. KRŠTENJE OSMOG DJETETA U BENKOVCU – Nadbiskup je u Benkovcu predvodio nedjeljnu župnu Misu za vrijeme koje je krstio osmo dijete u obitelji Čirjak Stanka i Dragice r. Uskok, Doroteu Janju Čirjak. Čestitamo!

22. PEPELNICA – Na Čistu srijedu – Pepelnici – Nadbiskup je u povodu početka korizmenog vremena Nadbiskup predvodio svečanu sv. Misu i obred pepeljenja u Katedrali.

23. XLI. SVEĆENIČKA SKUPTŠINA – U Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“ je održana XLI. Svećenička skupština Zadarske nadbiskupije. Nadbiskup je predslavio zajedničku koncelebraciju i obratio se Prezbiteriju u kapeli i dvorani. U nastavku skupštine prigodno predavanje održao je o. Dario Tokić, karmeličanin, na temu Božje Riječi.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

POHOD ZADARSKOG NADBISKUPA ZATVORENICIMA

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u pratnji povjerenika za zatvorenike don Zdenka Dundovića pohodio je u četvrtak 22. prosinca zatvorenike zatvora u Zadru. Susreo je upravu predvođenu upraviteljem Josipom Višićem i zatvorenike u tri skupine kojima je čestitao Božić i Novu Godinu prigodno ih darujući. „U Božiću je Bog pokazao svoje ljudsko lice. Zato i vama u zatvoru Božić može biti osmišljen, ako u licu svoga subrata otkrijete nekad i patničko lice“ rekao je nadbiskup zatvorenicima istaknuvši da vrijeme koje tu provode nije besmisleno nego je novi početak i šansa za odluku da iznova grade istinski život sa sobom i u odnosu s drugima. Potaknuo je zatvorenike da imaju hrabrosti suočiti se s pronalaženjem smisla i da pritom potraže pomoć Boga koji se utjelovio i na svijet došao upravo radi grešnika. Poželio je da u Isusu otkriju ljubav koja iscjeljuje, prašta i uz čiji blagoslov nekadašnja razvalina života može biti obnovljena u novo ispravno i moralno življenje. Zatvorenici su nadbiskupu postavili mnoga pitanja, između ostalog i mogu li biskupi sudjelovati u rješavanju nepravednih slučajeva i pojava u društvu. Mons. Puljić je rekao da biskupi nastupaju i iznose načelne stavove želeći senzibilizirati javnost za općeljudske vrijednosti za dobro čovjeka, a o konkretnim pojavama glas crkvenog učiteljstva i poželjnog ispravnog postupanja predstavlja Komisija HBK Iustitia et Pax.

BOŽIĆNI KONCERT U KATEDRALI

U katedrali sv. Stošije u Zadru u utorak 27. prosinca održan je božićni koncert čiji je glavni sudionik bio Središnji nadbiskupijski zbor bl. Ivana Pavla II. pod ravanjanjem Žana Morovića, dirigenta i organizatora tog koncerta. Činili su ga članovi župnih zborova iz gradskih župa: katedrala sv. Stošije, Relja, Bili Brig, Smiljevac, Arbanasi, Plovanija, Ploče, Diklo i Dračevac. U pratnji orguljaša Dragana Pejića izveli su skladbe u obradi J. Čalete U se vrime (Polača), Kad se Isus Ditić u Betlem porodi (Bol, Brač), Spavaj, snivaj Ditiću (Iž, Lišane Ostrovičke), Preveliku radost navišćujem vama (Murter) i Kog' ste vidjeli pastiri (F. Lederer). Nastupili su katedralni solisti, tenor Zdenko Stipčević i bariton Branimir Buturić. Poznati svjetski bas bariton Boris Martinović izveo je skladbu Adeste fideles (Trad.), solistice sopranistice Marta Musap Tihu noć (F. X. Gruber) a Nela Šarić Cantique de Noel (A. Adam). Svečani božićni ugodaj ispunjen brojnim vjernicima zaključen je zajedničkim pjevanjem publike i izvođača spletom pjesama Veselje ti navješćujem, Svim na zemlji, Radujte se narodi i Narodi nam se.

U prigodnoj riječi zadarski nadbiskup Želimir Puljić podsjetio je na govor pape Benedikta XVI. na njegovom pohodu u Parizu kad je u dvorani sv. Bernardina prožeo smisao posvećenog života i značenje glazbe. „Htio je pokazati ljepotu psalama i pjevanja u crkvi gdje je govor održao. Govorio je o nebeskoj glazbi i liturgiji koja se pomalo odražava među nama na zemlji, ako uspijemo otkriti i prakticirati ljepotu“ rekao je mons. Puljić čestitavši i zahvalivši izvodačima na lijepo upriličenom pjevanju. „Zbor je svojim glasovima i lijepom interpretacijom prekrasnih hrvatskih pjesama dao naslutiti kakva je tek nebeska glazba koju ćemo jednom slušati. Zahvalujem i što su učinili glazbeno hodočašće od Brača do Polače. Čovjek osjeti ponos da pripada narodu koji ima takvu i toliku bogatu božićnu baštinu. Zahvalujemo Bogu i na tome“ zaključio je nadbiskup Puljić.

HODOČAŠĆE HRVATSKIH URŠULINKI

'Putevima naših svetaca' naziv je hodočašća sestara hrvatske provincije uršulinki koje su u četvrtak 29. prosinca pohodile Zadar kao jednu od etapa svog duhovnog hoda. U srijedu 28. prosinca bile su u Trogiru, rodnom gradu bl. Augustina Kažotića, gdje su sudjelovale u misnom slavlju, molitvi i upoznavanju s uzornim likom tog zagrebačkog biskupa. U petak 30. prosinca borave u Šibeniku gdje će pohoditi nacionalno svetište Nikole Tavelića, katedralu sv. Jakova i druge znamenitosti. U četvrtak 29. prosinca pohodile su Nin kao drevno sjedište hrvatske crkvenosti i hrvatskog krsnog zavjeta te su razgledali zadarske crkve, samostane i svetišta. Boravak u Zadru zaključile su sudjelovanjem u izložbi 'Sveti Ante Neretvanski' kod benediktinki sv. Marije, što smatraju providnosnim iznenadenjem i darom na putu svog upoznavanja hrvatskih svetaca. Četrnaest uršulinki iz Zagreba, Varaždina, Rovinja, Slavonskog Broda i Zenice tim susretom zajedništva upoznaje crkvenu i duhovnu baštinu svog naroda i svetaca, izmjenjuje iskustva iz svojih redovničkih zajednica te se osnažuju za daljnje poslanje u vjernosti svojoj karizmi koja je, između ostalog, povjerena odgoju i radu s mladima.

BLAGOSLOV VRIJEDNOG UREĐAJA U OPĆOJ BOLNICI ZADAR

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u petak 30. prosinca u Općoj bolnici Zadar blagoslovio je uređaj za izvajanje razbijanja kamenca koji su u vrijednosti dva milijuna kuna donirali zadarski gospodarstvenici i Zadarska županija. „Crkva je svjesna važnosti pastoralne službe u svijetu zdravlja. Briga o bolesnima i nemoćnim sastavni je dio njenog poslanja i na tragu je Kristovog spasenjskog djelovanja. On je kao božanski lječnik prošao zemljom čineći dobro i ozdravlja. Samo u otajstvu njegove muke, smrti i uskrsnuća, naše ljudsko trpljenje može naći svjetlo i smisao“ rekao je mons. Puljić, rado prihvativši poziv dr. Darija Nakića, ravnatelja zadarske bolnice, da blagoslovi uređaj u zahvalnosti dobrim ljudima koji imaju srca za takve potrebe. „Neka naša molitva i blagoslov bude potpora svima koji tu borave zbog zdravstvenih problema. Na poseban način htio bih zamoliti blagoslov poštovanim djelatnicima koji skrbe o braći i sestrama prepuštenih njihovoj stručnosti i dobroti, Božjem milosrđu i providenu“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da naslijedovatelji Krista nastoje okružiti ljubavlju sve pogodene slabošću, pa u siromasima i patnicima prepoznaju sliku svog siromašnog i patničkog Uteteljitelja. „Dok zazivam Božji blagoslov na sve koji su se zbog patnje naselili pod krov bolnice, zahvalujem od srca osoblju koje svakodnevno služi onima koji trpe, pogotovo ako na njihovim licima otkrivaju lice Krista patnika. Neka sve Gospodin blagoslovi, pomogne, okrijepi i čuva“ rekao je nadbiskup i ohrabrio sve koji trpe rječju koncilskih otaca: „Svi koji osjećate teret križa i plaćete, vi neznani patnici: budite hrabri! Vi ste miljenici Božjeg kraljevstva, kraljevstva nade, sreće i života o kojem je Krist propovijedao. Vi ste braća trpećeg Krista. I s njim, ako to želite, vi spašavate svijet!“.

Zadarski gospodarstvenici su donirali ESWL uređaj čija je vrijednost uz uređenje dvorane u kojoj se nalazi iznosila dva milijuna kuna. Taj uređaj pacijentima omogućuje rutinski zahvat razbijanja kamenaca koji ne zahtijeva hospitalizaciju ni anesteziju, a pacijent brzo nakon zahvata može napustiti bolnicu. Uz podršku Grada i županije, zadarski poduzetnici u šest godina bolnici su donirali suvremenu opremu uređajima u vrijednosti većo od 20 milijuna kuna, što rezultira podizanjem kvalitete liječenja i življena. Začetnik zadnje donacije koja razvija bolnicu, grad i županiju je Goran Ražnjević, direktor Ilirije, potaknut time i iz osobnih razloga. Dario Jurin, predsjednik Županijske gospodarske komore rekao je da su i u vremenu krize pronađene mogućnosti za sredstva, ponosan što Komora sudjeluje u organizaciji takvih događaja. U doniranju sredstava sudjelovalo je 16 tvrtki.

BLAGDAN SVETE OBITELJI I BLAGOSLOV NOVOG ZVONA NA PLOVANIJI

Blagdan Svetе Obitelji u petak 30. prosinca svečano je proslavljen u župi sv. Josipa na Plovaniji u Zadru gdje je zadarski nadbiskup Želimir Puljić predvodio svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je blagoslovio zvono posvećeno Svetoj obitelji, za zvonik župne crkve čiji je naslovnik Isusov pocrčim. „Na blagdan Svetе Obitelji Crkva poziva pogledati u Isusovo okruženje, u njegove svete roditelje. Blagdanom obitelji Bog pokazuje kakvo povjerenje ima u čovjeka i božansku instituciju obitelji koju je zasnovao kao osnovnu stanicu ljudskog života“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši: to govori kako Bog voli obitelj, na nju računa i smatra je svojim prvim suradnikom u odgoju naraštaja. Otajstvo Božića vodi k otajstvu obitelji koju je Isus svojim rođenjem u obitelji blagoslovio i posvetio, a Marija i Josip su uzori u vjeri i vjerskom ponašanju, rekao je nadbiskup, istaknuvši da je dom svete nazaretske obitelji škola molitve gdje se uči slušati i razmatrati. Nazaretska obitelj nas uči u prvom redu šutnji, podsjetio je nadbiskup na misao Pavla VI., poželjevši da se u čovjeku probudi divljenje prema šutnji, tom divnom i nužnom ozračju duha. U nemirnom i burnom životu zaglušeni smo galjom i bukom, a nazaretska tišina uči kako biti postojan u dobrim mislima, sklon duhovnom životu, spremjan dobro osluškivati tajna Božja nadahnuća i poticaje pravih učitelja. „Kako nam je to danas potrebno!? Doček Nove godine je sav u buci. Mnogi poslije tog dočeka osjećate kako su prazni. Buka nikad ne ispunjava. Tišina i sabranost pune čovjeka jer ga dovode u vezu s puninom Boga koji je s nama - u tišini govoriti i preko tišine s nama razgovarati“ istaknuo je mons. Puljić pojasnivši značenje molitve kao sastavnog dijela života. „Isus je dirnut potrebama čovjeka i ljudi pogodenih smrću. Zato se obraća Bogu Ocu, sa znanjem da će ga uslišati i razumjeti. Zajedništvo s nebeskim Ocem ga ne udaljuje od ljudi. Dapače, potiče ga da bude pozoran na konkretne ljudske situacije kako bi u njih unio Božju utjehu i ljubav. Naš odnos s čovjekom vodi nas prema odnosu s Bogom. A naš odnos s Bogom iznova nas vraća i vodi našim bližnjima“ poručio je nadbiskup.

Molitva jača vjeru. „Zato je nazaretska obitelj pravi model i slika Crkve u kojoj djeca od rane dobi uče doživljavati osjećaj za Boga. Zato se mnogi iz života s roditeljima najviše sjećaju oca koji je predmolio krunicu, blagoslovljivao, majke koja je klečala. Ako su to činili. Zahvaljujući primjeru roditelja, te geste djeci trajno ostaju u sjećanju i poticaj su da budu bolji. Zato papa potiče obitelji da se pretvore u dvoranu posljednje večere. Istinski kršćanski odgoj ne smije zaobići iskustvo molitve. Obitelj je prva škola molitve. Otkrivajmo ljepotu zajedničke molitve u školi svete nazaretske obitelji“ potaknuo je mons. Puljić, poželjevši da obitelji uvode djecu u život Crkve satkan od molitve i sakramenata. „Obitelji, čitajte i razmatrajte Svetu pismo! To divno Očevo pismo koje nam je Bog otac pisao. Pisma se više previše ne pišu, ali znamo što nam znače. Kako je lijepo naći knjigu gdje se donose pisma. Osjetiti kako je čovjek uspio izreći što je u srcu osjećao. Pismo od muža, žene, brate, oca, majke je draga uspomena. Čuvaš je kao svetinju. Onaj tko ti je pisao, na tom komadu papira izlio ti je svoju dušu; pokazao što osjeća, koliko do tebe drži, što mu značiš. Svetu pismo je Očevo pismo nama. Bog koji vodi brigu o nama, ostavio nam je svoje pismo“ rekao je mons. Puljić. Izmjena bratske i prijateljske riječi, čitanje Svetog pisma i slušanje Božje riječi stvaraju ambijent ugodnog osjećanja u društvu Boga kao u dvorani posljednje večere, gdje se daruje u riječi i euharistiji. „Ako tako činimo, i mi ćemo biti u procesu rasta, a naša djeca i roditelji će napredovati“ zaključio je nadbiskup Puljić.

Zvono je teško 270 kg, ton TI, a izradila ga je talijanska lijevaonica De Poli. Kupljen je sredstvima župljana Plovanje, a a na njemu su natpisi Sveta obitelji, čuvajte nas! Prvi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji; pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj 2011. Na zvonu su motivi Svetе obitleji, zavjetnog križa Branimirove godine, loga papinog pohoda Hrvatskoj i geslo 'Zajedno u Kristu' te hrvatski grb.

MISA ZAHVALNICA

Uzdignimo srca i pameti k nebu i recimo Bogu hvala, potaknuo je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi mise zahvalnice koju je sa svečanim Tebe Boga hvalimo predvodio u subotu 31. prosinca u katedrali sv. Stošije u Zadru. U osvrtu na proteklu godinu i zahvalu Bogu za sve što smo kao pojedinci i zajednica učinili, nadbiskup je potaknuo i na molitvu za oproštenje zbog učinjenih propusta i pogreški. U toj godini je pohodio papa Benedikt XVI. te nam je pokazao da smo mu kao narod dragi i bliski. Ti milosni dani će se pamtitи, a njegove riječi su smjerokaz koji podsjeća na bitno: savjest, molitvu, obitelj, zajedništvo, uzornost u radu, odgoj, ljubav i žrtvu, rekao je mons. Puljić. Papa je 2011. g. biskupima imenovao trojicu Hrvata: Matu Uzinića, Tomu Vukšića i Dražena Kutlešu, a mons. Puljić im je poželio blagoslov, snagu i pomoć u vršenju odgovorne biskupske službe. U području mjesne Crkve nadbiskup je zahvalio za nadbiskupijski susret obitelji u Vrani uoči nacionalnog susreta obitelji u Zagrebu, nadbiskupijsko hodočašće u Svetu Zemlju, za osam novih svećenika i dva preminula svećenika. Zahvalio je Bogu za brojne susrete s vjernicima u prigodi raznih pastoralnih pohoda i blagdana, te za susrete sa svećenicima i na rekolekcijama, kao i za samozatajne, požrtvovne i odgovorne očeve i majke koji se trude djeci prenijeti vjeru. Molio je da obitelji budu vjerne u ljubavi, postojane u molitvi, gorljive u djelima dobrotvornosti, a djeca da budu zahvalna roditeljima i poslušna svima koji im dobro žele. Nadbiskup je osobito zahvalio za krizmanike kojima je podijelio sakrament potvrde, moleći da u vremenu površnih ponuda ostanu na visini zadatka koje Gospodin traži od svojih prijatelja. „Svim članovima naših župnih zajednica neka Gospodin udijeli milost i dar da riječu i primjerom svjedoče vjeru kako bi u zajedništvu Katoličke Crkve uživali Božji blagoslov, zdravlje, slogu i mir“ zaključio je mons. Puljić.

NOVA GODINA - SVJETSKI DAN MIRA

Potrebu odgoja za akciju i motivaciju zadarski nadbiskup Želimir Puljić istaknuo je u propovijedi misnog slavlja koje je predvodio u nedjelju 1. siječnja u katedrali sv. Stošije u Zadru na Svjetski dan mira. U predstavljanje sadržaja poruke pape Benedikta XVI. 'Odgajati mlade za pravdu i mir', mons. Puljić je uveo spominjući bitne značajke odgojnog rada. Dilema odgojitelja je kako objediniti pedagoško trojstvo, kako na najbolji i najdjelotvorniji način odgojiti um, oduševiti srce i potaknuti volju. „Čovjek je od rođenja upućen na druge kako bi preživio i bio odgojen. Taj drugi: otac, majka, brat, učitelj, vjeroučitelj, pomaže mu na postati svojim čovjekom“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da odgoj uključuje razvoj umnih sposobnosti, oplemenjivanje osjećaja i ospoznavanje volje za djelovanje. Zato se odgojni proces odvija na tri razine: intelektualnoj upoznavanjem istine, čuvstvenoj odgojem za ljepotu, plemenitost i dobrotu te na voljnoj razini odgojem za akciju i motivaciju. „Budući da nema savršene metode koju možemo naučiti i primjenjivati, to se u pedagogiji naziva 'križem odgojitelja'. Odgojitelji se često osjećaju razapeti i nemoćni, no usprkos tome ne smiju kloniti upućivati, poticati i odgajati“ naglasio je mons. Puljić pozivajući sve da gledaju s povjerenjem u Boga, usprkos povećanom osjećaju beznađa zbog krize u društvu. Korijeni krize su kulturne i antropološke naravi, tamni veo ne dopušta vidjeti svjetlo, no u takvom svijetu mladi svojom poletnošću i idealizmom mogu pružiti novu nadu svijetu. „Biti pozoran prema mladima i njihovim brigama, saslušati ih i cijeniti primarna je dužnost cijelog društva“ istaknuo je papinu misao mons. Puljić dodavši da Crkva potiče mlade da traže istinu, brane opće dobro, budu otvoreni svijetu i gledaju drugačijim očima na događaje. Prvo mjesto gdje sazrijeva odgoj za mir i pravdu je obitelj, izvorna stanica društva. Odgovorne za odgojno obrazovne institucije nadbiskup je potaknuo da paze da se dostojanstvo svake osobe uvijek poštuje i cijeni. „Neka se pobrinu da svaki mlađi čovjek otkrije vlastiti poziv i pomažu mladima da darovi koje im je Bog udijelio donesu plod“ rekao je nadbiskup, poželjevši odgoj koji neće biti u opreci sa savješću i vjerskim načelima djece. Političari neka podrže majčinstvo i očinstvo, da se nikom ne nijeće pristup obrazovanju; neka obiteljima omoguće da mogu slobodno birati strukture prikladne za dobro djece. „Kao što postoji pedagoško trojstvo po kojem se pokušava odgojiti um, oduševiti srce i potaknuti volju, postoji i odgojni metodološki troplet po kojim se pokušava izboriti ono najbolje i u nama i kod drugih: to je metoda privikavanja, uvjerenanja i dobrog primjera, rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je ta treća metoda najvažnija, jer riječi potiču, a primjeri privlače. Tragom papinog poticaja nadbiskup je potaknuo mlade da se ne obeshrabre teškoćama u društvu, ne prepuste lažnim rješenjima predstavljenima kao najlakši put za svladavanje problema, da se ne boje preuzeti obaveze i uhvatiti u koštač s naporom i žrtvom. „Ne bojte se izabrati putove koji zahtijevaju vjernost i stalnost, poniznost i predanost. Živite s povjerenjem mladost s dubokom čežnjom za srećom, istinom, ljepotom i ljubavlju koju osjećate! Niste sami. Crkva vas prati, voli i uzda u vas. Bodri vas i želi ponuditi najdragocjenije što ima: da susretnete Krista koji je naša pravda i mir. Mir nije neko dobro koje je već dostignuto, nego cilj kojem svi težimo“ zaključio je papinim željama nadbiskup Puljić, potaknuvši sve u društvu da ulože sve snage u odgoj mlađih.

SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA

“Svetkovina Bogojavljenja kojom Crkva slavi dolazak trojice nežidova u Betlehem da se poklone židovskom kralju jasno upućuje na to da događaj Isusa Krista već od njegova rođenja ima značenje širih razmjera. To što se Krist rodio u židovskom narodu ne znači da nije došao i za sve ostale narode. Dapače, on želi pristupiti svakom čovjeku, bez obzira iz kojeg plemena i naroda bio“ rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi svečanog misnog slavlja koje je na Bogojavljenje predvodio u katedrali sv. Stošije u Zadru u petak 6. siječnja. Bogojavljenje je objavljanje svijetu Spasitelja ljudi, a mudraci s istoka predstavljaju poganske narode i sve koji Boga traže. Ne poučavaju nas mudrim savjetima ili učenim izlaganjima, iako bi imali razloga i temelja jer posjeduju mudrost. “Oni nas nadahnjuju svojim činima. Oni su predstavnici svih poganskih naroda, kao što su pastiri predstavnici židovskog naroda. Predstavljaju i one koji se bave znanošću i istražuju tajne prirode kako bi došli do Boga. ‘Vidjesmo i dodosmo pokloniti se’ pouka je tih šutljivih propovjednika. Da su kalkulirali kakve sve opasnosti vrebaju na tom putu, nikad Jeruzalema ne bi vidjeli. Vidjeti i krenuti tajna je Božjeg nadahnuća. Ona je nosila i Abrahama da se zaputi ne znajući kamo ide. Ali je bio siguran da ga njegov Jahve neće ostaviti“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je čin poklona mudraca vrhunskog teološkog značenja.

. „Kraljevima je jasno što znači pokloniti se. To je sastavni dio njihovog rituala koji označava poštovanje i priznanje vrhovnog suvereniteta. To je prvi spomen poklonstva Isusu u Novom zavjetu kojim se ističe božanska dimenzija djeteta u jaslama. Kraljevi ne idu u Betlehem iz znatiželje, nego iz pobožnosti. Nije im do turističke želje da upoznaju i druge gradove, nego da izraze svoju odanost, poklonstvo, pobožnost i podložnost Svemušćem Bogu. Poklonstvo i klanjanje najbolji je način koji stvorene može učiniti svom Stvoritelju” istaknuo je nadbiskup, dodavši da su samo dvije vrste ljudi prepoznale i radovalo se dolasku nebeskog djeteta: jednostavni i siromašni pastiri te učeni i mudri kraljevi s istoka. „Za prepoznati Boga, dakle, treba jednostavno, otvoreno i djetinje srce. A za razumjeti ga potreban je um koji ga prihvata i iskreno mu se klanja“ rekao je mons. Puljić, naglasivši da Božja riječ na Bogojavljenje potiče da nešto činimo i slijedimo, ali i izbjegavamo. Nasuprot mudracima, na objavu Isusovog rođenja Herod i židovski svećenici pismoznanci drugačije reagiraju. Herodu nije stalo do istine nego do prevare, a mudraci navjestitelji trebali su biti njegovi špijuni. „Između Božje i svoje volje odabralo je svoju. Najgore je što misli kako time čini dobro narodu. A krvoproljeće nevine dječice, kao brojni diktatori kroz povijest, smatra nečim što mu je kao kralju dopušteno. ‘Herodova rasa’ nije ni danas nestala. Zato njima nema Bogojavljenja. Oči su im slijepе za objavu Božjeg lica. Ne vide jer ne žele vidjeti. Samo čudo milosti može poljuljati takvu orientaciju i sloboditi njihov egocentrizam” upozorio je nadbiskup, protumačivši i narav pismoznanaca s kojima su se savjetovali mudraci i Herod kako bi doznali gdje se Mesija ima roditi. „Pismoznanci znaju gdje će se Mesija roditi, to i drugima znaju objasniti i pokazati. Ali, ne miču se niti trče u Betlehem, kako bi se očekivalo. Ostaju u svojim mjestima i u svojim stavovima. Oni su poput znakovlja na putovima koji upućuju kamo ići, ali njih same to ne pokreće. Ne bismo li tu mogli štograd i na sebe primjeniti?

Nismo li i mi kršćani često poput pismoznanaca? Znamo što znači ići za Isusom. Sposobni smo to i drugima protumačiti. Ali, odlučiti se radikalno kršćanski živjeti, nemamo hrabrosti” upozorio je mons. Puljić, istaknuvši, odlučiti ići za Isusom nije stvar samo Bogu posvećenih osoba nego se odnosi na sve krštenike. “Držanje pismoznanaca tjeran na razmišljanje. Onako kako su oni znali da je Isus u Betlehemu, i mi znamo da je Isus među svima koji pate, među siromasima i poniznima. Pokreće li nas ta spoznaja ili smo inertni, poput uličnog znakovlja; upućujemo druge, a sami ni da bi prstom makli” upozorio je nadbiskup, zaključivši poticajem primjera mudraca koji su, nakon poklona Isusu, otišli drugim putem. “Onaj tko Krista sretne, ne vraća se istim putem. Susret s Kristom trebao bi radikalno promijeniti naš život i naše putove. Takav susret je životna prekretnica koja pokazuje drugi smjer našeg opredijeljenja. Evanđelje donosi tri životna opredijeljenja: Herodovo, pismoznanaca i kraljeva. Koga bismo od njih najradije slijedili” upitao je mons. Puljić, potaknuvši sve da svjedoče za Isusa i pođu novim putem, drugaćijim od onog kojim smo dosad hodili.

BOŽIĆNI KONCERT KLAPO SA ZADARSKOG PODRUČJA

Iznimno veliki odaziv klape i publike koja ih je došla poslušati željna sudjelovanja u takvom jedinstvenom glazbenom događaju ostvaren je na Bogojavljenje u petak 6. siječnja u crkvi sv. Frane u Zadru. Bio je to božićni koncert klape iz svih dijelova zadarskog kraja kojeg je prvi put na takav način organizirala Zadarska nadbiskupija. „Klape sa zadarskog područja dosad su se uglavnom okupljale u Gradskoj loži u Zadru, ali nikad tako cijelovito i zajedno u tolikom broju, na jednom mjestu. S obzirom na veliki odaziv svatko će, u raznim obradama, otpjevati jednu tradicionalnu božićnu pjesmu i iz hrvatskog crkvenog kantuala koje narod inače pjeva“ rekao je organizator koncerta Žan Morović. Na kraju su sve klape zajedno otpjevale Nostalgiju Ljube Stipišića Delmate, kao zahvalu tom velikanu klapske glazbe, u spomen na njega i Dinka Fija koji su preminuli prošle godine. „To je molitva Bogu za njihove duše i zahvala za sve što su kao etnomuzikolozi učinili u klapskoj i sakralnoj glazbi. I kad Crkva nije imala pravo glasa u javnosti, Delmata je pisao mnoge napjeve, pjesme i sakralne teme za liturgijska bogoslužja“ rekao je Morović. Zajednička izvedba klape i svih prisutnih bila je pjesma "Radujte se narodi". Na kraju koncerta zadarski nadbiskup Želimir Puljić izrazio je uvjerenje da je svatko uživao u repertoaru božićnih pjesama koje su klape priredile. Obuhvaćen je spektar od Dubrovnika do Međimurja. „Čestitam i zahvaljujem što su nam pokazali kakvo je bogatstvo našeg božićnog melosa“ rekao je mons. Puljić. Uz obrade bile su i neke autorske pjesme, napjevi zadarskih otoka, Kotara, grada, ali i drugih dijelova Hrvatske, od Hvara, Brača, Murtera, Međimurja do Zatona Dubrovačkog. Koncert je pokazao hrvatski glazbeni Božić, s obzirom na zastupljenost skladbi iz svih dijelova Hrvatske. Nadbiskup Puljić i organizator Morović izrazili su želju da taj koncert bude tradicionalan, održavanjem svake godine na Bogojavljenje u crkvi sv. Frane u Zadru. Sudionici su već razmatrati i korizmeni nastup, koncert klape u pasionskom izričaju s temom Kristove muke opjevane u liturgiji i pučkim običajima. Na kraju koncerta fra Drago Ljevar, gvardijan samostana sv. Frane, podsjetio je da je poznatu pjesmaricu 'Božićne pjesme' iz koje se inače pjeva u crkvama dao tiskati fra Benko Tulić, nekadašnji gvardijan i provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Zadru. U to se vrijeme polnočka nije slavila u katedrali nego u crkvi sv. Frane, a ljudi bi u procesiji išli gradom i Kalelargom pjevajući božićne pjesme.

Na smotri klapskog stvaralaštva s područja zadarske nadbiskupije nastupilo je 25 klape. Ženske klape: Kondura, Barufa, Anima maris, Magnificat, Kandelora, Libar, Zikva, Uzorita i Kapric. Muške klape: Kadena, Vir, Bibinje, Ponistra, Kaleta, Galija, Sukošan, Koporan, Donat, Ardura, Težaci, Jargola, Ponistra, Donat, Condura i mješovita klapa Kolajna.

SVETA STOLICA

DEVETNICA USUSRET SVETKOVINI SV. STOŠIJE

Devetodnevna duhovna priprava ususret svetkovini sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, počela je svečanim misnim slavljem na svetkovinu Bogojavljenja u petak 6. siječnja u katedrali sv. Stošije. Tih dana hodočaste vjernici iz dva gradska dekanata, Zadar Istok i Zadar Zapad. Tim povodom zadarski nadbiskup Želimir Puljić pozvao je redovništvo i zadarske župnike da predvode svoje župne zborove, ministrante, obitelji, djecu, mlade i župne suradnike da sudjeluju u toj devetnici koja je ove godine tematski u znaku papinog proglaša Godine Vjere. „Dana 17. listopada 2011. papa Benedikt XVI. objavio je pismo 'Vrata vjere' kojim je najavio Godinu vjere koja će trajati od 11. listopada 2012. do 24. studenog 2013. Otvorenje Godine vjere podudara se s otvaranjem Biskupske sinode na kojoj će se raspravljati o evangelizaciji i prenošenju kršćanske vjere. Uz to, u listopadu se obilježava i 50. obljetnica početka rada Drugog Vatikanskog sabora i 20. obljetnica Katekizma Katoličke Crkve koji je objavljen 11. listopada 1992. g. Papa u pismu upozorava da je potrebno ponovno otkrivati hod vjere. Zbog toga će tijekom priprave za blagdan sv. Stošije biti govora o sadržaju naše vjere prema Katekizmu Katoličke Crkve” poručuje nadbiskup Puljić koji je župnicima predložio i teme katedralnih propovijedi: Papa Benedikt XVI. o godini vjere u pismu 'Vrata vjere', Vjerujem u Boga Oca, svemogućega Stvoritelja, Na svoju sliku stvari Bog čovjeka, Vjerujem u Isusa Krista, Jedinorođenog Sina Božjeg, Vjerujem u Duha Svetoga, Vjerujem u jednu, svetu Crkvu katoličku i apostolsku. Svima je poželio plodnu pripravu za svetkovinu zadarske nebeske zaštitnice, uz poticaj da vjernici iskažu štovanje sv. Stošiji u njenoj kapeli u katedrali gdje se nalazi i sarkofag s njenim moćima a 810. g. dao ga je izraditi biskup Donat. Ujedno je to prilika da se vjernici pomole na grobu blagopokojnih zadarskih nadbiskupa, kaže mons. Puljić. U subotu 7. siječnja hodočastili su župljeni Puntamike, Dikla i Kožina, a u ponедjeljak 9. siječnja Belafuža, Plovanija i Bokanjac. U duhovnoj pripravi misna slavlja u katedrali svakog dana započinju u 18,00 sati, a raspored hodočašća župa je sljedeći: utorak 10. siječnja Smiljevac, Ploče i Dračevac Zadarski, srijeda 11. siječnja sv. Stošija, sv. Šime i Arbanasi, četvrtak 12. siječnja Bili Brig i Stanovi, petak 13. siječnja Voštarnica i Relja.

SJEDNICA SVEĆENIČKOG VIJEĆA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Visoko teološko katehetska škola u Zadru postaje Teološko katehetski odjel Sveučilišta u Zadru – statusna je promjena te odgojno obrazovne ustanove Zadarske nadbiskupije koja će ubuduće djelovati u sklopu akademске zajednice Sveučilišta u Zadru. Bila je to među važnim temama redovite sjednice Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije održane u dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru u srijedu 11. siječnja, pod predsjedanjem zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića. O statusu Visoko teološko katehetske škole u Zadru (VTKŠ) izvjestio je ravnatelj mr. don Elvis Ražov. VTKŠ je ustanovljena 1992. g., a Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu prihvatio je 1999. g. pokroviteljstvo nad VTKŠ. Kongregacija za katolički odgoj je 2002. g. akademski ustanovila VTKŠ u Zadru, pod pokroviteljstvom KBF-a u Zagrebu. U lipnju 2011. g. Senat Sveučilišta u Zadru prihvatio je Pismo namjere zadarskog nadbiskupa mons. dr. Želimira Puljića i rektora zadarskog sveučilišta dr. Ante Uglešića u kojem izražavaju obostranu želju da se VTKŠ institucionalno poveže sa Sveučilištem u Zadru, te je donio odluku o uključenju Visoko teološko katehetiske škole u sastav Sveučilišta u Zadru u formi otvaranja Teološko katehetskog odjela. Budući da je 2008. g. Kongregacija donijela Naputak o visokim katehetskim učilištima (institutima) i naložila neka se rad visokih katehetskih učilišta uskladi s tim dokumentom, ravnatelj VTKŠ-a mr. don Elvis Ražov je izvijestio dokud se došlo u procesu usklađivanja djelovanja Škole s navedenim dokumentom te što se učinilo na planu daljnje suradnje KBF-a u Zagrebu s budućim Teološko-katehetskim odjelom Sveučilišta u Zadru. Na sjednici se razgovaralo i o konkretnim aspektima koje se tiču koncelebracije, binacija, misnog ruha i priloga za mise. Rečeno je kako temeljem odredbe kanonskog prava svećeniku nije dopušteno slaviti ili koncelebrirati više od jedanput na dan. Također, dopušteno mu je primiti prilog za jednu misnu nakanu, a visinu nakane određuje pokrajinska skupština biskupa. Govorilo se i kad je svećenicima dopušteno koncelebrirati. Gledi misnog ruha za koncelebrante, Uredba precizira da su to alba, štola i misnica. Zbog pomanjkanja ruha, suslavitelji mogu, izuzevši glavnog celebranta, imati albu sa štolom. Kad je misa započela, ne može se više nikog pripustiti koncelebraciji, a za vrijeme euharistijske molitve suslavitelji izgovaraju molitve tišim glasom da se čuje glas glavnog misnika. Bilo je prijedloga u svezi nekih konkretnih pastoralnih uputa za svećenike Zadarske nadbiskupije koje će nadbiskup uskoro pisanim putem uputiti svećenicima i vjernicima svoje mjesne Crkve. Razgovaralo se i o potrebi trajnih đakona u nadbiskupiji.

SVEČANOM VEĆERNJOM POČELA SVETKOVINA SV. STOŠIJE

„Svetkovina mučeništva sv. Stošije veliki je izazov i poziv da nitko od nas pred Bogom ne živi suzdržanost, rezerviranost ili polovičnost! Imajmo hrabrosti živjeti cijelovito predanje Kristu, pa čuti koliko će u nama i od nas biti istinske Božje glazbe koja traje cijelu vječnost“ poručio je požeški biskup Antun Škvorčević u homiliji Svečane Večernje uoči svetkovine sv. Stošije koju je u subotu 14. siječnja u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Kao stručnjak za liturgijsku glazbu, temu crkvene glazbe mons. Škvorčević nije tumačio nastavno metodički, nego kao potreban životni i vjernički stav u odnosu s Gospodinom. Polazište za tu temu je dvostruko: sv. Stošija je usred plamena, kad su je progonitelji palili na lomači, bila pjevačica, rekao je požeški biskup; pjevala je hvalu i slavu Bogu. Prije pet godina, nadbiskup Ivan Prendić pohodio je mons. Škvorčevića želeći vidjeti orgulje u požeškoj katedrali, majstora Eisenbartha iz Passaua. Njegove je orgulje dao izraditi i za zadarsku katedralu. U godini prije svoje smrti, mons. Prendić je pozvao biskupa Škvorčevića da predvodi slavlje sv. Stošije, pa je njegov ovogodišnji boravak u Zadru odgovor na dvostruki poziv: blagopokojnog nadbiskupa Prendića i sadašnjeg Puljića koji je bio požeški osmoškolac. „Ako se želi Boga slaviti, treba biti nadaren sluhom. Može li se Boga slaviti, ako nemamo sluha? Neki kažu da ne znaju pjevati, iako profesori uvjeravaju da svaka osoba ima sluha, samo ga treba razvijati, vježbati. Kako se dakle, Bogu pjeva“ upitao je mons. Škvorčević. „Hvale Bogu se srcem pjevaju. Srce koje je pokrenuto Božjom blizinom pretvara se u ushit, u hvalbeno stanje Bogu, zahvaljivanje, radost. Srcem se, zapravo, pjeva i Boga hvali. Srcem se uzdiže čovjek Bogu. To je najljepša i najsnažnija pjesma koja se može osjetiti u uhu - ali i ne mora - osjeća se srcem“ rekao je mons. Škvorčević, istaknuvši kako je sv. Stošija pjevala u plamenu mučeništva. „Bila je sva iznutra ražarena vjernošću Bogu, ljubavlju za njega. Bila je u nutarnjem ushitu i pjesmi Bogu. Onaj tko je bio dobra sluha, ne uha nego srca, čuo je Stošijinu pjesmu kad je umirala polažući svoj život za Krista. Stošija je pjevačica koja ima sluh vjere. Vjera je sluh kojim se Boga čuje i iskustvom dohvaća. Iz vjere pjevamo pjesmu predanja i zahvalnosti živom Bogu“ rekao je mons. Škvorčević.

Potaknut ljepotom crkvenog instrumenta, orgulja, biskup je rekao da se u njihovom zvuku susreću dva duha, dvije duhovne moći; skladatelja i izvođača pjesme. „Svirač mora imati note ali i nutarnju moć, sposobnost duha i srca; iz te duhovne moći, preko tipki, pretače ono što nosi u sebi. Prethodno je u notni zapis glazbu utisnula osoba kroz čiji je duh prošla snaga, svjetlo. Ne postoji samo materijalni instrument na kojem se izvodi što je duh progovorio. Nego, svatko od nas ljudi je instrument. Ali, uzaludan je instrument ako nema majstora koji ga zna odsvirati, pomoći mu da se iz njega rodi veličanstvena glazba“ rekao je požeški biskup istaknuvši: „Čovjek je stvoren kao vrijedan Božji instrument. I ne može drugačije odsvirati i otpjevati životnu ariju nego ako živi predanje nekomu. Stošija se predala Kristovoj ljubavi, živjela je do kraja predanje vjernosti Isusu. Svoju stvorenost predala je najboljem majstoru, Kristu, koji je iz njenog života izmamio prekrasnu glazbu. To je poruka razmišljanja o glazbi. Samo ako se čovjek Bogu preda u vjeri, položi sebe u njegove ruke, on je taj majstor, najbolji svirač koji će iz našeg života izvesti veličanstvenu glazbu koja traje cijelu vječnost. Stošijina još uvijek traje. Njenoj glazbi može se pridružiti i naša, ako se pridružimo njenom predanju“ istaknuo je mons. Škvorčević, poželjevši da se u svakome dogodi takva božanska glazba. Podsjetio je da je riječ pjesma u Starom zavjetu među najbrojnijima; povjavljuje se 309 puta. U Novom Zavjetu 36 puta se govori o pjesmi ili pjevanju. „Pavao poziva Kološane da pslamima, duhovnim pjesmama, od srca pjevaju hvale Bogu. Isus se rodio u okruženju pjesme. Andeli su pjevali slava Bogu, mir ljudima. Andeli, bića koja imaju sluha, pjevaju nad betlehemskom štalicom. Na križu Isus umire s psalmom na ustima. Psalm je bio molitva koja se u židovstvu pjevala. Kad netko pristupi Bogu, pokušava govoriti. A taj govor nadilazi ljudske riječi i pretvara se u zanos. Pjesma je izraz dubine stanja čovjekova bića koje je zaigralo zbog Božje blizine, pa Boga hvali i slavi u zanosu“ istaknuo je biskup Škvorčević.

Na kraju Večernje, don Milivoj Bolobanić, generalni vikar zadarske nadbiskupije, u ime svećenika i vjernika mons. Želimiru Puljiću je čestitao 22. godišnjicu biskupskog ređenja. U spomen na taj dar na Večernjoj je imao mitru sa svog ređenja koju mu je 14. siječnja 1990. g. na glavu stavio kardinal Franjo Kuharić. „To mi je draga uspomena i zbog tog divnog pastira koji je u teško vrijeme bio naš orijentir, snaga, tješio nas je, krijeplio i hrabrio; kao i zbog dva goluba, znak golubova koje sam puštao na festu sv. Vlaha“ rekao je mons. Puljić zahvalivši na čestitci.

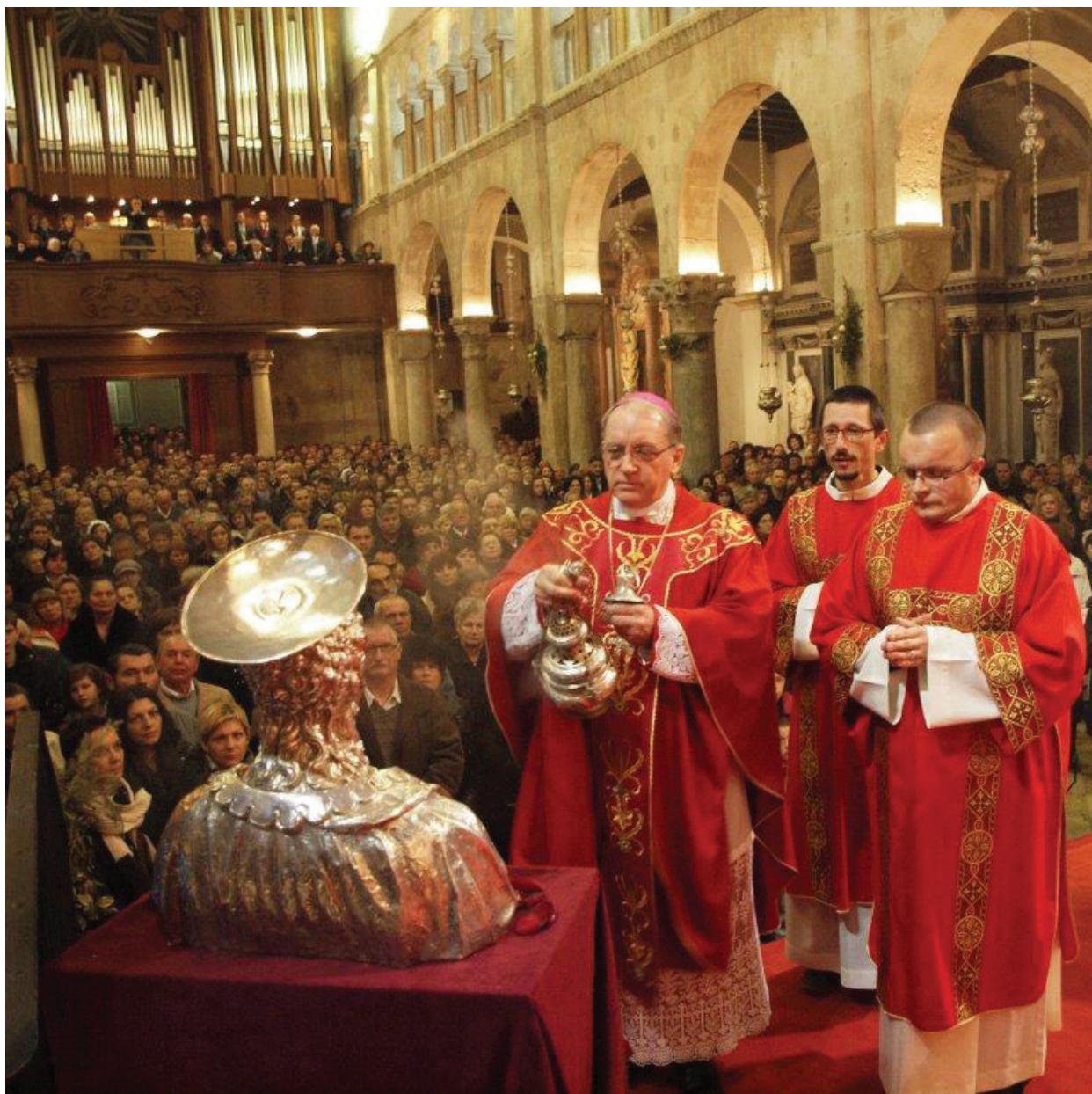
NADBISKUP PREDVODIO JUTARNJE MISNO SLAVLJE NA SVETKOVINU SV. STOŠIJE

Zadarska nadbiskupija u nedjelju 15. siječnja slavi svoju nebesku zaštitnicu i naslovnicu katedrale, sv. Stošiju; rođenjem Rimljanku, mučeništvom Srijemkinju a štovanjem već 12 stoljeća Zadranku. Zadarski biskup Donat 810. g. dao je izgraditi mramorni sarkofag u kojem su Stošijine moći te je dotadašnja zadarska katedrala, posvećena apostolskom prvaku sv. Petru, zbog velikog štovanja pridošle ranokršćanske mučenice preimenovana i posvećena Stošiji u čast. Prijepodnevno misno slavlje u katedrali sv. Stošije predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić koji je poručio: Stošija je dragocjeni dar u Božjim i našim očima. U Božjim i ljudskim očima dragocjena je smrt svetaca. Ta osobita Božja odabranica ušla je u prvu molitvu Rimskog kanona. Nadbiskup je opisao život Stošije rođene u uglednoj obitelji rimskog patricia, poganina Prestancija i žene kršćanke, sv. Fauste. Krstila je Stošiju dok je bila u kolijevci. Takva majka i zauzeti kršćanin sv. Krševan, Stošijin duhovnik, dali su joj izvrstan odgoj u ljubavi prema Kristu i onima koji su Kristu dragi: jadnicima, siromasima i svima u potrebi, rekao je mons. Puljić. Otac je odredio da se protiv svoje volje uda za poganina Publija koji ju je zlostavljao zbog njenih pohoda i pomoći utamničenim kršćanima. „Vrijeme u kojem je Stošija živjela nije bilo lako za vjeru i one koji su vjerovali Kristu. Poput Isusa koji je prošao zemljom čineći dobro i Stošija je znala da je milosrđe izričaj najuzvišenije ljubavi prema bližnjemu. Tako je postala izvrstan primjer sebedarja“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je i naše vrijeme potrebno učvršćenja u vjernosti i štovanju pravog Boga. Stošijino ohrabrivanje kršćana u kušnjama i pomoć da se očuvaju od zavodljivosti poganske civilizacije i danas je aktualno, rekao je mons. Puljić, dodavši da Bog izbavlja one koji ga strpljivo čekaju i njemu se utječu u borbi protiv oholica i idola ovog svijeta. „U vrijeme prodiranja poganskog načina života mnogi su se odricali vjere svojih otaca. A Stošija je pružala praktične poruke i smjernice koje je crpila iz bogate predaje Crkve prvih kršćana i vjere koju je primila. Stošija je pokazala neograničeno povjerenje u Boga koji joj je darovao krštenje, divnu majku i katehetu Krševana“ rekao je nadbiskup Puljić, istaknuvši da ni današnji kršćani koji dvojume ili su zbujeni nisu bez nade. U toj je nadi živjela i Stošija; od Krista je nisu rastavila nikoja naizgled beznadna stanja, tjeskoba, mač, pogibao.

SVETA STOLICA

„Proslavila se djelima ljubavi prema siromasima, utamničenim kršćanima i svima koji su oskudijevali u vrijeme teških progona za vrijeme cara Dioklecijana. Nesebično je dijelila dobra potrebnima, a nakon smrti muža poganina sva je dobra podijelila siromasima; njegovala je bolesne, bodrila klonule. U svijet boli i žalosti unosila je Krista kojeg je zavoljela od rane mladosti“ rekao je mons. Puljić. Vjeru u Krista neustrašivo je i hrabro posvjedočila i pred prefektom Ilirika Probom koji joj je na ispitivanju u zatvoru predbacio da isповijeda vjeru u nekog Galilejca i pomaže utamničenim kršćanima. „Nagrada za ta djela, a u očima Rimljana nedjela, je osuda na smrt spaljivanjem na lomači na Božić 304. g. No Stošija je rekla: Jači je plamen ljubavi prema Kristu od plamena u kojem izgara moje smrtno tijelo. Pitali su je: Stošijo, jes ti svjesna kakav si krimen počinila? Na sve prigovore ona bez straha odgovara: Jesam, svjesna sam. Pazila sam kršćane i potrebne ko zjenicu oka svoga; bdjela da ne klonu u malodušnost. Hrabrila sam ih. Ako je tko bio tužan, tješila sam ga. Cjelivala sam noge nevoljnima kako izmoreni i iscrpljeni ne bi klonuli“ podsjetio je na Stošijine riječi mons. Puljić. Sa svetkovinom sv. Stošije, Anastazije, završava Božićno vrijeme u zadarskoj nadbiskupiji. Njeno ime znači Uskrasnica i u sebi sabire sva otajstva Kristova života: rođenje, muku i uskrsnuće.

Misno slavlje pjevanjem je uveličao Katedralni zbor sv. Stošije pod ravnanjem dirigenta Žana Morovića, za orguljama Dragan Pejić, uz orkestar katedrale sv. Stošije. U pjevanju i sviranju pridružili su im se i studenti Umjetničke akademije iz Splita; orkestni svirači i solisti Milica Rajčević, sopran i Vera Obukhova, alt, obje u klasi prof. Manuillenka.

**POŽEŠKI BISKUP MONS. ANTUN ŠKVORČEVIC PREDSLAVIO VEČERNJU
KONCELEBRACIJU NA SV. STOŠIĆU**

Svetkovina sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, završena je večernjim concelebriranim slavlјem koje je u nedjelju 15. siječnja predvodio požeški biskup Antun Škvorčević. Uz domaćina Želimira Puljića, suslavili su splitsko makarski nadbiskup Marin Barišić i nadbiskup u miru Ante Jurić, riječki nadbiskup Ivan Devčić, gospicko-senjski biskup Mile Bogović, šibenski Ante Ivas i dubrovački Mate Uzinić. „Slavlјem sv. Stošije otvorimo najbolje hrvatske prostore u našim dušama za Boga, da on s nama još jedanput pobjeđuje našu nemoć, nedoumice i sve što ne uspijevamo ostvariti. Stošija je s Kristom pobjednica života! To je uzbudljiva činjenica kojoj treba dati pozornost. Osobito na dan 20. obljetnice međunarodnog priznanja Hrvatske. Kleknimo pred Krista i zamolimo ga da bude s nama na osobnom, obiteljskom i hrvatskom putu“ poručio je mons. Škvorčević, želeći u Zadru podsjetiti da je prošlog lipnja u nizozemskom pritvoru doživio koliko je duboka otvorenost naših generala za Boga. „Osobito generala Ante Gotovine, koji je nekom djetinjom izvornošću klečao i otvorio hrvatske prostore za Božju blizinu. Tada sam još jedanput bio siguran: gdje se hrvatski prostori otvaraju za Boga, tu je pobjeda sigurna! Ne naša, nego Božja“ istaknuo je. Stošija je izazov da izbrisimo svoje stavove i opredijeljenja. Božja riječ je bila izazovna i Stošiji i baš je temeljem toga ona krojila svoju sudbinu. „Nije bilo pitanje Europske unije, nego Rimskog carstva. Malo drugačije formulirana, ali iz istog čovjekova problema i nastojanja. Iskrenošću mладенаčkog bića stala je pred svoje srce i pitala: Stošijo, što ti zapravo hoćeš? Stošijo, što ti možeš? I ona je u rukama imala ljudsku riječ. Što car može, što može rimski vojnik, filozof, pjesnik? I dala je odgovore: Svi oni mogu. Ali mogu samo do neke razine! Njihove strategije nisu odgovor na ono što ja jesam. Njihove strategije nisu čovjek koji želi doseći puninu, stvarnost koja nadilazi mogućnosti svih ljudskih strategija“ poručio je mons. Škvorčević istaknuvši: „Postoji Božja strategija o čovjeku. Tu je Stošija bila načistu. Ljudske strategije poštujem, ali ja na početku i kraju prihvaćam Božju strategiju. To je Pavlova misao: 'Ako je Bog za nas, tko će uspjeti protiv nas? Nema te sile, vlasti i gospodstva koji mogu uspjeti protiv mene, ako je Bog za mene. Stošijo, velika si bila! Jer si Božje najprije prebirala u srcu. Pa si rekla: može i car protiv mene, zato što sam Božja. Može i prijatelj, suprug i tko sve ne. Ali ako živim u ozračju Božje ljubavi za čovjeka, ona je jača od cara. Stošija je bila uvjerenja u to - da je Božja ljubav, Božje za čovjeka, jače od cara i svega drugoga.

I usudila se, bez straha, mладенаčkom slobodom ići i u smrt koju joj je car pripravio. Imala je snagu duha i nutarnju sigurnost da je Bog toliko za nju da joj se ništa ne može dogoditi, ni u plamenu ni u smrti. Ona je Božja. Božjoj strategiji za čovjeka ime je Krist raspeti. Položivši sebe za nas, ljubav jaču od smrti unio je u naše stanje nemoći, ranjenosti zlom i prolaznošću“ rekao je mons. Škvorčević, dodavši da svaku prolaznost, bolest i smrt treba staviti u odnos prema Bogu. Tada se događa silna promjena. Nemoć više ne nosi čovjek nego Bog. Na razini duha događa se proces koji nije ljudski nego Božji. Istočna tradicija sv. Anastaziju naziva Farmakolitria - ona koja daje lijekove, rekao je biskup. Stošija je bila ljekovita jer je prišla najljekovitoj stvarnosti – Isusovoj ljubavi na križu koja je izlijecila ne malo, nego ljudsku smrtnost. „Anastazija - Uskrsnica ljudi je podsjećala: Ne bojte se zla i prolaznosti ako ste sjedinili život s Isusovom ljubavlju jačom od smrti. U njoj se postaje izlijecen od smrtne rane. To je za Stošiju bila životna istina za koju se opredijelila i od koje je živjela. Postala je dionica Isusove pobjede nad smrću! Zato još uvjek govori duhovnom snagom u koju je ušla po snazi Kristova duha“ rekao je mons. Škvorčević, istaknuvši da Bog hoće sve darovati čovjeku.

SVETA STOLICA

Nas je očarala kultura proizvodnje, potrošnje i užitaka. Ali tim putem ne može se daleko stići. Nego putem na kojem se čovjek rađa iz dara Božjeg. Na tom putu se događa hrvatska šansa. Dan smrti sveca zovemo dan rođenja. Stošija se rodila u smrti. U kojoj je cijeni rađanje u Hrvatskoj? Proizvodnja je na velikoj cijeni. Ali kad se počne čovjeka proizvoditi!?" upozorio je mons. Škvorčević dodavši: Čovjekovo rađanje ne smije se svesti na neku ljudsku strategiju! I ministri potpomognutom oplodnjom žele učiniti nešto ljudskom strategijom. Hoće li biti dobro? Kad god je čovjek dirnuo u prirodu, osvetila mu se. Hoće li se osvetiti i u Hrvatskoj" upitao je biskup, ožalošćen zbog pada rađanja u Hrvatskoj. „Budućnost je tamo gdje postoji rađanje, ne samo proizvodnja. Uz biološko rađanje, postoji i rast koji se događa u smrti kad je ugrađena u Isusovu ljubav. Rađanje se ne proizvodi! Biološka rađanja imaju sve manju cijenu u Hrvatskoj, pa su u opasnosti i konačna Božja rađanja za vječni život. Rađanje je uvijek dar" istaknuo je požeški biskup. Na 20. obljetnicu priznanja Hrvatske, istaknuo je da u Hrvatskoj nije pobijedilo oružje, nego ljubav. „Stošija je svjedočila Hrvatima: Ne dajte se prevariti! Svi koji su povjerivali i približavali se Božjoj ljubavi nisu krivo učinili. Ti su Hrvatsku spasili i slobodu donijeli. Išli su u obranu domovine jer su bili za čovjeka, za dostojanstvo, obitelj, slobodu. Mislimo na sve koji su u 13 stoljeća hrvatske povijesti u jednostavnosti života, često u materijalnom siromaštvu, bili duhovno bogati i jaki jer su vjerovali Božjoj strategiji i ljubavi za čovjeka. Sjedinjeni s Isusom bili su pobjednici u nemogućim povijesnim okolnostima i situacijama. Stošijina sloboda nije sloboda koja radi što hoće. Nego sloboda koja ispituje i odgovorno istražuje što je dobro i što je za dostojanstvo čovjeka. Ne što je protiv čovjeka. I tako na svim razinama" rekao je mons. Škvorčević, zaključivši: „Stošija i svi koji su se vjerno opredijelili za Božju strategiju bili su dionici dara kojeg je u hrvatskom biću mogla ostvarivati samo ljubav s križa u snazi Božjeg duha. To je hrvatska šansa! Stošijo, pomozi da Hrvatska ne bude ispunjena ljudskim strategijama koje završavaju u trgovini - nego da razumijemo koliko smo više od jela i odijela. Da sa svecima i s tobom idemo putem kojim se stiže do punine čovještva koju nam je dodijelila Božja ljubav u Isusu Kristu".

NADBISKUP POVODOM REFERENDUMA O ČLANSTVU HRVATSKE U EU

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić, član Komisije HBK za odnose s Europskom unijom, gostovao je u emisiji 'Mir i Dobro' HTV-a u nedjelju 15. siječnja zamoljen komentirati značaj izlaska građana na referendum o članstvu Hrvatske u Europskoj uniji, da pojasni okolnosti hrvatskog pristupanja toj integraciji naroda. „Politika je prolazna kategorija. Narod je trajna vrijednost, a Božja stvarnost i njegove vrednote su vječna kategorija. Pozdravljamo proces integracije, ujedinjavanja, približavanja, ali smo kritični prema isključivosti pojedinih elemenata. Teško će se Europa održati ako ne bude imala u vidu sve što sa sobom nosimo: svoju kulturu, prošlost, jezik, identitet; ako se bude bazirala samo na ekonomskim interesima i probicima. I oni su važni. Ekonomija nije zanemariva. Ali nije temeljna. Ima nešto što je jače, temeljnije. Crkva zastupa trajne vrednote, orientirana je prema vječnim kategorijama. I ne bori se protiv prolaznih. Ukoliko one poštuju i podržavaju trajne kategorije koje su narodne, jezične, kulturne i ne niječu Boga i njegovu stvarnost, onda je Crkva za" rekao je mons. Puljić, istaknuvši da projekt stvaranja EU nije samo politički, nego i kulturološki, povijesni čin. Podseća da su i Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. rekli kako je Hrvatska već u tom procesu, sastavni dio Europe. „U povijesti političkih integracija neke zajednice su se stvarale prisilno, no u ovom slučaju zajednica se stvara na dobrovoljnoj bazi. Pojedine članice se kandidiraju, žele pristupiti, postavljaju se uvjeti. O EU ne možemo razmišljati samo kao o zajednici država nego o projektu koji je dugačak. Crkva ne stvara taj projekt, ali ga podržava, što se istaknulo i na Drugom Vatikanskom saboru kad je Crkva počela svoj razgovor sa svima koji vjeruju u Krista i s onima koji ne vjeruju. Crkva pozorno prati taj proces i podržava ga ako su u njemu zaštićene vrednote koje ona zastupa. Nije nam svejedno kakva će biti buduća Europa, ako se u njoj ne poštuju vrednote o čovjeku, obitelji, naši simboli i sve na čemu je Europa izgrađivana. Zabrinjava nas rastuća ravnodušnost u Europi u pogledu vjerskih problema. Zabrinjava nas kritika prema vjerskim simbolima, u Francuskoj, Italiji, Njemačkoj, gdje su se vodili sudski procesi smije li križ biti na zidu u školi. U Europi koja je izrasla na kršćanstvu to stavljati u pitanje? Nije poželjno takvo društvo, u kojem bi se to stavljalo u pitanje. Zato smo i kritični. Sad kad smo pred procesom glasovanja, žao nam je da nije bilo više vremena za raspravu, predstavljanje pozitivnih i negativnih elemenata. U tome je velika uloga i odgovornost medija. Trebalo je učiniti više. Ali nismo protiv – jer to je naš krug, naša stvarnost. Samo unutra, kao kršćani, moramo dati svoj doprinos, da Europa bude u duhu vrednota i načela za koje se Crkva zalaže" rekao je mons. Puljić, istaknuvši da Crkva pozorno prati globalizaciju ali ima svoj stav, primjedbe i prijedloge.

„Sudjeluje i zainteresirana je da ne zakaže globalizacija solidarnosti. Postoji ozbiljna opasnost da se države ujedine, a zaborave na one slabije. Crkva podržava globalizaciju ako je prati globalizacija solidarnosti. Hrvatska kao kulturološka cjelina prirodno pripada krugu zapadne Europe. Hoće li hrvatski građani uspjeti sačuvati svoj vjerski i kulturni identitet u uniji ovisi o nama. Nisam skeptičan, jer imali smo i težih iskustava u povijesti. Imali smo i problematičnijih povjesnih razdoblja, a nismo izgubili svoj identitet. Zato bi svi koji umjesto nas pregovaraju trebali potpisivati zakone i uvjete u svjetlu pitanja hoćemo li u njoj moći prepoznati sebe, svoju prošlost i sadašnjost, s povjerenjem gledati u budućnost? To su okviri koji Crkvu zanimaju. Nisam pesimist, ali pregovarači trebaju imati u vidu to 'hoćemo li'. Ako mi netko niječe moju prošlost, onda u toj kući teško da će se osjećati dobro. Ali ako me prihvati kao onog koji ima svoju prošlost, svoje ime, prezime i ponosan je na to, onda je to za pozdraviti“ rekao je nadbiskup Puljić poželjevši da ulazak Hrvatske u EU ne bude samo pristanak, nego da Hrvatska nešto i donosi sa sobom. „Nudimo iskustvo i sve što imamo, ne da izgubimo, nego da sačuvamo. U tom smislu, ne bi se trebalo bojati, ako se mi sami ne potrudimo izgubiti to što imamo, ponosni što jesmo. Budimo uzdignute glave, ponosni na sve što sa sobom nosimo. I ne želimo da nam to itko zaniječe ili ugrozi“ ističe. Vjernicima poručuje da budu odgovorni u smislu poziva, jer to je stvarnost koju sami biramo, mi odlučujemo: „To nije kraj. To je samo početak nečega što možemo stvarati na bolji i drugačiji način. Ne bih htio da ljudi budu pasivni 'Ne znam što je, odustajem od toga'. Idem. Ali ako biram, idem biti dosljedan onome što sam izabrao. Ulazak u EU nije nijekanje, nego možda šansa. Ali ovisi o nama, i o onima s kojima smo u tom zajedništvu. Ekonomija je u krizi jer su vrednote u krizi. Ali ako se vrati vrednotama i ekonomija zaživi, Europa ima što reći sebi i svijetu. Ne bih volio da ljudi budu apstinenti. Daje se šansa. Kad se ima mogućnost biranja, treba slobodno birati. Treba biti dosljedan onome što čovjek izabere i ne dopustiti da ga netko radi toga iskoristi; nego da bude svjestan onoga što je izabrao“.

POŽEŠKI BISKUP ANTUN ŠKVORČEVIĆ O HRVATSKOM PUTU UOČI REFERENDUMA O ČLANSTVU U EU

„Nikad Hrvatskoj ni Hrvatima nije škodilo kad su računali s Bogom i kad su se ravnali po Božjim zakonima. Neka netko dokaže da je to škodlio. Dapače, to nam je samo dizalo dostojanstvo i bili smo potvrđeni u istinskoj slobodi“ istaknuo je požeški biskup Antun Škvorčević u nedjelju 15. siječnja u Zadru. U homiliji središnjeg misnog slavlja na svetkovinu sv. Stošije pred brojnim pukom koji je, uz Zadrane, okupio i hodočasnike iz susjednih biskupija, predstavnike svih staleža i lokalne vlasti, mons. Škvorčević je promišljaio i aktualni trenutak hrvatskog naroda ususret referendumu o članstvu Hrvatske u EU. „Ljudi postavljaju strateške ciljeve. Je li se u Hrvatskoj došlo do strateških ciljeva? Jedna od politika kaže da je gospodarstvo strateški cilj koji će omogućiti da Hrvatska bude zemlja dobra, blagostanja. Da u našim gradovima treba tako umnožiti mogućnosti zarade, gospodarske institute i trgovine da se u tome odvija naš život. Gospodarstvo i materijalno nije prezira vrijedno. Bog je to povjerio čovjeku da mu služi. Ali kad nas neki strateški ciljevi uvjeravaju da ono što bi trebalo biti naše sredstvo na putu, da to postaje cilj našeg puta, nalazimo se u zbrici i zabuni. Čovjek je biće dubine koju nazivamo osoba ili srce - i u toj dubini bića kroji se njegova sudbina - ne u želudcu i trgovini, nego u nama“ istaknuo je mons. Škvorčević, dodavši da je za neke naše politike strateški cilj ulazak Hrvatske u EU. „Mnogi pitaju je li EU hrvatski strateški cilj? Utjemeljena je uglavnom na gospodarskim interesima i ciljevima. I kao takva sigurno je krug našeg postojanja u koji je vrijedno ući. Ali, svjedoci smo kako može biti nesigurno kad se EU i druge politike svedu samo i prvenstveno na gospodarski element. Euro zona i gospodarstvo Europske unije se klimaju. Pa se pitamo što treba misliti. Sad kad smo mi Hrvati na redu ući u puno zajedništvo unije, to se sve trese. Ne znamo treba li u to ići ili ne. Mnogi su nesigurni i zbunjeni. Neki me uvjeravaju: Mi smo u takvom kontekstu. Nismo mi Švicarska ni Norveška, nego, mi smo Hrvatska. Naš je kontekst drugačiji. Pa je i najgora Europa najbolje rješenje za Hrvatsku“ rekao je požeški biskup, upitavši jesmo li 'osuđenici' samo na taj krug života i takvih pitanja - ili postoji i neka druga strategija unutar koje se može rješavati pitanje naše nemoći. „Vjerujem da će svatko od nas znati dobro prosuditi da Europska unija nije naš strateški cilj, nego naše hrvatsko sredstvo - da se dođe do ciljeva koji neće biti samo gospodarske, nego druge, više naravi. One naravi koje čovjek nadilazi, od pitanja jela i odijela. Čovjek je biće koji treba imati veću strategiju. Naša su ljudska nastojanja dragocjena, osobito kad su usmjerena na plemenito, vrijedno i dobro. Ali dok god ostaju samo ljudske strategije, one su silno ograničene, često i nemoćne. Zato što je svaki čovjek ranjen zloćom, negativnošću, sebičnošću; zato se sve ljudske strategije grče u krugu nemoći,

SVETA STOLICA

označenošću zlom, prolaznošću i smrtnošću“ rekao je mons. Škvorčević. Istaknuo je trajnu kvalitetu samo jednog odnosa: postoje Bog i oni koji su iz otvorenosti svog srca i povjerenja u Boga uspostavljali s njim odnos čovjek – Bog/ ja osoba, Bog osoba / Ja iskren i vjeran, on meni iskren i vjeran. Pogubnost prvenstva profita nad dobrom čovjeka biskup je ilustrirao i primjerom. Nedavno je bio u Njemačkoj i svjedočio panici usred otkrića da velika proizvodnja pilića ljudima donosi opasnost. „Ali mora se zaraditi. Bolje šutjeti, jer će stati proizvodnja i osiromašiti ćemo. Tu veliku proizvodnju mora se štititi antibioticima, da kokoši ne zaraze jedna drugu. No, otkrilo se da u mesu pilića ima ostataka antibiotika koji stvaraju imunitet kad ga čovjek pojede. Pa kad se čovjek razboli i uzme antibiotik, neće mu pomoći. Ali, važni su proizvodnja, trgovina i profit. Nije važan čovjek“ sa žalošću je ustvrdio mons. Škvorčević poručivši: „Bogu prvome treba vjerovati! Njegova strategija je čovjek kojeg je smislio mjerom svoje božanske ljubavi, a posvjedočio u Isusu Kristu. Može li ta Božja strategija o čovjeku i za čovjeka biti prisutna i u Hrvatskoj - pa i u politici“ upitao je mons. Škvorčević, potaknuvši sve da ljudske strategije usporede s Božjom u Isusu. Osvrt o Hrvatskoj u svjetlu nove integracije požeški biskup zaključio je poticajem: „Kad bi se naša Europa sjetila Boga, pa Božje strategije uvela i u današnja razmišljanja i zakone - ne bi ovakva gospodarska kriza dovela do potresa da ne znamo više što ćemo s Europom ni eurom. Imali bismo gospodarska rješenja i dugoročne, Božje strategije o čovjeku. Hoće li u Hrvatskoj nastradati Božja strategija? Ako nastrada Božja strategija o čovjeku u Hrvatskoj, nastradao je čovjek. Nemojmo to dopustiti! Ne dopustimo da nas bilo tko zavede, a još manje da nas tko prevari - pa da vjerujemo tko zna kome, a ne Bogu svoje povijesti, koji nam je dokazao koliko je s nama i koliko je Bog za nas“.

POHOD GRADSKOG POGLAVARSTVA ZADARSKIM BENEDIKTINKAMA

Čestitke, zahvala i poticaj da zajedno sudjeluju u radu za korist grada sadržaj je susreta benediktinki sv. Marije u Zadru i zadarskog poglavarstva održanog u nedjelju 15. siječnja u vijećnici ženskog benediktinskog samostana u Zadru. Gradonačelnik dr. Zvonimir Vrančić sa suradnicima čestitao je opatici Anastaziji Čizmin imendan na svetkovinu sv. Stošije te je zahvalio koludricama na čuvanju i promicanju sakralne baštine, podršci u vršenju građanske vlasti za opće dobro, što nalažu i pravila zajednice. „Čestitam blagdan sv. Stošije, višestoljetne zaštitnice naše nadbiskupije. Tom tradicijom želimo izraziti poštovanje opatici, svim benediktinkama, stoljetnom radu i opstanku. Samostan djeluje gotovo tisuću godina te je i u krizama svih stoljeća molitveno i duhovno pomogao opstojnost grada“ rekao je Vrančić, zahvalivši i osnivačicama, Ćiki i Vekenegi. Podsjetio je kako su koludrice i za velikih stradanja u Drugom svjetskom ratu čuvale i očuvale crkveno blago skriveno u zvoniku sv. Marije. Tadašnja opatica Benedikta Braun hrabro ga je uskratila dati talijanskom okupatoru i očuvala kao hrvatsko blago. Podsjetio je i na život koludrica u izbjeglištvu nakon rata i povratak u obnovljeni samostan 1970. g. U samostanu je sad 19 koludrica, dvije novakinje. Rade i u Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti. „Poštovanje izražavam i današnjem djelovanju. U samostanu djeluje i Osnovna glazbena škola sv. Benedikta, kulturna i restauratorska djelatnost, u gostinjcu sestara žive studentice. Sve je to značajni dobitak za Zadar. Uz vašu duhovnu pomoć, oboružani ljubavlju prema našem gradu, na sve načine činimo i radimo sve što je dobro za naš grad“ rekao je gradonačelnik u srdačnom susretu. „Hvala na istim mislima na što nas potiče i Sveti Pismo. Pavao piše ‘Budite iste misli, istu ljubav njegujte i tako djelujte’. Da nije bilo toga, ne bismo prevalili 1000 godina i nedaće. Živimo postojanost u krepostima vjere, nade i ljubavi. Onima koje će nas naslijediti toga neće uzmanjakti. To nastojimo pokazati međusobno i svima koji nam dolaze“ rekla je opatica Čizmin, s radošću ustvrdivši kako se ponovno rađa škola koja je od Drugog svjetskog rata bila u katakombama, poput sv. Stošije u zatvorskoj ćeliji. „Ipak je nastavila djelovati. Mi smo nekoliko generacija polako i tiho poučavali. Iznikla je građanska škola s pravom javnosti koju pohađa stotinu djece. Trudimo se i da zaživi vrtić za najmlađe, za budućnost našeg grada. Nastojimo u djecu usaditi osmijeh i sve ostalo. Oni su sretni i zadovoljni što su među nama. Kad se netko ima snage nasmijati i zapjevati, znači da je dobro raspoloženje u njegovom duhu. To želimo svima, ne samo na blagdan sv. Stošije, nego uvijek, svugdje i svakome, bilo sretno i blagoslovljeno. Vi uvijek imate podršku od nas, i molitvenu“ rekla je Čizmin zahvalivši poglavarstvu na podršci.

Sv. Benedikt je zaštitnik Europe, zadarske benediktinke su druga najstarija takva zajednica u svijetu, pa je susret bio prigoda i za osvrt na europska kretanja u Hrvatskoj. „Koludrice idu na glasovanje. I na referendumu će svaka po savjesti izabrati što misli da je pozitivno za naš zajednički hod i razvoj u državi. I u našoj vijećnici sve važne odluke donosimo tajnim glasovanjem, slobodnim pristupom.

Ako smo iste misli, istog nadahnuća i iste ljubavi, mora biti dobro“ rekla je opatica naglasivši potrebu savjesnog poštivanja Božjeg glasa i odgovornosti za opće dobro naroda. „Ako to nekog imalo žulja, ipak nikad ne bi smio pretpostaviti osobna htijenja pred zajedničkim. Mi to znamo iz iskustva u zajednici. Jedna osoba ne smije ići za tim da se njena traženja ostvare nauštrb zajednice. Zajedničko dobro je uvi-jek na prvom mjestu. Europa i cijeli svijet su naučili od sv. Benedikta kako se glasa, demokratski živi i ponaša. Pravila se nisu promijenila, u sudjelovanju i odlučivanju za dobro i napredak. Tko je oplemenio Europu, tko je donio kulturu u polju, građevinarstvu, slikarstvu? Benediktinci! U nečemu se europski narodi integriraju u Hrvatsku. Neka nastave crpiti iz onoga što je dobro u Hrvatskoj. Tko je u Zadru pisao i prepisivao kodekse, gradio crkve? Benediktinci. Nemamo se čega sramiti. Iz cijele Europe i svijeta dolaze kod nas gledati uzor ranoromaničkog zvonika. Mi ga imamo. Oni neka grade“ rekla je opatica Čizmin zaključivši: „Božja su vremena i vjekovi. On kraljuje, vlada i pobjeđuje! Ne trebamo se ničeg bojati. U njegovoј smo ruci, na njegovom smo dlanu kap koju s ljubavlju i nježno gleda“. Gradonačelnik je opatici darovao treću knjigu o povijesti Zadra pod nazivom „Zadar za Austro-Ugarske uprave“ u izdanju Matice hrvatske, a opatica gradonačelniku ikonu sv. Stošije i ručno izvezeni rad. Samostan su taj dan posjetili i blagdan čestitali brojni oblati, laici, poštovatelji karizme sv. Benedikta koji podržavaju i pohode koludrice cijele godine.

PROMOCIJA ČASOPISA ZA BESKUĆNIKE „ULIČNE SVJETILJKE“

Promotivno prodajna akcija časopisa ‘Ulične svjetiljke’ u kojoj su sudjelovali beskućnici i volonteri u nedjelju 15. siječnja odvijala se za štandom ispred katedrale sv. Stošije i ulicama grada ponudom zainteresiranim prolaznicima. Zadar je sedmi grad u kojem je predstavljen taj dvomjesečnik. Naklada zadnjeg broja je 13 000 primjeraka. Prodaja će se nastaviti i nakon te promocije iz ruke beskućnika koji su korisnici prenočišta sv. Vinka Paulskog caritasa zadarske nadbiskupije. „Neposrednim načinom prodaje iz ruku beskućnika javnost se želi senzibilizirati o temi siromaštva i socijalne isključivosti, o čemu u drugim medijima gotovo da se i nema prilike vidjeti i pročitati. Prodaja treba biti nemametljiva, poželjno je da beskućnik pokaže sliku čovjeka kojem je stalo da kreće dalje. Jer i među beskućnicima ima ljudi koji se odaju ovisnostima, depresiji. Potičemo ih da poklone osmijeh, lijepu riječ, jer kupac koji vidi takvog prodavača temeljem toga slaže sliku o svim beskućnicima. Neka minuta razgovora možda može pomoći prodavaču“ rekao je Siniša Pucić, glavni urednik časopisa koji je član i Međunarodnog udruženja uličnih novina (INSP), koje obuhvaća brojne zemlje svijeta. Kroz INSP svijetu se želi pokazati situacija u Hrvatskoj o beskućništvu i siromaštvo. Dosadašnjih 16 brojeva tiskano je u 115 000 primjeraka i svi su prodani na ulicama hrvatskih gradova, iz ruke korisnika nužnog smještaja. U rujnu 2008. trsatsko mjesno bratstvo FSR-a iz Rijeke, provoditelj riječkog prihvatališta za beskućnike ,Ruže Sv.Franje‘, pokrenuo je taj prvi hrvatski ulični časopis o beskućništvu i srodnim društvenim temama kao dio resocijalizacije te populacije socijalno isključivih ljudi. Cilj je dvostruk: beskućnicima pružiti priliku da prodajom časopisa zarade pomoći u mogućem plaćanju najma sobe te da dokidaju stigmu o sebi kao opasnim za društvo. „Časopis je nazvan ‚Ulične svjetiljke‘ da javnosti pokaže kako su beskućnici nepravedno stavljeni u kut društva, u tamu gdje ih nitko ne želi vidjeti, kao da ne vrijede kao ljudi. Itekako imaju što pružiti, duhovno i svojim talentima, što se kroz njihove životne priče, pjesme, crteže i ostalo vidi u svakom broju časopisa“ rekao je Pucić. Autori tekstova su beskućnici; opisujući svoj život daju pravu sliku beskućništva koje nije samo tužno i depresivno. „Mnogi sa zanimanjem pitaju kad će idući broj. Dosta radimo s prodavačima, da kreću dalje, steknu prava i život koji će im osigurati ljudsko dostojanstvo. Beskućnici i volonteri javnosti žele progovoriti o ljepšim završetcima socijalno marginaliziranih skupina i različitim kategorija obespravljenih.

Mnogi poznaju te ljudе, nisu cijeli život bili u vagonima, nego do jučer članovi obitelji, ravnopravni članovi našeg društva. A sad nemaju nikog i ništa. Prodaja časopisa ne znači samo materijalnu pomoć. Od osam kuna, četiri kune se ulažu u tiskanje novog broja, pa se časopis samofinancira, a četiri kune dobije prodavač beskućnik“ rekao je Pucić. U Hrvatskoj je oko 1000 beskućnika. Službeno se govori o 500 beskućnika, no to ne odgovara stvarnosti jer je u to uključen samo broj smještajnih kapciteta u sedam hrvatskih prihvatišta. U Rijeci je 13 kreveta, a svaki dan se traži novi smještaj. Po novom zakonu sva veća hrvatska središta moraju otvoriti prihvatište/prenoćište i zbrinuti beskućnike, to nije više stvar socijalno osvještene želje neke sredine. Beskućnicima treba pružiti osnovno, hranu, smještaj i resocijalizirati ih poslom i rješavanjem dokumentacije. Prošle godine beskućnici su prvi put ušli u hrvatski zakon, prije za njih u zakonu nije bilo mјesta ni u terminu beskućnik.

POHOD BANJOLUČKOG POMOĆNOG BISKUPA DR. MARKA SEMRENA ZADRU

Pomoćni banjolučki biskup dr. Marko Semren pohodio je na blagdan sv. Antuna opata u utorak 17. siječnja župu sv. Petra u Pločama u Zadru gdje je predvodio svečano misno slavlje povodom 20. obljetnice doseljenja prognanih Hrvata iz BiH koji tu žive u više od 200 obitelji. Mnogi potječu s Petrićevca gdje je sv. Antun o. zaštitnik pa su pobožnost prema njemu donijeli i u Zadar. „Zajednici je potrebna vjerska tradicija jer oblikuje život i daje joj kontinuitet. No, kako se u svijetu smanjuje utjecaj tradicije i narodnih običaja, mijenja se i osnova našeg identiteta. Zato je potrebno sazivati vjernike na slavlja svojih zaštitnika, da po njima učvrste vjerničke i nacionalne korijene i obnovljenog duha svjedoče Božju ljubav i dobrotu“ rekao je župnik Gašpar Dodić. „Osjetimo zahvalnost za ono što smo i za ono što imamo. Postanimo svjesni samih sebe na način dostoјan čovjeka. To je naša baština koju smo ponijeli i koju možemo dijeliti sa svima s kojima dijelimo suživot i koje nam je Bog povjerio na našim putevima; sa svima koji su nam ostavili duboke i neizbrisive korijene, da se možemo okrijepiti i Božjim duhom ispuniti plan koji Bog ima s nama u našem konkretnom životu - ma gdje nas doveo i gdje se nalazili. Ne zaboravimo ni riječi bl. Ivana Pavla II. koje još uvijek odjekuju na Petrićevcu: Ne očekujte mrvice od drugih, nego se sami izborite za svoju sadašnjost i budućnost“ poručio je mons. Semren. Sv. Antun upozorava na važnost zavičaja. „Svatko za sobom vuče i sa sobom nosi svoj zavičaj. Zavičaj obogaćuje i obvezuje ljudе. Zavičaj duboko određuje svakog čovjeka, iako mi ljudi često toga nismo svjesni. Naša prošlost nas određuje. Ali naša je zadaća da ne budemo robovi prošlosti, sadašnjosti ni budućnosti“ istaknuo je mons. Semren, potaknuvši sve na vraćanje korijenima, da čuvaju dobro iz rodnog kraja i tradicije. „Da ono što je bilo dobro još više razvijemo i otvorimo se još boljem. Kad kršćanin kaže da za njega primat ima budućnost, želi reći da sve na ovoj zemlji može biti bolje, moguća je promjena na bolje. To nazivamo obratom, obraćenjem. Ne smijemo robovati nikomu i ničemu, nego biti otvoreni istini koja nas sve oslobođa, nadilazi i povezuje u jednu zajednicu“ istaknuo je mons. Semren, dodavši da ukoliko svatko iz svog područja da što može, doprinosi boljitku i napretku svih. Ljudi bi trebali zajedno gledati u istom smjeru, ne svatko na svoju stranu, jer tada stvar staje. „Čovjek koji ima straha, ljubavi i vjere može puno toga postići. U suživotu s drugima možemo biti put kojim prolazi ljubav. To je čovjekov odgovor na Božju ljubav. Ako smo jači u ljubavi, praštanju, u sebi nosimo 'planine'. U tome je sreća, mir i kraljevstvo Božje. Otkud nam snaga? Od Gospoda“ poručio je mons. Semren.

U dugom druženju nakon mise, Banjolučane je obavijestio o brojnim događajima u njihovom kraju. Prije rata, u Banja Luci je bilo 80 000 Hrvata, sad ih je 36 000. U biskupiji djeluju 32 biskupijska svećenika i 40 franjevaca. Izrazio je spremnost u suočavanju s teškoćama, navijestio bolju suradnju s vlastima i normalizaciju života. Od 14. do 19. st. tamo su mučenički ubijena 182 fratra, a biskup se bavio i stradalnicima zadnjeg rata o čemu je objavio knjigu. „Sedam ubijenih svećenika u Banja Luci će donijeti plodove. Prilog o tom događaju od prije 20 godina emitira se na godišnjicu stradanja u dnevniku Republike Srpske. Prije to prije nije bilo moguće“ rekao je mons. Semren. Banjolučki katolički školski centar ‘Bl. Ivan Merz’ od ove je godine u proračunu. Pohađa ga 213 djece, od toga 70 % Srba, 20 % Hrvata i 10 % Muslimana, i hodžina djeca. „To je najbolja gimnazija u Banja Luci. Najbolje priznata i otvorena za sve, jedan od brendova, uz sir trapist i vino“ rekao je biskup, podsjetivši da se sv. Antunu o. puk moli za zagovor plodne zemlje, uspješnog gospodarstva, zdrave i plodne stoke, mudrost življenja. Istaknuo je ljepotu i bogatstvo banjolučke prirode gdje je svaki brežuljak plodan. Uzgaja se zdrava hrana i neki dijelovi još nisu prodani strancima za obradu.

Biskup čestita Božić katolicima i pravoslavnima, u nazočnosti veleposlanika. Srbi profesori, oženjeni katolkinjama, čestitali su mu rekavši da takav sadržaj o Božiću nikad nisu čuli. „Važan je nastup, znanje i suprostavljanje. Onda pojedine stvari tonu, a druge isplivavaju na površinu. Polnoćke su pohodili brojni pravoslavni, kažu da se u našoj crkvi mogu moliti Bogu i imaju mir. U zadnje vrijeme događa se da djecu iz mješovitih brakova više žele krstiti u Katoličkoj Crkvi“ rekao je mons. Semren. U Kotor Varoš vratili su se mnogi mladi, uspješni ljudi iz svijeta, roditelji četvero djece. U Banja Luci sedmu godinu djeluju i četiri sestre Majke Tereze. Caritas brine o 150 obitelji. Imali su veliku izložbu Viktora Majdandžića, uz katalog i na cirilici. On je među 100 umjetnika za 20. st. u Americi zbog doprinosa u znanosti i umjetnosti. Avdo Avdić je snimio kratki film o stradanju banjolučkih Hrvata gdje su prvi put objavljena imena i prezimena stradalih. Emitiran je i na federalnoj televiziji. „Gospodin ima zadnju riječ i njegova će pobijediti, ne ljudska, ma čija bila“ zaključio je biskup Semren u srdačnom susretu s vjernicima, dugom razgovoru, popraćenom i pjevanjem sevdalinke.

MISNO SLAVLJE POVODOM 19. OBLJETNICE AKCIJE 'MASLENICA'

„Bog nikad ne uskraćuje. Kad on daje, da svi drugi otimaju, ne mogu oteti. Bog daje toliko da nitko ne može razvući. Bog jedini daje, drugi samo razvlače“ poručio je o. Mirko Vukoja, vojni kapelan Riječke nadbiskupije, u homiliji misnog slavlja za domovinu i branitelje koje je povodom 19. obljetnice vojno-redarstvene oslobodilačke akcije Maslenica predvodio u nedjelju 22. siječnja u crkvi sv. Frane na Podpragu na Velebitu. Ta misa svake godine okupi branitelje i roditelje poginulih, članove udruga i ostale vjernike iz cijele Hrvatske. Upozorivši na dezorientiranost i nesnalaženje naroda o tome što misliti, propovijednik je rekao da je Bog došao među nas po poslanju Krista kako bismo postali djeca Božja. „Zato Bog poštujte našu sporost, naš proces. Netko sazrijeva brže, netko sporije. Svatko ima svoj ritam. Bog zna što je svakom pojedincu potrebno i daje mu u pravo vrijeme. Mi samo trebamo surađivati s Bogom. Ako nećemo surađivati, netko će nas stalno razgradivati. Onda ćemo biti bez oblika, sve zbumjeniji, sve više na koljenima. Dostojanstvo se tada rastače, a poniženje umnaža“ upozorio je o. Vukoja, podsjetivši da su i prvi kršćanski oci poticali 'Kršćanine, budi svjestan svog dostojanstva'. „Kraljevstvo Božje je u nama, našem srcu i životu. Gdje god dozvolimo da Bog vlada, tu je Božja vladavina. U zadatak nam je dano da sva područja svog života budu za Boga. Ako ne budu za Boga, bit će za svašta. Ako se otimamo da ne služimo Bogu, služit ćemo svakom đavlju. Jer ne možemo drukčije nego služiti. Jedino služenje Bogu čovjeka diže u dostojanstvo! A služenje bilo komu ili čemu drugome ponižava i čini nas nesposobnima“ istaknuo je propovijednik, dodavši da mržnja onemoguće čovjeku da ljubi Boga, ljudе, domovinu. „Jer smo 'probušeni' pa nam iscuri sva snaga, ljudska i božanska. Kršćani su djeca Božja i ne mogu se sakriti od odgovornosti za svijet u kojem žive. Okupimo sve što je dobro u sebi i među nama i na tome gradimo. Ako je čovjek svjestan svog dostojanstva, svatko može natovariti što hoće, nagovarati, klevetati, ali ne može ništa“ rekao je o. Vukoja, istaknuvši da čovjek živi u punini ako poštuje Božji zakon i ugradi darove jedan za drugoga. „Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Bog je uvijek za nas, jesmo li i mi uz njega? Ako se udaljimo od njega, na vjetrometini smo. No ima i ljudi koji stoje uspravno i kad se sve ljudi. Kako on može biti hrabar i vidjeti pozitivno u toliko zla oko nas? Nitko nas ne može suprotstaviti, ako mi nećemo. Nitko ne može razbiti našu slogu, ako je mi gradimo. U ratnim vremenima smo bili zajedno. Kako smo tada bili dragi jedni drugima? Znali smo svaki zaseok, od Iloka do Prevlake. Tada sam i upoznao zemljopis, ne u školi. Kako smo molili, žarko i ustrajno. Dok je bilo molitve, bilo je sloge“ rekao je o. Vukoja, poželjevši da jedan drugome budemo potpora.

SVETA STOLICA

„Radujmo se jedni drugima, našem zajedništvu, kad netko pokraj nas uspije. Bez toga nema radosti življenja. Izabrani narod je stalno išao u progonstva, pročišćenja. Mi još nismo prošli ni pola pustinje, a već idemo u nešto novo. Izabrani narod je mogao iz Egipta do obećane zemlje vrlo brzo. Ali Bog ga je vodio kroz pustinju dok se ne pročisti, dok ne umru svi koji su svjedoci ropstva, uključujući i Mojsija. Tek onda su mogli zakoračiti u obećanu zemlju - u slobodu. Ima li to paralele s nama? Bog je čovjeku dao pamet i bokun srca. Pa spoji to dvoje. Srce je od mozga udaljeno dvadesetak centimetara. Ali pamet od osjećaja, beskrajno udaljena. Sretan je onaj tko to spoji“ poručio je o. Vukoja.

Istaknuo je i kako je Ivan Krstitelj rekao da Isusu nije dostojan odriješiti vezice na obući, a Isus za njega da se nije rodio veći od žene. „Vidite kako se natječu Božji ljudi? Svatko stavlja drugoga ispred sebe. A mi bismo htjeli biti ispred drugih. Ivan je ostao bez glave, zato što je imao svoju glavu. Zato što je bio vjeran svom poslanju, Bogu i sebi. Da je imao tuđu glavu, ne bi ostao bez nje. Bio bi negdje drugdje“ rekao je o. Vukoja, istaknuvši da je Isus čvrsto i dosljedno krenuo s poslanjem. Za apostole je odabrao ribare, težak i neizvjestan posao. „Zatiče ih u svakodnevnom napornom poslu. I ne nijeće njihovu prošlost. Ne kaže im 'Dosad ste krivo živjeli, sad ćete ovako; kao što današnji gurui kažu – ostavi sve, moraš kako ti ja kažem, pa ćeš biti prosvijetljen'. Nego, Isus ispunja njihov život novim smislim. Daje im poslanje. Nikad vremena nisu bila blagoslovljena ni prokletija nego su danas. Onakva su kakva smo mi. Mi posvećujemo vrijeme i prostor u kojem živimo. Mi dajemo okus i čuvamo od kvara, tamo gdje jesmo. Isus je rekao da smo sol zemlje i svjetlo svijeta. Ako je mračno, znači da su poglašene svijeće. Ako naš život nema nema okusa, gdje je ta naša sol? Zar je toliko obljudavila? A ona čuva od kvara i daje okus, da nam život postane ukusniji i draži. Kolikima je već dosta života? Ponajbolji umiru svaki dan“ rekao je o. Vukoja dodavši da mu mladići iz postrojbe Tigrovi kažu da mjesечно u Hrvatskoj bude tridesetak sprovoda njihovih suboraca, rođenih 1968/69/70 godine.

Akcijom 'Maslenica' hrvatski branitelji su povezali sjevernu i južnu Hrvatsku, a u njoj su prvi put angažirane sve grane Oružanih snaga RH. Za vrijeme akcije (22.-25. siječnja 1993.) poginulo je 13 branitelja. U sljedeća dva dana agresor je pokušavao vratiti izgubljena područja pa je poginulo još šest branitelja.

MOLITVENI EKUMENSKI SUSRET U OSMINI ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Ekumenski molitveni susret u svjetskoj osmini molitve za jedinstvo kršćana održan je u utorak 24. siječnja u crkvi sv. Ilike proroka u Zadru, u organizaciji Zadarske nadbiskupije i pravoslavne crkvene općine sv. Ilike. Molila se Moleben, molbenica za blagoslov nove godine. U prigodnoj riječi o. Jozo Milanović, OSB, poželio je da pogled vjernika što više bude upućen u onoga koji je glavni, Isusa Krista. „Skrušeni, raskojani, zbog grijeha nejedinstva kroz tolika stoljeća, želimo se pitati što Gospodin treba pobijediti u nama. Što je još u našem srcu nepobijeđeno i što ne odgovara njegovom naumu? Poslušajmo i izvršimo njegovo evanđelje u kojem se kaže da su sve oči bile uprte u njega“ rekao je o. Jozo, istaknuvši da smo više jedno što su naše oči više zagledane u Isusa. Ukoliko smo u svojoj sebičnosti više zagledani u svoje, spuštena pogleda s neba na zemlju na kojoj živimo, ne obazirući se na druge Božje darove, više smo nesložni i međusobno udaljeni. „Toliko je Božjih darova na istoku i zapadu. A mi Isusovu riječ da je Duh Gospodnj na njemu pretvorimo u to da je duh Gospodnj na nama. Pa mi na istoku ovo, mi na zapadu ono. Počnemo toliko gledati svoj istok i svoj zapad, da od prevelike zagledanosti na zemlju oslabi pogled u glavnoga, Krista, koji daje smisao istoku i zapadu“ rekao je o. Jozo, dodavši da Gospodin Isus dolazi svima nama. I na kraju svog javnog djelovanja, neposredno prije svoje muke, u dvorani Posljednje večere je molio da svi budemo jedno. „Poslušajmo našeg Gospodina. Ne čitajmo njegovu volju kako nama odgovara, sjevoljno, nego kako je Isus čita, jer će od njega i po njemu sve drugo doći na svoje mjesto. Ako se dobro zagledamo u Krista koji je naše sunce, onda sve što je na istoku i na zapadu prepoznajemo kao njegovo, kao njegov dar. Neka nas Gospodin, koji daje svog duha, prosvijetli i svojom snagom nadahne, da zaista znamo poslušati njegovu riječ“ zaključio je o. Jozo. Zadarski paroh Petar Jovanović je rekao da snagom Božje riječi koja je iskorak u vječnu slobodu svatko treba izgovoriti riječ praštanje. Mnogi državnici i političari u gradovima svijeta traže mir, no nema mira ako se ne molimo Bogu. Bog jedini daje mir i praštanje, rekao je o. Petar, dodavši da čovjek ne može istovremeno ići naprijed i natrag. „Ne može u isto vrijeme služiti dva gospodara. Ne možemo služiti Bogu i āavlu. Iz jednog izvora ne može u isto vrijeme teći slana i slatka voda. Niti iz jednih usta trebaju ići kletva i blagoslov. Jedno možemo, drugo ne. Bit će korisno ako tako promatramo naše susrete i ponašanje, da se na takvom susretu pojedinac zapita kakva je osoba, kakvi smo ljudi, naše ponašanje“ rekao je paroh.

U razmišljanju kakav je kršćanin, kome nalik, čovjek će najbolje preispitati svoju savjest i najdostojnije proslaviti ekumensko zajedništvo koje nije samo među ljudima, nego i druženje s Bogom. „Važno je kako smo ispunili svoj život na zemlji, a ne koje smo nacije“ rekao je o. Petar, poželjevši svima da Bog blagosloví njihov trud i molitvu, dobre korake, da bude više razumijevanja, mira i sloge, kako bi svaki susret u Božjem hramu bio zalog boljeg i hrabrijeg življena zajedništva.

DRUGA GODIŠNICA SMRTI ZADARSKOG NADBISKUPA IVANA PRENĐE

Nadbiskup Ivan Prenda je htio biti svima sve, poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u homiliji mise zadušnice koju je na drugu godišnjicu smrti zadarskog nadbiskupa Prende u srijedu 25. siječnja predvodio u katedrali sv. Stošije u Zadru. U misi su sudjelovali svećenici koji su svi slavili u misnicama sa susreta katoličke mladeži u Zadru, s motivom križa u obliku grozda (logo SHKM-a), lista vinove loze, klasa i pšenice. Bila je to gesta i pijetet njegova klera prema kojem se odnosio očinskom ljubavlju, u zahvalnosti za Prendino zadnje, veliko i požrvtno pastoralno djelo koje je darovao Crkvi u Hrvata. U misi su sudjelovali i nadbiskupova obitelj, redovništvo, zadarski gradonačelnik Zvonimir Vrančić u sjećanju na njihovu uspješnu i blisku suradnju te svi staleži puka iz cijele nadbiskupije. Nakon mise puk se, kao i mons. Puljić sa svećenicima, pomolio kod grobnice zadarskih nadbiskupa u kapeli sv. Stošije u lađi katedrale gdje je lijes mons. Prende, 112. pastira u 17 stoljeća mjesne Crkve, 68. zadarskog nadbiskupa. Preminuo je na blagdan Obraćenja sv. Pavla u Zagrebu u 71. godini života, 46. godini svećeništva čije je geslo bilo 'Dođi Kraljevstvo tvoje' te 20. godini biskupstva. „Zahvalni smo mons. Prendi što je zadarsku zajednicu Božjeg naroda okupljaо oko stola Gospodnjeg, s njom pjevao i molio, slušao i razmatrao. Nadbiskup Ivan se trudio služiti evanđelju nade. U duhu svog biskupskog gesla Ljubiti Crkvu volio je Crkvu i zadarsku nadbiskupiju cijelim svojim srcem i dušom. Pamtim ga kao dragog sugovornika punog optimizma i ljubavi za sve što je Božje i crkveno. Nošen misijskim žarom poput svetog Pavla i on je uistinu htio biti svima sve“ rekao je mons. Puljić. Biskup svojim sakramentalnim i molitvenim životom kod Boga zagovara narod. Mons. Prenda se trudio ostvariti osobine pastira iz evanđelja: spretan ribar, brižan

nadglednik, otac, tješitelj, poslužitelj, učitelj, nesalomljiv u načelima, dobar i plemenit brat i prijatelj u postupcima. „Te poželjne kvalitete koje trebaju resiti biskupa ne dobivaju se rađanjem.

Za njih se valja boriti, a povjerenio stado te poželjne odlike mora od Boga izmoliti. Zato puk moli za svog biskupa. Biskup nije privatni vjernik već javni svjedok vjere. Dužan je svjedočiti i njegovati ono što vjeruje, prosuđivati i na primjeren način nalagati što se ima vjerovati“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je uloga biskupa biti budan, bdjeti i nadgledati. Biskup vrši svoju dužnost u pastoralnim pismima, propovijedima, porukama, susretima i nastupima. Osobito treba biti blizu svećenicima, Bogu posvećenim osobama, obiteljima, mladima i starima, siromašnima i obespravljenima, biti glas onih koji glasa nemaju. Dužan je promicati dijalog s onima koji drugačije vjeruju i s onima koji uopće ne vjeruju. Nasljednik svetih apostola vidi i uočava lice Isusa patnika koji se skrio pod plaštem izgladnjelih, prognanih, zatvorenih i promrzlih, rekao je mons. Puljić.

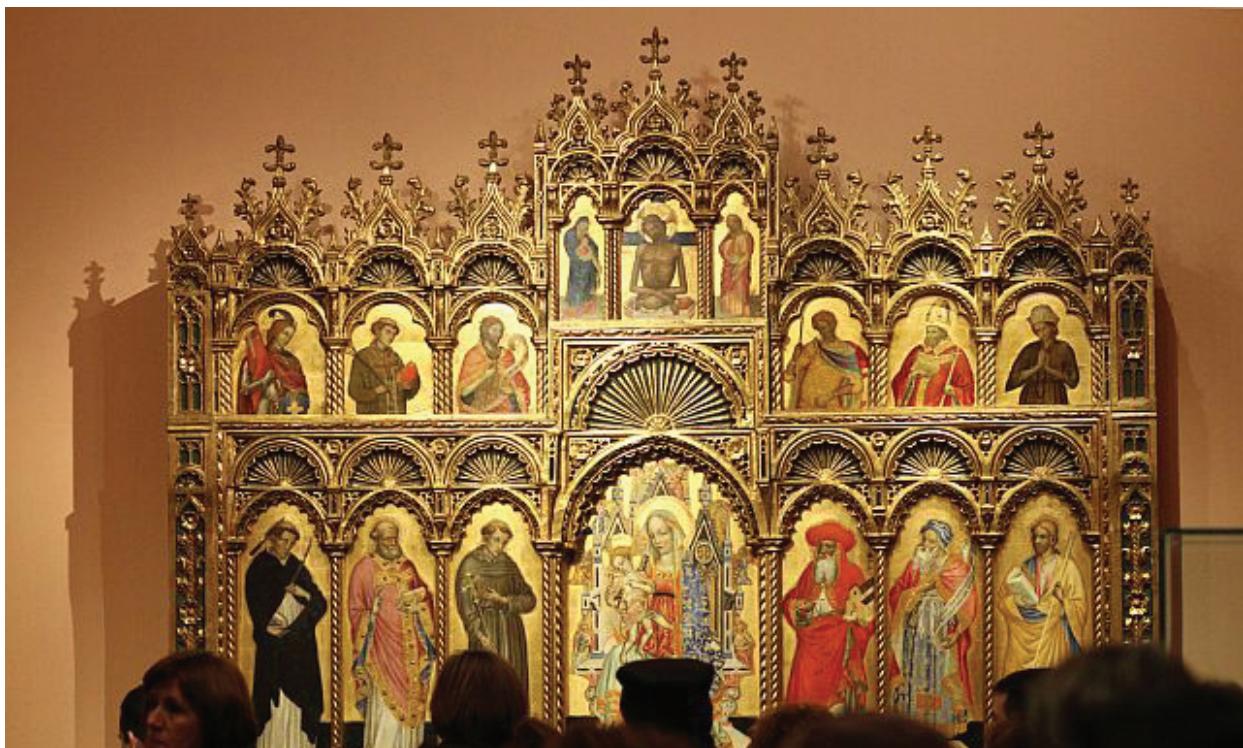
Biskup je u službi mjesne i sveopće Crkve te je dužan njegovati zajedništvo s drugim biskupima i Petrom naših dana. „Zajedništvo biskupa nije obično druženje, nego sakramentalno. Utkano je u apostolsku službu. Njegova je dužnost promicati zajedništvo u kleru, biti otac i brat svećenika. Prezbiterij biskupije treba biti kuća i škola zajedništva“ rekao je mons. Puljić, istaknuvši: „Brojne obvezе, dužnosti i silni izazovi biskupa ne smiju uplašiti. Trajno su mu pred očima riječi proroka Sofonije: ‘Neka ti ne klonu ruke, Sione! Biskup ne smije klonuti jer nikad nije sam. Uz Isusa, Mariju i druge nebeske zagovornike, tu su i mnogi prijatelji i suradnici koji ga prate i pomažu riječju i molitvom: svećenici, Bogu posvećene osobe, zauzeti i odani vjernici laici. To zajedništvo mističnog Tijela Kristova ispunja ga hrabrošću i odvažnošću“ naglasio je nadbiskup Puljić. Podsjetio je da odredba u biskupskom ceremonijalu, prema kojoj se svake godine slavi godišnjica zadnjeg pokojnog biskupa, potiče vjernike da se spominju svojih predstojnika koji su im Riječ Božju naviještali i euharistiju slavili. Temelj tome je tekst iz poslanice Hebrejima: ‘Poslušni budite svojim glavarima jer oni bdiju nad vašim dušama kao oni koji će polagati račun’ (Heb 13, 17). Preporuka da se svećenici i vjernici u Gospodinu spominju svojih predstojnika i mole za njih nalazi se i u

pobudnici bl. Ivana Pavla II. 'Pastiri stada' gdje se opisuje trinitarni temelj misijskog poslanja biskupske službe: učiteljsko, posvećujuće i upravničko služenje, njegovo djelovanje unutar Crkve i prema svijetu.

Ivan Prendić je rođen 31. prosinca 1939. g. u Zemuniku Gornjem. Obavljao je niz službi, između ostalog, bio je predsjednik Vijeća HBK za kler, Komisije za sjemeništa i duhovna zvanja HBK, član Komisije HBK za Zavod sv. Jeronima u Rimu i Komisije za stvaranje novog sustava financiranja u Crkvi u Hrvata, predsjednik Hrvatskog caritasa. Tog dugogodišnjeg rektora zadarskog sjemeništa svi pamte kao odgojitelja velikog srca. Obnovitelj je i graditelj pedesetak crkvenih objekata srušenih u Domovinskom ratu i utemeljitelj službi zadarskog Ordinarijata. Podržavao je Novu evangelizaciju otvorenosću za crkvene pokrete i udruge i uвijek je izlazio ususret medijima podržavajući njihov rad u posredovanju navještaja Božje riječi.

SUDJELOVANJE RIZNICE SAMOSTANA SV. FRANE U NOĆI MUZEJA

Dvije tisuće posjetitelja riznici zadarskog samostana sv. Frane u petak 27. siječnja kad je prvi put sudjelovala u manifestaciji 'Noć muzeja' iznenadilo je i gvardijana samostana fra Drage Ljevara. Zbog tolikog odaziva izrazio je zadovoljstvo uspješno predstavljenom sakralnom ponudom, mnogi su prvi put vidjeli arhitektonske, slikarske i kiparske dragocjenosti samostana sv. Frane iz 13. st. Riznica čuva najvrijednija djela hrvatske srednjovjekovne i renesansne umjetnosti. Među najznačajnijim djelima te umjetničke zbirke su slikano romaničko raspelo iz 11./12. st., slika Umrlog Krista, Jakova da Ponte Bassana (1510 - 1592), veliko renesansno raspelo iz 15./16. st., kipovi Navještenja Marijina: Marija i arkandeo Gabrijel, toskanski rad iz 1408. g., dio poliptika u drvu Petra de Riboldisa iz 1433. g., Bogorodica s Isusom, kasnogotički rad iz 15. st., Ugljanski poliptih iz 15. st. Dujma Vuškovića. Zainteresirani su u vitrinama zbirke vidjeli i misno ruho, kaleže, ciborije, pergamene iz 13. st., rukopise, pisane isprave, iluminirane koralne kodekse iz 14./15. st. Dragocjena knjižnica tog samostana čuva 70 000 svezaka i 130 inkunabula, važne povijesne dokumente, inkunabule, pečate. „Ljudi su bili oduševljeni. Dostojanstveno su, u tišini i s potrebnim osjećajem za poštovanje sakralnog prostora razgledali dragocjenosti zadarske i hrvatske baštine. Ta djela pokazuju da smo od davnih stoljeća bili dijelom najrecentnijih duhovnih zbivanja i umjetničkih kretanja u Europi. Sugrađani svih dobi sa zanimanjem su se raspitivali o umjetninama poput istraživača, neki su saznali i značenje osnovnih pojmoveva u umjetnosti. Samostan sv. Frane oduvijek promiče kulturnu baštinu i evangelizira i kroz kulturu. Najpoznatiji franjevcici koji su tu živjeli su bl. Jakov Zadranin iz 15. st. i sluga Božji fra Ivo Peran“ rekao je fra Drago. Osobita dragocjnost je kucani reljef od srebra na središnjem oltaru, lik Bezgrešne Bogorodice, dar nekadašnjeg člana tog samostana, pape Nikole IV. (+1292.).

SVETA STOLICA

U riznici se nalazi i jedino sačuvano zvono iz Zadarske nadbiskupije koje Austro-Ugarska monarhija nije uspjela pretopiti kako je to činila s ostalima taleći materijal zvona za gradnju topova. To veliko i najstarije zvono iz 1328. g. posvećeno je sv. Frani i ima više od 500 kg. Crkva sv. Frane posvećena je 1280. g. a građena je u jednostavnoj, tzv. franjevačkoj gotici. Kor iza glavnog oltara u drvu (1394. g.) velebitno je djelo cvjetne gotike rezbara Ivana, sina Jakova iz Borgosansepolca iz Venecije. Nasuprot korskih sjedala, na velikoj zidnoj plohi, pozadini glavnog oltara, freska je zadarskog slikara Franja Salgehetija Driolija iz 1861. g., na kojoj je prikazao smrt svoje žene pri porođaju njihovog zadnjeg djeteta. Sakristija je važno povijesno mjesto jer je u njoj sklopljen Zadarski mir 1358. g. između hrvatsko-ugarskog kralja i mletačkog dužda. U njoj su veliki barokni drveni ormari iz 1724. g. i vrijedna umjetnička slika na drvu mletačkog slikara Lazara Bastianija koja prikazuje proslavljenu, nebesku i putujuću Crkvu s povijesnim likovima Matije Korvina, pape Siksta IV., Katarina Kosače i drugih. Kapela sv. Ante nekad je bila kapitularna dvorana provincije sv. Jeronima kojoj je taj samostan povijesno sjedište. Nakon molitve krunice i misnog slavlja, u Noć muzeja pjesmom je uvela ženska klapa Kapric, uz projekciju DVD-a: Duh Asiza: Franjo i Sultan; igrokaz iz 1219. g. Šesti susret zborova Franjevačke provincije sv. Jeronima u Zadru i Božićni koncert klapa u crkvi sv. Frane održan na ovogodišnje Bogojavljenje prvi put.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

„Uvijek će biti dosta sirovina. Treba moliti da kvasa ne nestane“ poručio je fra Miroslav Barun, gvardijan zadarskog franjevačkog samostana sv. Mihovila u homiliji Svečane večernje koju je uoči Dana posvećenog života u srijedu 1. veljače u crkvi sv. Šime u Zadru predvodio o. Jozo Milanović, OSB. Redovnici, redovnice i osobe posvećenog života okupili su se u svetištu u kojem počiva tijelo sv. Šimuna, jeruzalemskog proroka koji je za prikazanja u hramu na svoje ruke primio Isusa i u njemu prepoznao Mesiju, rekavši da je on svjetlo na prosvjetljenje naroda. U Zadarškoj nadbiskupiji djeluje šest muških i osam ženskih redovničkih zajednica te su uoči Dana posvećenog života obnovili svoje zavjete i posvećenje Bogu. Redovnici trebaju biti svjetlo, sol i kvasac, uzor ljubavi, strpljenja, poniznosti, poslušnosti i nenavezanosti na zemaljska dobra. Karizma i poslanje redovnika dar su Crkvi, rekao je fra Miroslav, istaknuvši kako nikad nije dovoljno naglašavati da je redovničko zvanje dar, karizma za sve, za opće dobro. „Karizme utemeljitelja su dar Duha Svetoga za dobro Crkve. Redovnici se ne mogu i ne smiju odvojiti od opće Crkve i svih njenih struktura. Temelj redovničke karizme je sakrament krštenja. I dekret o prilagođenoj obnovi redovničkog života kaže da je redovničko zavjetovanje posebno, ali nije samostalno posvećenje Bogu. Redovnički zavjeti su krsni zavjeti“ istaknuo je fra Miroslav, dodavši da je svim utemeljiteljima koji su odgovorili nutarnjem pozivu Bog doao i puno braće i sestara. „Sreću blizine s Bogom ne može se sam uživati. To se mora ponuditi drugima“ poručio je. Tako i naslijedovatelji utemeljitelja redovničkih zajednica odjelotvoruju riječi starca Šimuna koje je uputio djetetu Isusu – postaju svjetlo na prosvjetljenje naroda. „Neka nam bude uzor i zagovornik kako služiti Gospodinu te kako postati svjetlo na prosvjetljenje onih s kojima živimo, da vide naša dobra djela i da proslave Oca nebeskoga“ rekao je fra Miroslav, naglasivši da nijedan uzor kreposti nije daleko od Kristova križa. „Primjer sv. Franje pokazuje da je Crkva bila rastakana iznutra. Duh Sveti je pozvao i Dominika da s drugog vida podupre Crkvu koja se ruši. Vrata paklena za koja Isus reče da Crkvu neće nadvladati najčešća su i najopasnija iznutra. Manje su opasna izvana. Ignacije Lojolski, Andjela Merici, Terezija Avilska, Majka Terezija i mnogi drugi utemeljitelji redovničkih zajednica - sve su to karizme, darovi Duha Svetoga koje je Isus obećao da će podupirati Crkvu kroz svjetove i vjekove, u svim situacijama kroz koje Crkva bude prolazila“ poručio je fra Miroslav Barun.

CARITAS POHODIO RODILIŠTE POVODOM DANA ŽIVOTA

Caritas zadarske nadbiskupije prigodno je proslavio Dan života u ponedjeljak 6. veljače kad su ravnatelj don Ivica Jurišić i zamjenica Mirjana Tadić pohodili odjel neonatologije u rodilištu Opće bolnice Zadar. Sedmu godinu darovali su majke na odjelu gdje je trenutno 25 rođilja, a još pet je u odsjeku rađaone. Caritas je izdvojio sredstva za kupnju 30 poklon paketa u kojima su pelene, ulje za dijete i ostale higijenske potrepštine. Ove su godine kupili i velik broj tutica jer je to potrošna roba koja se redovito pere i najviše troši pa je caritas ispunio želju odgovornih lječnika koji su izrazili tu potrebu. „Želimo podržati život, svaki začeti život, da se rodi“ rekao je ravnatelj caritasa Jurišić istaknuvši da u caritasovom programu Pro vita svaki mjesec novčano pomažu i stotinu majki koje su odustale od pobačaja i sačuvale život. U sklopu djelovanja Pro vite rođeno je više od 1000 djece. Caritas ih pomaže sredstvima do prve godine života djeteta, no mnogi ostanu i dalje u sustavu pomoći, neka djeca su završila i srednju školu primajući tu pomoći. „Nema ljepšeg mjesta nego Dan života slaviti u rodilištu, gdje djeca dolaze na svijet i ostvaruju prvi kontakt s majkom“ rekla je Ana Šalov, glavna sestra odjela ginekologije, u zahvalnosti caritasu za simboličnu gestu darovane pažnje.

U Zadru je 2011. g. rođeno 1699 djece, što je 80 djece manje u odnosu na 2010. g. Rođeno je 887 dječaka i 817 djevojčica. Među majkama je bilo 785 prvorotkinja i 894 višerotkinja. Rođeno je 25 parova bližanaca. God. 2010. u zadarskom rodilištu je rođeno 895 dječaka i 860 djevojčica, odnosno 50 djece manje u odnosu na prethodnu, 2009. g. Zadnje dvije godine u Zadru je rođeno 130 djece manje, otprilike pet školskih razreda. Ove godine, do ovog termina, u siječnju 2012. g. i prvom tjednu veljače, rođeno je 170 djece. Zadarsko rodilište i dalje nosi titulu ‘Bolnica - prijatelj djece’, što znači da ispunjava uvjete razvoja bliskog i povoljnijeg odnosa između novorođenog djeteta i majke. Taj se naslov verificira svake tri godine i ove godine je ponovno ocjenjivanje tih kriterija. Dr. Lidija Pavić, voditeljica zadarske neonatologije, sa žalošću je rekla da iz kontakta s kolegama i u drugim rodilištima, poput Siska i Varaždina, u Hrvatskoj prevladava trend smanjenog broja poroda, pad nataliteta, te je Dan života prigoda govoriti o ljepoti rađanja i bogatstvu roditeljstva za obitelj i društvo u cjelini.

BLAGOSLOV OSNOVNE GLAZBENE ŠKOLE SV. BENEDIKTA

Osnovnu glazbenu školu sv. Benedikta kod benediktinki sv. Marije u Zadru, nakon dvoipolgodisnje izgradnje, u utorak 7. veljače blagoslovio je o. Jeronim Adam Marin, prior benediktinskog samostana na Čokovcu. Suvremeno opremljenu školu prije četiri godine ponovno su pokrenule zadarske benediktinke kao nastavak ženskog liceja koji je u sklopu samostana djelovao do Drugog svjetskog rata. Škola nije djelovala od rušenja samostana 1946. g. Nalazi se u središtu gradskog poluotoka u prostoru samostana sv. Marije, s posebnim ulazom. Od povratka koludrica u obnovljeni samostan 1970. g. do pravne verifikacije škole s pravom javnosti od strane resornog ministarstva u čijoj je škola sad nadležnosti, koludrice su privatno glazbeno poučavale. Nastava se odvijala na tri razine: za najmlađe koji su cijeli dan proveli u samostanu a navečer išli kući, osmoškolce koji su u samostanu živjeli i odatle išli u građansku školu te odrasle koji su pohodili samostan samo radi pouke koja je karizma tog samostana u kojem je uviјek djelovala glazbena škola. Sadašnji ravnatelj je prof. Igor Cecić, a s vanjskim suradnicima u školi je 14 zaposlenika. Ove godine upisano je 98 učenika, od čega su 22 učenika u predškolskom glazbenom programu u pet razreda, a ostali se poučavaju na glasoviru, gitari, violinu, klarinetu, flauti, oboi i harmonici. U dosadašnjem radu škole jedna je učionica imala i tri namjene, a sad svaki instrument 'ima' svoju učionicu, uz još dvije za solfeggio i zbor. "Vlada veliko zanimanje za školu i morali smo se proširiti. Početkom nove školske godine u sklopu glazbene škole otvorit ćemo i vrtić u kojem će djeca od najranije imati vrtićki program s usmjerenjem glazbene naobrazbe. To je oduvijek bila djelatnost samostana. I jako je nedostajala, osobito starijim koludricama, poput opatice Benedikte Braun koja je radila u školi. Ona je prva počela davati privatne satove za više predmeta. Željela je da se ostvari Glazbena škola, no u dosadašnjoj obnovi samostana nije bilo mesta. Vjerujemo da je i ona zagovarala ponovni rad škole" rekla je opatica Anastazija Čizmin. Desetak prostorija škole na tri kata nalazi se u istočnom krilu samostanskog kompleksa. Budući su 1970-ih koludrice dva krila svog samostanskog objekta dale za prostor Stalne izložbe crkvene umjetnosti, s izgradnjom su, kao nadokandu za taj prostor, krenuli na drugo krilo samostana. To im je bio dodatni trošak kojeg su učinili zbog dobra djece svojih sugrađana. Zadnjih šest godina, kako bi izgradili školu, otkupili su osam stanova u obiteljskoj kući istaknutog povjesničara, akademika Ive Petričiolija. Kuća je bila nacionalizirana, Petričioljevima je ostao samo jedan stan, nužni dio. Prostor iznutra benediktinke su srušile i izgradile novi objekt škole. „Taj impuls nam je dao zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Rekao nam je 'Ovo ste izgubili, idite na drugu stranu. Samostan je u sredini, s jedne mu je strane Stalna izložba, a s druge Glazbena škola'. Da su mons. Prenda i dr. Petričoli ovo doživjeli, bili bi presretni“ rekla je opatica Čizmin.

SVETA STOLICA

U nazočnosti profesora, učenika i koludrica koji su uoči sv. Skolastike prigodno pjevali, o. Jeronim je blagoslovio to zdanje u kojem se oplemenjuje osobnost, promiče Božja mudrost i ljudsko znanje, te učenike i profesore kako bi po umijeću glazbe kroz život sve više mogli izražavati Božju slavu i dobrotu. Tragom navještenog Evanđelja, o. Jeronim učenicima je rekao: „Isus je htio ostati u hramu jer je bio kod svog Oca. Tu je bio u svetištu, gdje boravi Bog. Isus je bio na mjestu gdje se jako dobro osjećao i tu je želio ostati. Njegovi roditelji su ga tražili. I vas možda roditelji nekad traže, jer ste u sobi, vježbate s instrumentom, istražujete njegove mogućnosti. Dogodi se da vas poneće taj instrument, glazba. U tim trenucima osjećate da ste kod Boga“. Podsjetio je da su u Njemačkoj 2008. g. arheolozi pronašli flautu staru 35 000 godina. „Čovjek je oduvijek svirao. I prije postojanja religije i obreda postojala je glazba po kojoj je čovjek bio u dodiru s Bogom i omogućavala mu je biti blizu Bogu. Glazba to može. Glazba ima moć uvesti nas u Božju blizinu. Predati se glazbi znači biti s Bogom. Zato su benediktinci rado pjevali. Koludrice mole psalme, ali ih ne čitaju nego pjevaju i prate instrumentima. To su činili jer su htjeli moliti mudro. Naši stari su znali - kad se pjeva, moli se mudro. Glazba pomaže da to što pjevamo i molimo, da se po toj glazbi spuštamo dublje u srce. To je smisao glazbe. Da nas dovede u naše srce. Po glazbi čovjek silazi dublje u srce“ rekao je o. Jeronim. Istaknuo je i da apostol Pavao u poslanici Efežanima potiče 'Pjevajte i slavite Gospodina u svom srcu'. Prema grčkom izvorniku prijevod je 'skladajte Bogu u svom srcu'. „To kaže Pavao. Glazba nas spušta u naše srce, jer tamo je Bog. Zato glazba ima tu moć i nastaje u ljudskom srcu, jer je tamo Bog. Odатле njena moć da nas dovede u Božju blizinu“ rekao je o. Jeronim, poželjevši da koludrice, profesori i djeca dodirnu i osjete tu mogućnost; ne samo kroz poznavanje nota i vještine prstiju i usana, nego da svi nauče u svom srcu čuti i prepoznati skladbu koju je Bog u nas stavio; štoviše, da čovjek sam sklada u svom srcu novo za ljude s kojima živi. Pjesma se prvi put u Bibliji spominje u 15. poglavljju u Knjizi izlaska. „Dogodilo se nešto silno i veliko - Bog je proveo izraelski narod kroz Crveno more. Tada su Mojsije i narod zapjevali pjesmu jer se Gospodin slavom proslavio. Pjesma je odgovor na Božju slavu“ zaključio je o. Jeronim na svečanosti blagoslova.

BLAGDAN SV. SKOLASTIKE

Blagdan sv. Skolastike (480 – 547), utemeljiteljice zajednice benediktinki, svečano slave benediktinke sv. Marije u Zadru u četvrtak 9. veljače. Jutarnje misno slavlje u crkvi sv. Marije u Zadru predvodio je fra Ante Badurina iz samostana sv. Mihovila. Sv. Skolastika, rođena blizanka sv. Benedikta, neodvojiva je od svog brata. „Slijedila je brata Benedikta u pustinju Subiaca, u Montecassino, u osnivanju reda, zajedno su završili u istom grobu. To je primjer kako se Bog zna duboko zagledati u pojedine obitelji - kao u obitelji apostola Petra i Andrije, Jakova i Ivana, Lazara, Marte i Marije, sv. Bazilija iz čije je obitelji sedam svetaca, Vilibalda, Vunibalda i Valpurge i mnogih drugih, do danas“ rekao je fra Ante, istaknuvši da je sv. Skolastika predvodnica i nadahniteljica brojne povorke žena i djevica među kojima su izvanredni likovi i svetice koje prenose vatu evanđeoske ljubavi iz naraštaja u naraštaj, čineći tako naš svijet ljudskijim i ljepšim. Pojedinosti životopisa Skolastike nisu dovoljno poznati, osim zapisa pape Grgura Velikog u Dijalozima (gl. 33 i 34). No Božja riječ jasno profilira njen duhovni lik. Opisana je kao zaručnica i učenica Kristova, a to su dva temeljna odnosa između Krista i kršćanina, rekao je fra Ante, naglasivši da se kršćanin najbolje opisuje kao učenik. „To je novi identitet. Prvi učenici nisu više ribari, nečija braća i sinovi, nego su naprosto učenici. Tako su se doživljavali i nazivali u prvim stoljećima“ rekao je fra Ante, podsjetivši na primjer sv. Sankta iz Liona koji je mučen 1070. g. Na sva pitanja, otkud je, iz kojeg grada i naroda, kako mu je ime i koje je dobi, je li rob ili slobodnjak, odgovorao je 'Ja sam učenik. Ja sam kršćanin'. „Zaista, to je bio njegov grad, njegovo pleme i dob, to je njemu bilo sve. Učeništvo podrazumijeva poučljivost, pažljivost, naslijedovanje. Isus je na puno mjesta definirao tko je njegov učenik; npr. da će onaj koji ga ljubi čuvati njegovu riječ“ rekao je fra Ante. Pojasnio je i pojam zaručnice, što je Skolastika također bila. „To znači zagledati se u Krista, zaljubiti se u njega, ostati pokraj njega, biti kao on, štoviše, jedno s njim. On je zaručnik. Tako se sam predstavlja. Mogu li svatovi tugovati dok je s njima zaručnik“ rekao je fra Ante, dodavši da je Isus svu svoju ljubav dao navještanju Božjeg kraljevstva ljudima. Bio je i želio je biti brat svima. „Njegova zaručnica je čitavo čovječanstvo, a u užem smislu Crkva koju je toliko ljubio da je sebe predao za nju. Zaručnica je i svaka kršćanska muška i ženska duša“ rekao je fra Ante. Tako su se na ispitivanju legitimirale i mlade mučenice Agata, Lucija i Janja. Sv. Ambrozije je posvjedočio odgovor sv. Janje kad ju je krvnik nagovarao da se odrekne Krista, laskajući njenoj ljepoti te ju je i prosio da se uda za njega. Ona je odgovorila 'To bi bila uvreda vjerenuku, čekati da mi se tko svidi. Imat će me onaj koji me je prvi izabrao'. „Na tom tragu je i sv. Skolastika. Odgovor na Isusa zaručnika je zaručništvo ili djevičanstvo radi kraljevstva Božjeg. To znači darovano srce Kristu i braći. Nikakve druge psihologije u tome nema. To je odgovor na ljubav na Kristov način. To je poziv svim kršćanima do vjenčanja, a neki imaju dar i poziv cjelovito se predati Kristu“ rekao je fra Ante, zaključivši da primjer sv. Skolastike, savršene kršćanske učenice i djevice koja je svu ljubav svog srca prinijela Bogu i ljudima, poziva da to svatko čini u svom zvanju, u svijetu ili samostanu.

STEPINČEVO U ZADRU

Stepinčevo je svečano proslavljen u petak 10. veljače u župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom brigu u Zadru, prvoj župi u Hrvatskoj njemu posvećenoj. Zbog vremenskih neprilika otežavajućeg dolaska, središnje misno slavlje nije predvodio hvarsко-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk, nego p. Izidor Jedvaj, koji je u župi predvodio i trodnevnicu. „Stepinac je svojim životom opet pokazao na tajnu Crkve: nije Crkva najveća u svojoj moći – nego u svojoj nemoći“ poručio je p. Izidor, podsjetivši na riječ bl. Ivana Pavla II. kako je Stepinac znao da ne može popuštati u pitanju istine, jer ona nije roba kojom se može trgovati. „To je Stepinac shvatio i nikad nije prodao istinu, za veliki ni za mali novac. I danas su otpad i zlo zahvatili našu Crkvu i narod. Protiv Crkve se više ne vodi frontalna, komunistička borba crvenog zmaja, nego crna zvijer u rukavicama želi uništiti sve što je Božje i ljudsko u našim dušama. Neka Stepinac u nama upali snažnu vjeru da nikad, ni pod kojim uvjetima, teretima i sablaznima, ne ostavimo Krista, evanđelje i Crkvu, nego da budemo poput Stepinca - ostanimo i najveći siromasi na ovoj zemlji, ali imamo Boga, Krista, Gospu i bl. kardinala kao voditelja i hrabritelja na našim putevima“ potaknuo je p. Izidor, istaknuvši da bez molitve i patnje Stepinca kao velikog zagovornika hrvatskog naroda ne bismo imali ni državu. Cijeli svijet je znao za kardinala, njegova je smrt dirnula cijeli svijet, ne samo Zagrebačku nadbiskupiju i Hrvatsku, istaknuo je predvoditelj slavlja. Stepinčeva poniznost, ispravnost i snaga duha uzvišeni su primjer vojujuće Crkve u cijelom svijetu, ne samo Crkve u Hrvata. Zato je p. Izidor citirao zapise iz svjetskog tiska koji govore o nepokolebljivom držanju nadbiskupa pred komunističkim sudom čime je snažno dojmio puk širih razmjera. „Usprkos ispiranju mozga i mučenja, Stepinac se nije dao slosmiti. Tito je stvorio mučenika kojeg Hrvati poštuju kao sveca, a za kojim papa žali kao za najvjernijim sinom“ pisale su Salzburger Nachrichten. Bečki Die Presse 1960. g. piše da je Stepinac umro u samoći rodnog sela, interniran, ali ipak kod svog naroda, teško trpeći, ali neslomljen u svom uvjerenju; od kraja rata odcijepljen od svijeta, ali ipak u tom svijetu, poznat kao mučenik za crkvenu slobodu komunističkog istoka.

. „Njegovo produhovljeno lice je lice askete kojem su kušnje i patnje dale pravu čovječju veličinu. Nema sveca, bez da je pravi čovjek“ istaknuo je p. Izidor, dodavši da je taj patnik ostao kod svog naroda iako su mu se zidali zlatni mostovi u pridobivanju. „Nadbiskup je stajao pred svojim progoniteljima kao uporan čovjek bez straha. To je dirnulo cijeli svijet. Trnoviti put Stepinca kroz prašumu neobuzdanih ideologija – uvijek je bio neustrašivi predstavnik svoje duhovne službe. Na Titov prijedlog odcjepljenja od Vatikana i odanosti komunističkoj vlasti za osobnu slobodu, odgovorio je Bogu što je Božje, caru carevo, čime je zapečatio svoju sudbinu“ pisao je Munchner Merkur. P. Izidor je istaknuo i misao minhenskog mjesečnika Srba u izbjeglištvu 'Srpski vidici' 1960. g.: „Stepinac je izrastao u herojsku figuru svjetskih razmjera. Postao je simbol duhovne čvrstine i otpora komunističkoj tiraniji. Kao takav zaslužuje divljenje svih koji su, bez obzira na vjersku pripadnost, načistu s time o čemu se zapravo radi. Kad strasti popuste, povjesničar će moći izreći nepristrani sud za koji je Stepinac toliko puta rekao da ga očekuje s mirnom savješću“. Stepinac je izabrao ostati među svojim narodom, podržati ga svojom prisutnošću i ulijevati mu snagu svojim primjerom šutljive patnje. Taj narod ga oplakuje i čuvat će njegovu uspomenu, pisao je La Croix. Le Monde ističe njegovu hrabrost i dostojanstvo u sužanjstvu, odlučnost da ostane među svojim vjernicima i uz cijenu svoje slobode. „Sa Stepincom ne nestaje samo upravitelj jedne biskupije, pobožan i revan svećenik kojeg smo upoznali u teškim trenucima. S njim nestaje puno više, nešto što je ne samo ljudsko – simbol i štit katoličke vjere“ pisale su Il Giornale d'Italia. P. Izidor je zamolio Stepinčev zagovor da Crkva i hrvatski narod i danas ostanu gorljivi prema njemu, a preko njega Kristu i Mariji, da progoni urode novim procvatom crkvenog života u Hrvatskoj i svijetu.

Nakon mise puk je počastio Stepinčeve moći u relikvijaru kod oltara. Župnik don Marino Ninčević uvodno je rekao da je Stepinac kompas koji pomaže našem narodu snalaziti se u različitim prilikama života. „Zanimljivo je slušati kako se na raznim razinama govori o posljedicama trenutnih hladnih vremenskih neprilika. No, još je zanimljivije kako nitko ne govori o posljedicama društvenih neprilika u kojima živimo, u kojima se u pitanje dovode temeljne vrednote i prava, počevši od prvog, prava na život, kao i samo poimanje ljudskog života. Zbog takvog stanja i danas nam je potreban Stepinac. Potrebna nam je njegova jasnoća i odlučnost“ rekao je don Marino, dodavši da se pred Stepincom svaki hrvatski vjernik u teškim trenucima treba pitati kako dalje i kamo nam je ići. Zato je njegovo slavlje i danas smjerokaz i putokaz prema budućnosti.

STEPINČEVO MEĐU HRVATIMA U NEW YORKU

Stepinčev je svečano proslavljen među Hrvatima u Americi. Misno slavlje u nedjelju 12. veljače u crkvi sv. Ćirila i Metoda u New Yorku, gdje žive i brojni iseljeni Zadrani, na poziv tamošnjeg župnika fra Nikole Barišića predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Bog je Stepinca odabrao za velike stvari. Odredio ga je da bude svjetлом u vremenu velikog mraka. S njegovim grobom Hrvatska koju je toliko poštivao postala je jačom. A narod kojeg je toliko volio dobio je sigurnost i dar blaženog Alojzija kome se može moliti i utjecati za sve životne potrebe“ rekao je nadbiskup, istaknuvši da se Stepinac bez ustručavanja usprotivio bezbožnim, nehumanim i opakim ideologijama nacizma, fašizma i komunizma. Branio je Božja, crkvena, ljudska i narodna prava, izložen opasnostima zauzimao se za svakog ugroženog čovjeka, bez obzira na vjeru i naciju. „Nacisti su ga pokušali tajno likvidirati, a komunisti su ga javno osudili te nevina poslali u zatvor pred očima cijelog svijeta. Bezbožni režimi s kojima se Stepinac uspješno hrvarao otišli su u povijesni nepovrat. A povijest je presudila u Stepinčevu korist. On prije 14 godine izlazi kao moralni pobjednik“ istaknuo je mons. Puljić, rekavši da Stepinac blista na obzoru Katoličke Crkve i hrvatske povjesnice. Povijest Crkve ga je upisala u niz najhrabrijih biskupa Europe onog tragičnog vremena. „Ime Stepinac je poruka Istine i dobrote, vjernosti Bogu, Crkvi i čovjeku, poruka ljubavi prema svom narodu, kako piše na njegovom grobu: 'U ljubavi prema hrvatskom narodu ne dam se ni od koga natkriliti'. Na taj grob dolaze molitelji: mlađi, odrasli, stari, radnici, zemljoradnici, intelektualci, svećenici, redovnici, biskupi iz domovine i svijeta. Na tom grobu uče se vjerovati, ljubiti, praštati. Uče se biti mirovtorci i mironosci. S tog groba dopiru aktualne i sadržajne Stepinčeve riječi iz njegove oporuke: 'Predragi sinci, vazda se bratski ljubite! Budite jedno srce i jedna duša!'“ rekao je nadbiskup. Alojzije je u svom životu prošao tri faze: bio je vojnik, ratar i svećenik. Sudjelovao je u Prvom svjetskom ratu. Kao ratar obrađivao je dragu zagorsku i plodnu hrvatsku zemlju. A onda je bio svećenik, biskup i pastir, molitelj i pokornik, propovjednik i odgojitelj Božjeg puka. „Te životne faze učinile su ga divnim povijesnim likom u kojem se isprepliću njegove tri velike ljubavi: prema bratu čovjeku, prema rodnoj zemlji i domovini, prema Bogu i Crkvi.

Teološki studij u Rimu, hodočašće u Svetu zemlju te izbor za najmlađeg biskupa svijeta, u 36. godini života, imaju i danas jasnu simboliku. Rim, Jeruzalem i Zagreb znak su Božjeg plana koji mu je Providnost namijenila. U Rimu je zareden za svećenika, u Jeruzalemu pripravljen za mučenika a u Zagrebu posvećen za predvodnika velike nadbiskupije. Tako je postao stijenom preko koje nije mogla nijedna sila ovog svijeta“ rekao je mons. Puljić. Podsjetio je da je njegova beatifikacija čin pun simbolike i značenja: papa Wojtyla, koji je srušio Berlinski zid, nadgrobni spomenik razdijeljene Europe, došao je u Hrvatsku proglašiti blaženim mučenika Stepinca koji je imao hrabrosti reći 'ne' komunističkim silnicima. „U Božje ime branio je slobodu Crkve. Želio je uvijek zastupati poniznu Crkvu pred malenima, patnicima i progonjenima i slobodnu Crkvu pred vladarima ovog svijeta. Bio je pripravan i umrijeti za njeno i dobro svakog čovjeka. To potvrđuju njegove riječi: 'Kad bih mogao, dao bih i stotinu života samo da živi Crkva Božja'. Iskrenim je rodoljubljem tumačio pravo hrvatskog naroda i svakog naroda na dostojan život u miru, slobodi i pravednosti. Pred moćnicima ovog svijeta nije se povijao i hravao se s njima

da zaštiti nemoćne. Hrabro je i bez straha osudio svaku zabludu i rasnu, klasnu, nacionalnu, vjersku i političku mržnju“ rekao je mons. Puljić. Podsjetio je i na riječi milanskog nadbiskupa, kasnije pape Pavla VI., koji je u Miljanu 1960. g. služio misu za Stepinca: „Vjera traži junake, a ne kukavice, svjedočke, a ne slabice, vjerne i dosljedne apostole, a ne pristalice oportunizma i kompromisa“. Stepinac je bio beskom-promisan, spreman za Crkvu trpjeti i umrijeti. U pismu biskupu Čekadi je napisao: "Moje bronhije nisu zdrave. Kad su liječnici zatražili od vlasti da me puste na more, odgovorili su da podnesem molbu. Rekao sam: Nikad! Volim ovdje umrijeti, nego dati dojam da Crkva popušta i to radi kukavnog zdravlja jednog biskupa. Nanijeli su mi krvavu nepravdu. I ako umrem ovdje, rado polažem svoj život za Boga i Crkvu Katoličku. Bog bitke nikada ne gubi, pa je neće je izgubiti ni u borbi s KPJ".

MISA ZADUŠNICA ZA ZADARSKOG NADBISKUPA MARIJANA OBLAKA

Na četvrtu godišnjicu smrti posljednjeg hrvatskog koncilskog oca Marijana Oblaka, 67. zadarskog nadbiskupa i 111. pastira u 17 stoljeća zadarske Crkve, misu zadušnicu u katedrali sv. Stošije u Zadru u srijedu 15. veljače predvodio je katedralni župnik Ivan Mustać. „Potrebni smo Božje dobrote, oproštenja i milosrđa svaki dan. Božjem milosrđu želimo preporučiti dušu nadbiskupa Marijana, ali i sve naše biskupe, svećenike, redovnike i redovnice“ rekao je mons. Mustać, istaknuvši veliku ulogu Oblaka u svom životu. Nadbiskup Oblak je Mustaća 1970. g. primio u sjemenište, 1980. g. ga je zaredio za svećenika, a zadnjih sedam godina njegovog života, kao generalni vikar, s njim je živio i u razgovorima puno primio. Mons. Mustać je zahvalio za brojne plodove koje je Oblak ostavio. U zadarskoj nadbiskupiji, kojom je s biskupskim gesлом 'Cum Maria- S Marijom' upravljao 27 godina (1969-1996), utemeljio je mnoge nove župe, izgradio crkve i pastoralne centre. Osnivač je Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru koju godišnje posjeti do 60 000 posjetitelja i zbirke 'Biblij'a zadarske nadbiskupije; u 20 godina je prikupio 1200 primjeraka na više od 400 jezika svijeta. Na ispraćaju mons. Oblaka u zadarskoj katedrali kardinal Josip Bozanić koji je predvodio sprovodni obred rekao je da je Oblak biskup Stepinčeva doba koji je službu obavljao u teškim povijesnim vremenima te je doživio beatifikaciju svog uzora kardinala Alojzija Stepinca; pod predsjedanjem kardinala Josipa Kuharića s drugim hrvatskim biskupima je predvodio narod u velikom jubileju kršćanstva u Hrvata. Mons. Oblak je posljednji iz generacije velikih hrvatskih biskupa iz teških godina komunističkog režima. Pripremao je i jubilej Branimirove godine povodom 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata, veliko slavlje Crkve iz domovine i svijeta na Grguru u Ninu 1979. g. Želio je da se laici što više uključe u život Crkve, a o poslanju i ulozi vjernika laika napisao je i knjigu 'Karizme-crkveni pokret-laici'. Sudjelovao je na Drugom vatikanskom saboru (1962-1965) i bio poznanik bl. Ivana Pavla II. s kojim je bio u istoj radnoj grupi te je njihovo prijateljstvo papa kasnije spominjao u mnogim prilikama.

Marijan Oblak je preminuo 15. veljače 2008. g. u Nadbiskupskom domu u Zadru u 89. godini života, 63. godini svećeništva i 50. godini biskupstva. Rođen je 8. prosinca 1919. g. u Velom ratu na Dugom otoku gdje je zavolio liturgiju i glagoljaštvu te je i njegovo svećeničko geslo bilo 'Zavolio sam krasotu doma tvoga i mjesto gdje prebiva slava tvoja'. Papa Pio XII. imenuje ga pomoćnim biskupom zadarskom nadbiskupu Mati Garkoviću. Za biskupa je posvećen u katedrali Sv. Stošije u Zadru 6. srpnja 1958. g. Bio je generalni vikar, ravnatelj Sjemeništa, nadzornik Nadbiskupske klasične gimnazije, ravnatelj Bogoslovnog sjemeništa, kapitularni vikar i apostolski administrator Zadarske nadbiskupije poslije smrti Garkovića. Do ustanovljenja HBK u tranzitnom razdoblju od 1990. do 1992. g. bio je član trojke biskupa za razgovore s hrvatskom državom.

20 GODINA DJELOVANJA ZAJEDNICE PRO VITA

Pro Vita je jedan od načina da se vidi što kršćani misle i što kršćani rade, rekao je mons. Ivan Mustać, nadbiskupijski povjerenik za crkvene pokrete i udruge, na svečanosti obilježavanja 20 godina djelovanja Pro vite u srijedu 15. veljače u crkvi Srca Isusova na Voštarnici u Zadru. „Pro vita je plod molitve i klanjanja pred Presvetim. Tadašnji župnik Voštarnice fra Andrija Bilokapić pitao se što učiniti, u vremenu rata kad se svim sredstvima ustalo na postojeći život i suživot. Odgovor tome zlu je boriti se za život. Tako se rodila Pro vita“ rekao je sadašnji župnik fra Veselko Grubišić, dodavši da svako rađanje i odrastanje ima radosne i teške trenutke. Pro Vitu su blagoslovili nadbiskupi Marijan Oblak i Ivan Prenda i u programu je Caritasa zadarske nadbiskupije jer je cilj isti: s ljubavlju pomoći čovjeku, djetetu Božjem. Mons. Mustać je čestitao župi gdje se ideja rodila, vizionaru fra Andriji i caritasu koji Pro vitu prati. „Treba biti vršitelj, ne samo slušatelj Božje riječi. Treba se pitati vidi li se naša vjera. Toliko se deklariramo kao vjernici, a pitanje je vidi li se to. Vide li se kršćani? Zadnjih godina se puno priča o tome što piti i jesti. To je vrlo važno. Ali ovdje se radi o životu. Činiti dobro u raznim područjima je potrebno, ali ovo je najpotrebnije. Tamo gdje je život, bit će i budućnost“ rekao je mons. Mustać, upitavši tko će živjeti u gradu u kojem su stvoreni uvjeti za ugodan i lijep život, ako ne bude života. „Crkva se bori za život od začeća do prirodne smrti. Jesmo li kršćani vidi se po tome jesu li obitelji otvorene životu. Gdje su obitelji otvorene životu, tu će biti i liječnika, profesora, inžinjera, svećenika, redovnika, svih vrsta zvanja i zanimanja potrebnih u društvu“ istaknuo je mons. Mustać. Ravnatelj Caritasa don Ivica Jurišić poželio je da se ljudi odlučuju za život, a caritas će ga pomagati. Po djelovanju angažiranih župljana i volontera s ciljem da trudnice odgovore od namjere pobačaja Pro vita je spasila oko 1500 života. Godišnje je u programu Pro vite u Caritasu 75 žena. Caritas je za Pro vitu u 20 godina izdvojio 7 200 000 kn.

Pro vita uspješno surađuje s liječnicima ginekologije u Općoj bolnici Zadar u kojoj s liječnikom provitina volonterka Marija Špoljarić, socijalna radnica, razgovara s trudnicama čija je namjera pobačaj. „Humanost Pro vite kad je ugrožen život sve je pogodila i rado smo podržali taj projekt. Stvorio se zanos kako spasiti ljudski život. Ginekolozи mogu potvrditi da život počinje začećem. To ne može nitko sakriti. Nitko od nas ne može biti imun na to. Nemjerljiva je vrijednost svakog života koji se spasi. Drago nam je da smo u tome sudjelovali, da i danas sudjelujemo. Volonteri Pro vite su se toliko zalagali zato da to i danas živi. Nekad nam je teško s prostorom i vremenom, no radost je znati da se godišnje spasi jedan razred u Zadru“ rekao je dr. Branko Dukić, voditelj odjela ginekologije u zadarskoj bolnici. Čestitke i podršku izrazio je i Mario Pešut, pročelnik za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Zadra. Crkva i županija kvalitetno surađuju u različitim područjima, da se pritom ne politizira Crkvu ni sakralizira politiku; pomaže se konkretno čovjeku, rekao je dr. Josip Kraljić, pročelnik Odjela za zdravstvo Zadarske županije. „Interdisciplinarni način na koji je Pro vita odabrala spasiti život, suradnjom mnogih subjekata, najkvalitetniji je način. Broj prekida trudnoće kod nas opada.

No ne može nas tješiti činjenica da je u Hrvatskoj dvostruko manje pobačaja na 1000 rođenih nego u nekim zemljama. Imamo dvostruko manje pobačaja od Češke, dva i pol puta manje od Slovenije i četiri puta manje od Mađarske. No dok god postoji i jedan život koji treba spasiti, trebamo to uznastojati“ rekao je dr. Kraljić, zahvalivši Pro viti na trudu i obećavši im daljnju potporu regionalne uprave. U njegovom mjestu svega dvije obitelji imaju djecu školske dobi, a UN je Hrvatsku svrstao među vrlo stare narode. O. Josip Sopta, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima čiji svećenici vode župu Voštarnica, rekao je da je geslo sv. Franje ne samo sebi živjeti, nego i drugima koristiti. Šezdeset braće od Kotora do Rovinja, u misijama u Africi i Južnoj Americi, pomažu ljudi u vjerskom ali i socijalnom, društvenom i kulturnom radu. „Pro vita je briga za život. Ti koraci su najbitniji jer je život Božji dar. Kad smo za život onda smo za Božju stvar“ rekao je o. Sopta. U ratno vrijeme udrugu su pomagali i dobročinitelji iz Italije, Francuske, Njemačke. Na svečanosti su sudjelovali i dobročinitelji Marion i Manfred Nurnberger koji zadnjih godina posredstvom angažiranih Provitinih volontera Jasne i Ivice Obada pomažu tu udrugu te vojni ataše SR Njemačke u Hrvatskoj Ralf Mayer. Prenio je pozdrave njemačkog veleposlanika u Hrvatskoj istaknuvši da njemačka vojska ne misli samo na domenu ratnog djelovanja nego se uključuje i u humanitarne projekte te su pomogli Pro vitu i niz ustanova u Zadru i okolici. Na svečanosti su djeca iz župe izvela pjesmu i misli bl. Majke Tereze. Fra Veselko je zahvalio osobito volonterkama Pro vite od kojih su neke i preminule. Svaki tjedan u župi Voštarnica pripremaju namirnice i odjeću za djecu pa majke u potrebi srijedom dolaze po pomoć. Ustanovama i tvrtkama koje pomažu Pro vitu uručene su zahvalnice.

BLAGOSLOVLJEN PRONAĐENI IZVOR VODE U ZAJEDNICI CENACOLO

Don Marino Ninčević, duhovnik bratovštine sv. Nikole Cenacola u Jankolovici pokraj Biograda, blagoslovio je u srijedu 15. veljače pronađeni izvor vode pokraj kuće te zajednice koja je godinu dana oskudjevala u redovitoj opskrbi vodom zbog suše. „Želimo zahvaliti Bogu za dar vode koja je bitna za život. Ova kuća je osjetila koliko voda znači u životu svakog od nas, osobito zajednice. Zahvaljujemo Bogu na vodi koju smo našli i na svim dobrim ljudima od kojih kuća živi. Cenacolo živi od Božje providnosti. Nju u našu kuću donose dobri ljudi“ rekao je don Marino. U razmišljanju zajednice kako naći trajno rješenje opskrbe došli su na ideju da pokušaju naći vodu u blizini svoje kuće. Posredstvom angažiranog zadarskog vjernika Ivice Obada, cenacolu je donacijom za pronalazak bušotine i bušenje podzemnog izvora vode pomogao njemački bračni par Manfred i Marion Nurnberger koji su sudjelovali i u svečanosti blagoslova. Oni su dobili sredstva od tvrtke Wilo iz mjesta Hof koja se bavi crpkama. Uzorak vode će ponijeti na analizu u Njemačku i shodno rezultatu zajednici će druga tvrtka donirati skupi filter-uredaj za pitku vodu; time se bave i isporučuju aparate i u Afriku. „Voda je dobra za piće, mekana. S područja gdje se kuća nalazi voda teče i u pravcu obližnjeg Vranskog jezera. Donijet ćemo pogon koji će mladićima omogućiti pitku tekuću vodu“ rekao je Manfred, radostan što su pomogli Cenacolu ostvariti bolje uvjete rada i života. Izrazio je poštovanje i ljudima koji su u tom ratom pogodenom području počeli novi život. Svi su veselo nazdravili čašom vode koja je isprva bila žučkaste, zemljane vode, no nakon prirodnog tijeka iz bušotine duboke 24 m pročistila se i izvirala do prozirnosti. Dubina tog izvora je relativno plitka s obzirom na ostale u okolini i ne prijeti nestanak vode. Dugu dovodnu cijev složno su u zemlju ugurali mladići iz zajednice i dobročinitelji, a izlazni prasak vode na površinu popraćen je pljeskom. O. Josip Sopta, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima darovao je novac za kupnju velikog spremnika za distribuciju vode po cijeloj kući. „Otkriće tog izvora uzdiže dostojanstvo rada. Bog je čovjeka postavio za svog suradnika. Taj je pronalazak vode proslava Božjeg imena, primjer kako je rad posvećen i oplemenjen. Krist je uzor neumorne radinosti“ rekao je don Marino. Zajednici je dosad vodu davalo poduzeće Vrana Jankolovica. Nastali su problemi zbog suše pa su od prošlog lipnja cenacolu počeli puštati određenu količinu samo navečer od 20,00 sati, a onda u određenim količinama i tijekom dana. Tuširali su se i vani, bilo je hladno. To nije bilo trajno rješenje nego su trebali vlastito opskrbno napajanje. „Došli smo do ideje da tražimo bušotinu, iskopamo je i spojimo na kuću. Prvi stručnjak za pronašljavanje vode koji je došao nije našao izvor. Mladići su bili tužni, razočarani. Onda sam im, da ih utješim, ispričao primjer iz svetišta Milosrdnog Isusa u Collevalenzi, 90 km udaljenom od Rima, gdje su redovnice prije puno godina bile u takvoj situaciji. Pred križem koji se sad časti kao čudesni križ, Isus je sestri koja je molila pred njim rekao ‘Tu kopajte i naći ćete vodu’. Rekao sam ‘Idemo moliti za to’. Molili smo intenzivno 15 dana i pozvali smo drugog stručnjaka koji je iz prve našao vodu na tom mjestu. Danko Sorić iz tvrtke ‘Lissa bušenje izvora vode’ s instrumentom koji pokazuje na koliko je metara voda odmah je našao izvor.

I prvi čovjek je obilazio i sve prošao, ali nije uspio naći izvor“ rekao je don Marino. Električne instalacije i spoj na kućnu mrežu obavio je električar Marijan Zrilić. U kući u Jankolovici je 25 mladića iz Hrvatske, BiH, Srbije, Kosova, Slovačke i Poljske. Kuću čine tri objekta; u jednom su radionice, drugom kapela i spavaonice, u trećem kuhinja i blagavaonica. Imaju krave, svinje, kokoši, patke i zečeve, a uredili su i veliko travnato nogometno igralište.

KRŠTENJE OSMOG DJETETA U OBITELJI ČIRJAK

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić u nedjelju 19. veljače u župnoj crkvi Rođenja BDM u Benkovcu predvodio je misno slavlje za vrijeme kojeg je krstio jednomjesečnu Doroteu Janju Čirjak, osmo dijete u obitelji Stanka i Dragice, angažiranih benkovačkih župljana. To je krštenje prigoda zahvaliti za dar milosnog života kojim nas Bog obilno dariva, rekao je nadbiskup, čestitavši roditeljima na otvorenosti životu te im je uručio i novčani prilog i knjigu. „Obitelj je zajednica života i ljubavi koja urasta u novu zajednicu, župu. Osim uže obitelji, kršćanin ima i širu obitelj, župu u kojoj doživljava svoje kršćanstvo. Termin župa je iz praslavenske riječi; označava zemlju okrenutu suncu, blago i pitomo podneblje, skupinu ljudi povezanih krvlju i blizinom. Župa prati čovjeka cijelog života i ispraća ga na vječni počinak. Župa je zajednica krštenih s vlastitim pastirom na čelu. Ona je zajednica vjere, života i bogoslužja. Zato joj treba mjesto okupljanja gdje će Boga slaviti“ rekao je mons. Puljić, dodavši da je crkvena mudrost ustanova ţupu da nam bude oruđe spaša i važna je u životu kršćanina. Župna crkva po nedjeljnoj euharistiji najbolja je kovačnica rasta župne svijesti. Krštenju djeteta raduju se cijela župa i rodbina i prigoda je razmišljati o Božjem planu za čovjeka i obitelji, rekao je mons. Puljić. „Nema sretne budućnosti za djecu i obitelj ako Bog nije na prvom mjestu. Pravi kršćanski roditelji ne samo što djecu krste, već ih nedjeljom u crkvu vode, s njima skupa mole i prikazuju Bogu kao najdragocjeniji dar. Očevi i majke: u vašim je rukama budućnost vaše djece koja će vjerovati u ono u što vi vjerujete. Držat će vrijednim ono što vi smatraste vrijednim“ poručio je nadbiskup, zamolivši Isusa koji je dijelio brige i radosti ljudskog roda da blagoslovi sve obitelji kako bi vjernošću i ljubavlju postale ono što im je po Božjem naumu određeno,

intimna zajednica života i ljubavi. „Po utjelovljenju Isusa Bog je ušao u sve obitelji i u našu osobnu povijest. Zato je bilo vrlo tužno i zabrinjavajuće slušati izjavu ministra zdravljia da ljudski život počinje u petom mjesecu trudnoće, moguće i rođenjem djeteta. Isus je svojim dolaskom posvetio svaki ljudski život, odredio mu prirodni početak začećem u utrobi majke i prirodni odlazak s ovog svijeta naravnom smrću. Nema toga znanstvenika i javnog djelatnika koji je ovlašten mijenjati prirodni tijek ljudskog razvoja“ upozorio je mons. Puljić.

Iako obitelj Čirjak nema izvrsne materijalne uvjete, Stanko vjeroučitelj je nezaposlen a Dragica je domaćica, ta je obitelj na svijet donijela tri dječaka i pet djevojčica. Najstarije dijete, Zvonimir, ima 22 godine. „Danas imati osmero djece veliki je znak; poštovanja i ljubavi prema životu, vjernosti Bogu da čovjeka ne napušta“ rekao je benkovački župnik Elvis Knežević, radostan što je njegova župa primjer pozitivnog prirasta, dvostruko većeg broja rođenih od umrlih. God. 2011. u Benkovcu je bilo 43 krštenja a 17 sprovoda, 80 prvopričesnika i 75 krizmanika. Nakon pustošenja i razaranja u Domovinskom ratu, župa Benkovac obnovila se materijalno, duhovno i rađanjem života.

VJERONAUČNA OLIMPIJADA ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE ZADARSKE NADBISKUPIJE

Osmoškolci Bartula Kašića i srednjoškolci Jurja Barakovića prvaci su u županijskom natjecanju iz vjeronauka za zadarsku nadbiskupiju održanom u utorak 21. veljače u Zadru. Vjeronaučna olimpijada o temi 'Grkokatolici – 400. obljetnica uspostave crkvenog zajedništva' za učenike srednjih škola održana je u Srednjoj medicinskoj školi Ante Kuzmanića u Zadru, a za učenike osnovnih škola u zadarskoj OŠ Bartula Kašića. Prvoplasirani su učenici OŠ Bartula Kašića Zadar (mentorica Jolida Klarić, 103.75 boda), drugo mjesto osvojila je OŠ Smiljevac (s. Antonela Malenica, 96.25 boda) a treće mjesto OŠ Šimuna Kožičića Benje Zadar (Darija Santini i s. Donata Gravić, 92 boda).

SVETA STOLICA

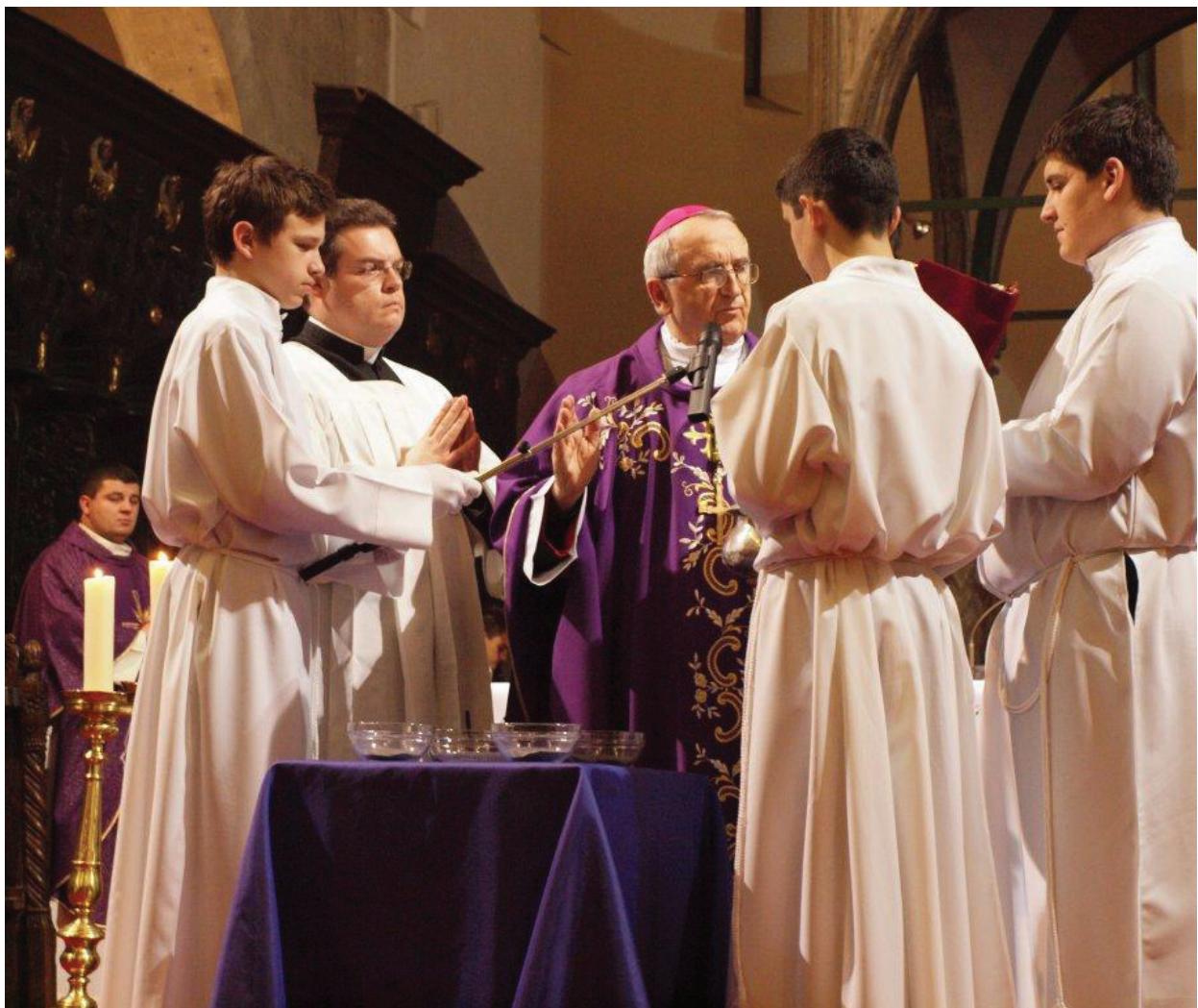
Među srednjoškolcima, prvo mjesto osvojila je Gimnazija Jurja Barakovića Zadar (mentor Slobodan Šarić, 128,5 bodova), drugo mjesto Biograd n/m (Ivica Kero, 119,25 bodova) i treće mjesto Gimnazija Franje Petrića Zadar (Marija Klanac, 86 bodova). Natjecanje se sastojalo od rješavanja testova (pojedinačno), tombole (ekipno) i Milijunaka. Osnovne škole sudionici su: Jurja Dalmatinca Pag, Sv. Filip i Jakov, Valentin Klarin Preko, Braće Radić Pridraga, Vladimira Nazora Škabrnja te OŠ iz Zadra, Petra Preradovića i Šime Budinića. Srednje škole sudionici su: Kneza Branimira Benkovac, Prirodoslovno-grafička škola, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola, Pomorska škola, Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti, Srednja škola Bartula Kašića Pag, Klasična gimnazija Ivana Pavla II., Medicinska škola Ante Kuzmanića, Gimnazija Vladimira Nazora i Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola.

„Malo znamo o grkokatolicima, a ostavili su neizbrisiv trag u stvaranju duhovne baštine i kulture u hrvatskom narodu. Trebamo biti ponosni što imamo u svojoj sredini to bogatstvo baštine istočnog kršćanstva koje nose i čuvaju grkokatolici“ rekao je mr. don Gašpar Dodić, predstojnik Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije u pozdravnoj riječi natjecanja. Jubilej 400. obljetnice Marčanske unije, četiri stoljeća djelovanja Grkokatoličke Crkve u Hrvatskoj i šire, počeo je 19. studenog 2011. g. s u konkatedralnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, a završit će u studenom 2012. g. „Kad se raznolikosti susreću upotpunjavajući se, daju život suživotu u različitosti. Otkrivaju se zajedničke vrijednosti koje produbljuju svoje korijene u isti ljudski i eklezijalni humus. To pomaže uspostavi korisnog dijaloga u izgradnji putova uzajamnog prihvatanja i priznavanja, poštivanja posebnosti svakog pjedinog“ rekao je don Gašpar, dodavši da su u pripremi učenici otkrili mogućnost uzajamnog obogaćivanja i međusobnog djelovanja u življenu eklezijalnog zajedništva, prihvatajući razliku i otkrivajući jednakost. Podsjetio je na riječi Ivana Pavla II. iz apostolskog pisma Orientale Lumen, kako je latinskoj Crkvi potrebno obraćenje da potpuno poštuje i vrednuje dostojanstvo Istočnjaka i sa zahvalnošću prihvati duhovna blaga kojih su Istočne katoličke Crkve nositeljice na korist cijelog katoličkog zajedništva; Crkva Rima treba konkretno pokazati, više nego u prošlosti, poštovati kršćanski Istok, smatrajući bitnim njegov doprinos za potpuno življenu univerzalnost Crkve. Don Gašpar je spomenuo i Križevačke statute, regule po kojima Križevčani rado ugoste ljude u svom domu ili u klijetima po obroncima Kalnika.

PEPELNICA

Misno slavlje s obredom pepeljanja na Pepelnici u srijedu 22. veljače u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Korizma je sveto i milosno vrijeme pokore, posta i obraćenja koje poziva na sabranost i spremnost činiti dobra djela. Isus daje konkretnе smjernice kako to treba činiti; u skrovitosti da Bog zna i vidi. Praksa posta, molitve i milostinje predstavlja izraz naše zauzetosti oko obraćenja“ rekao je mons. Puljić. Korizma je duhovni hod koji nas pripravlja na slavljenje vazmenih otajstava, hod na kojem pratimo Isusa na putu u Jeruzalem gdje se zbilo njegovo otajstveno djelo muke, smrti i uskrsnuća. „Korizma nas podsjeća da je kršćanski život put kojim valja ići Kristu ususret i slijediti njega. Poručio nam je, hoće li tko poći za mnom, neka se odreče samog sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi. Ako želimo prisjetiti s njime u svjetlo radosti uskrsnuća, moramo svakog dana uzeti svoj križ. To je ulazak u Isusovu školu – školu skrovitosti, poniznosti i odlučnosti. To je naš upis na maturu i ponovno prisjećanje na događaje koji su nam priskrbili spasenje u otajstvenom događaju Isusove muke, smrti i uskrsnuća“ rekao je mons. Puljić. Korizma je zato vrlo važno liturgijsko doba. Da bismo se ozbiljno zaputili na putu prema Uskrsu, najprimjereniye nas vodi Božja riječ. Zato nam Crkva u korizmi pomaže biblijskim tekstovima, da učinimo odlučne korake u nasljedovanju Krista. „Božja riječ u korizmi otkriva nam ljudsko stanje na zemlji. Pobjednička borba protiv napasti, kojom započinje Isusovo poslanje, i nama je poziv da postanemo svjesni svoje ljudske krvkosti. To je podsjetnik da kršćanska vjera, prema Isusovom primjeru, uključuje borbu protiv upravljača ovog svijeta. Napasnik ni danas ne miruje. Njegova je zadaća napastovati, voditi i odvoditi, upropastavati. No Kristova pobjeda i nama otvara nadu da se može svladati sve njegove zasjede“ poručio je mons. Puljić, istakнуvši da se u vrijeme liturgije kroz korizmu javlja ključni izraz koji ukazuje na 'danasm'. Danas je došao čas, danas je vrijeme spasenja. Danas se približilo Kraljevstvo Božje, obratite se i vjerujte evanđelju. Danas je Krist umro na kalvariji. Danas nam je Duh sveti darovan i došao. Danas je povoljan čas.

„Korizma nas uči taj danas. Da taj danas započnemo radikalnije živjeti u Kristovoj ljubavi. Post označava uzdržavanje od hrane, ali i puno više. On obuhvaća i druge oblike odricanja, u cilju umjerenijeg života. On je naš izvanjski znak odluke da se uzdržavamo od zla i da živimo po evanđelju“ rekao je mons. Puljić. Korizma je i privilegirano mjesto i vrijeme molitve, te je nadbiskup podsjetio na misao sv. Augustina da su post i milostinja dva krila molitve koja omogućuju da se duša lakše vine Bogu. „Zato Ivan Zlatousti poziva vrlo slikovito: 'Objeli molitvom svoju kuću skromnosti i poniznosti. Neka tvoje boravište zasja svjetlom pravednosti. Uresi zidove dobrim djelima kao patinom od čistog zlata. Tamo gdje su bili zidovi i dragocjeno kamenje, stavi vjeru i molitvu poviše pročelja kao ures čitavog zdanja. Tako pripravi Gospodinu dostoјno boravište i on će ti dati da preobrazi svoju dušu u hram njegove prisutnosti'. Kako lijepo Ivan Zlatousti razmišlja o tome kako možemo pripraviti dostojan stan Gospodinu koji dolazi“ rekao je nadbiskup, upozorivši i na potrebu bratskog suošćenja ali i bratskog ispravljanja. „Dopustimo da i nama drugi pomognu kako bismo vidjeli sebe u istini, poboljšali svoj život i smirenije kročili Gospodinovim putem. Neka nas korizmeno vrijeme, uz pozorno slušanje Božje riječi, hrani na putu vjere. Neka nam zauzetija molitva, popraćena postom i dobrim djelima milostinje i milosrđa, otvara nadu koja ne razočarava. Dok pazimo jedni na druge i natječemo se u ljubavi i dobrim djelima, neka nas Gospodin učvrsti u prisnom zajedništvu s Kristom“ zaključio je nadbiskup Puljić.

KORIZMENA AKCIJA ZADARSKE NADBISKUPIJE ZA CRKVU U BIH

Zadarska nadbiskupija svake godine organizirano među svim razinama mjesne Crkve provodi Korizmenu akciju u kojoj prikuplja pomoć za socijalne potrebe raznih ustanova u nadbiskupiji. Sredstva koja se prikupaju u ovogodišnjoj Korizmenoj akciji namijenjena su braći i sestrama Crkve u Bosni i Hercegovini. Akcija je pomogla potrebne i izvan zadarskih granica, u domovini i misijama; Vukovar, Kongo, a prošle godine za obnovu škole i sportske dvorane u Čileu prikupljeno je 190 000 kn. Zadarski nadbiskup Želimir Puljić tim je povodom uputio dopis župnim uredima, osnovnim i srednjim školama, vjeroučiteljima, gradovima i općinama u Zadarskoj županiji u kojem ih poziva na sudjelovanje i otvoreno srce u pomoći za egzistencijalne teškoće ljudi u BiH. Podsjeća da će, uz tu korizmenu akciju, i ove godine biti organiziran Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BIH (4.–11. ožujka). „Cilj je korizmene akcije i Tjedna solidarnosti senzibilizirati javnost u Hrvatskoj za potrebe i nevolje Crkve u BiH, potaknuti međusobnu solidarnost te njegovati i izgrađivati duh darežljivosti, bratstva i zajedništva među našim vjernicima. Želimo dati svjedočanstvo djelotvorne vjere i ljubavi i svoj korizmeni obol upraviti prema našoj braći i sestrama koji su u potrebi“ poručuje mons. Puljić, u želji da se podrži opstanak hrvatskog naroda u BiH, pomogne gospodarski oporavak ljudi koji žele stvarati, proizvoditi, obrazovati se, raditi. Klica mnogih svećeničkih i redovničkih zvanja u Hrvatskoj potječe upravo iz našeg naroda u BiH, a i u Domovinskom ratu ti su hrabri ljudi spremno išli u obranu domovine matice od agresora čija su žrtva bili i u vlastitoj zemlji. Poticaj za nakanu te korizmene akcije je i pismo kardinala Tarcisia Bertonea u kojem govori o teškom stanju katolika u BIH, prigodom ovogodišnjeg siječanjskog zasjedanja HBK i BKBiH u Sarajevu. „Ovogodišnja Papina poruka za korizmu da pazimo jedni na druge i potičemo na ljubav i dobra djela (Heb 10,24) usmjerava našu korizmenu akciju prema Crkvi u BiH. U njoj sudjeluju odrasli, djeca, mladi, župe, škole, ustanove i ljudi dobre volje koji pomažu u raznim društvenim potrebama (bolnice, dječji vrtići, škole, obitelji) u domovini i svijetu“ kaže mons. Puljić. Ta je akcija ne samo pomoći drugome u potrebi, nego i dio vlastitog duhovnog puta pojedinca kojeg osobito vrijeme korizme poziva da vjeru prati konkretnim djelom milosrđa i suošćenja za križni put bližnjega. Akcija se provodi tijekom cijele korizme na način koji odgovara prilikama u župi; kolektama, uplatama i sl. Prilog se dostavlja u župni ured ili uplatom na žiro račun s naznakom 'Za Crkvu u BiH': Nadbiskupski ordinarijat Zadar, 2407000 – 1100041082 Poziv na broj: 02 00755877 – 536. I milostinja koja se prikupi na Treću korizmenu nedjelju u crkvama diljem nadbiskupije namijenjena je za programe Caritasa BIH i treba je čim prije dostaviti u ekonomat zadarske nadbiskupije s naznakom 'Kolekta za BiH'.

41. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE - IZLAGANJE DR. DARIJA TOKIĆA, OCD

U četvrtak 23. veljače u sjemeništu Zmajević u Zadru održana je 41. godišnja svećenička skupština zadarske nadbiskupije. Nakon prigode za sakrament pomirenja, euharistijsko slavlje u sjemenišnoj kapeli predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Apostolsku postsinodalnu pobudnicu 'Verbum Domini' upućenu episkopatu, kleru, posvećenim osobama i laicima, o Božjoj riječi u životu i poslanju Crkve, predstavio je dr. Dario Tokić, OCD. Govorio je o hermeneutici Biblije u Crkvi, pri čemu literarni smisao istražuje književne vrste, povijesni način shvaćanja i izražavanja i povijesni način uobičajenog ophođenja, a duhovni smisao treba biti u skladu s kontekstom cijelog Pisma, kontekstom predaje Crkve i konkretnih vjernika. „Povijest je konstruktivna dimenzija kršćanske vjere. I Riječ je tijelom postala u povijesnim okolnostima. Zato, s obzirom na Svetu Pismo, treba poznavati književne rodove i povijesni kontekst. Nije svejedno je li neki tekst pravni i treba ga shvatiti doslovno normirano kako piše, ili je nešto hiperbola, parabola. Inače dolazi do nesporazuma. Istina se ne izražava na isti način u pjesmi, alegoriji, prisopodobi. Da bismo shvatili što je istina, moramo shvatiti kako je izražena“ rekao je dr. Tokić, upozorivši na opasnost da se Biblija shvati samo kao tekst iz prošlosti ili da se postave sekularizirana tumačenja koja isključuju mogućnost čudesnog djelovanja. „To je prisutno i karakteristično kod znanstvenika. Ne moramo nužno sve svesti na ljudsko razumljivo. Krećemo od toga, no dalje Bogu ostavljamo. Papa je protiv fundamentalističkog tumačenja koje ne vodi računa o povijesnom kontekstu, književnim rodovima, načinu kako je istina izražena. Fundamentalističko tumačenje ne prihvata logiku utjelovljenja Riječi. Ne prihvata da je ta Riječ, dana u određenim povijesnim okolnostima, imala svoje značenje u posebnoj formi koja na drugaćiji način donosi istinu. Fundamentalističko tumačenje je izdaja literarnog i duhovnog smisla i proizvodi subjektivno i proizvoljno tumačenje“ upozorio je dr. Tokić. Papa se poziva na konstituciju Dei Verbum prema kojoj Svetu Pismo treba vidjeti u literarnom smislu, koje su književne vrste, na koji je način istina izražena, uočiti okolnosti pod kojima su shvaćeni izražavanje i način ophođenja u vremenu u kojem su tekstovi nastali, što je bilo normalno u to doba. Kad se kaže 'Preljubljeni Oče', to ne znači nezdravu sklonost. Zato je to važno znati. Za duhovni smisao važno je vidjeti kontekst cijelog Svetog Pisma u kojem je Božja riječ izrečena, ne samo u jednom dijelu. Treba je vidjeti i u kontekstu predaje Crkve koja je šira i veći je pojam od objave u Svetom Pismu.

SVETA STOLICA

U skladu s kontekstom vjernika, treba govoriti na način da ljudi vodi prema većem razumijevanju vlastite vjere. Pritom je predavač upozorio da netko želi više pokazati svoju akademsku obrazovanost nego što mu je stalo do dobra duše kojoj govori. „Govore iznad razumijevanja i vrijedaju vjernički osjećaj ljudi. Važno je nadići slovo, a doći do osobe“ poručio je dr. Tokić, istaknuvši da je kod propovijedi najvažnije stajati iza toga što se kaže. Potaknuo je da se Evandelje navješćuje većom čašću, ono se ljubi jer je riječ o osobi, Isusu. Ljube se osobe, ne stvari, rekao je dr. Tokić. Naglasio je i značaj šutnje, dati vrijeme, prostor i staviti sebe na raspolaganje, da čujemo što nam Bog želi reći. Govoreći o odnosu Riječi Božje, zalaganja u svijetu i kulture, podsjetio je na papinu riječ da je govor o potrebi da se vjeronauk izbaci iz škole mnogima jedini kontakt s porukom vjere. Pozvao je subraću da se Svetim Pismom ne samo bave, nego da postanu apostoli Božje riječi. „Reći s uvjerenjem da je prava radost u vršenju riječi i volje Božje ne može onaj tko to nije iskusio. Papa kaže: mogu se organizirati zabave, ali ne može se organizirati radost. Radost je plod Duha Svetoga“ zaključio je dr. Tokić.

O novom statusu VTKŠ-a u Zadru izvjestio je ravnatelj mr. don Elvis Ražov. Škola od stručnog postaje sveučilišni studij. Na Sveučilištu u Zadru otvara se Teološko-katehetski odjel, no i dalje ostaje pod pokroviteljstvom KBF-a u Zagrebu.

BLAGOSLOV POSTAJA KRIŽNOG PUTA I VITRAJA U CRKVI SV. MIHOVILA

Crkva sv. Mihovila u Zadru, jedna od najomiljenijih crkvi zadarskom puku, i zbog svakodnevne raspoloživosti tamošnjih redovnika za isповijed (zbog čega je, uz crkvu sv. Frane, nazvana ispovjedaonicom grada), u nedjelu 26. veljače, zasjala je po blagoslovu postaja Križnog puta i sedam vitraja na kojima su likovi dvanaest svetaca, blaženika i sluga Božjih. Učinio je to provincial Hrvatske provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša fra Ivan Paponja, predavši tako ta umjetnička djela na Božju slavu, čašćenje puku i trajni spomen darovateljima. Autor Križnog puta je akademski slikar Mate Ljubičić iz Zadra, a likove svetaca na vitrajima oslikao je akademski umjetnik Zdravko Tišljarić iz Zagreba. Staklarske radove izvela je radionica Branka Čalovića 'Stakloart' iz Zagreba, a u postavljanju vitraja sudjelovala je drvodjelska radionica Jurice Ranja iz Kukljice. Gvardijan samostana fra Miroslav Barun i redovnici zahvalili su Bogu i dobročiniteljima na tako velikom daru. Ni od koga nije tražena pomoć, sve je ponuđeno. Marija Kanjer rođ. Štulić svu je ušteđevinu, kako je dogovorila sa suprugom za njegova života, odlučila dati za obnovu crkava. Kanjer je darovala postaje Križnog puta i sve vitraje, osim jednog. Vitraj bl. Ivana Pavla II. i bl. Alojzija Stepinca dar je don Ivana Kevrića. Nitko nije htio da u djelu bude upisano njegovo ime, neka bude upisano u Božjem srcu, rekao je fra Miroslav. Građevinske radove i rasvjetu financirala je njemačka biskupija Freiburg i Zadarska nadbiskupija. Fra Miroslav je zahvalio brojnim vjernicima koji ih pohode i uvijek su podupirali obnovu. Prvi put u devetstoljetnoj povijesti crkve sv. Mihovila, ove su veljače na njene prozore postavljeni vitraji. Ideja da se prozori njima urese sazrijeva 28 godina. To je kruna nedavno dovršene velike i kompleksne obnove unutrašnjosti te crkve iz 12. st. No, još ima nekih potreba, kamenje na oltarima je oštećeno. „Bilo bi red da tu crkvu koja je hrvatski spomenik nulte kategorije podari i Ministarstvo kulture“ rekao je fra Miroslav.

U crkvi sv. Mihovila bogoslužje se uvijek slavilo na staroslavenskom i hrvatskom jeziku, što je uz nju vezalo hrvatski puk, osobito u vrijeme talijanske okupacije. Redakcija za izbor morala je uvažiti promjene posljednjih desetljeća (novi blaženici), potrebu da se uvrste i zaštitnici franjevaca trećoredaca, želju donatora. Odlučeno je da se prikažu likovi koji u Zadru nisu dovoljno zastupljeni i čašćeni. Počevši od prvog prozora pokraj zvonika do kora, poredani su na sljedeći način: sv. Franjo Asiški, bl. Ivan Pavao II., bl. Alojzije Stepinac, bl. Ivan Merz, sv. Pio iz Pietrelcine, sv. Elizabeta Ugarska, zaštitnica caritasa. Po ocu Andriji, ugarsko-hrvatskom vladaru, je i hrvatska princeza. Sv. Ljudevit IX., francuski kralj u 13. st., uzorni kršćanski vladar. Oboje su, oduševljeni duhovnošću sv. Franje Asiškog, stupili u franjevački Treći red i zavrijedili postati zaštitnici svjetovnog i samostanskog Trećeg reda. Sv. Jeronim, prevoditelj i tumač sv. Pisma, najpoznatiji Dalmatinac, proglašen u 15. st. odredbom pape Siksta IV. patronom hrvatske trećoredske provincije koja od tada nosi njegovo ime. Sluga Božji Matej Mastilić Bošnjak (1420-1525), jedan od najodličnijih graditelja i širitelja provincije franjevaca trećoredaca u Hrvatskoj. Osnivao je samostane na Rabu, Krku, Cresu i umro u dubokoj starosti na glasu svetosti. Sv. Mihovil Arkandel, zaštitnik crkve i samostana, je iza orgulja u rozeti na pročelju crkve. Zadnji prozor oslikava dvije osobite franjevke trećoredice: bl. Katarinu Kosaču Kotromanović, posljednju bosansku kraljicu koja je, bježeći od Turaka, preminula i pokopana je u Rimu te bl. Mariju Propetog Isusa Petković s Korčule, utemeljiteljicu

Družbe Kćeri Milosrđa. Predstavljaju ženski religiozni genij kojem Crkva i narod duguju veliko priznanje i zahvalnost.

Akademski umjetnik Bogdan Mogilevskij istaknuo je da su umjetnici djela uklopili u zadane umjetničke okvire. Unesena je toplina i oplemenjena unutrašnjost crkve. Krajem 17. st. uobičajenim postaje postavljanje postaja križnog puta u crkvama, što je simbol hodočašća u Svetu Zemlju i Jeruzalem gdje je Krist podnio muku i smrt. Ljubičić je postaje oslikao u klasičnoj kompoziciji, ujednačenog kolorita ljubičastih nijansi, što je korizmena emocija, rekao je Mogilevskij. Dominantna boja zahtjevne tehnike vitraja je crvena i plava, a miješanjem bijelog stakla u kompoziciju postiže se raskošan dekorativni efekt. Tišljar i Ljubičić su svoja iskustva stavili u službu sadržaja djela, a autorski egocentrizam zamijenili odricanjem. Naime, Tišljar je u prigodnoj riječi upozorio kako autor nekad dokazuje svoju aroganciju prema publici da je gotovo isključuje kao važnog arbitra u procjenjivanju slike, te u djelu ističe egocentričnost, samodopadnost i taština. Polazište u stvaranju trebali bi biti nesebičnost, čovječnost, odricanje, spremnost na žrtvu. „Od kršćanski intorniranog djela očekuje se poticaj za dubinske domete; za tihu motivaciju snaženja vjere, afirmacije metafizičkih vrijednosti ispred materijalnoga. Sve to izvedeno na način da ohrabri likovno neupućene, a ne razoačra likovno obrazovane gledatelje. Ostvare li vitraji namjeru da ne budu smetnja vašoj molitvi i predanju Bogu, uloženi naporu nisu bili uzaludni“ rekao je Tišljar. Ljubičić je zahvalio franjevcima na povjerenju da na svoj način prikaže muku Krista, što nije jednostavno. „Radio sam puno takvih djela i svaki put drugačije. Ljudi se žele nadahnuti umjetničkim djelima, izvući poruku. Ljudi u crkvi traže trenutke sabranosti. Bio bih sretan da te slike ljudima budu poticaj u otkrivanju spoznaja duha i da učvrste svoju vjeru“ rekao je Ljubičić.

OBLJETNICA POSVETE ŽUPNE CRKVE U POLAČI

„Bog ljubi čovjeka i sve što je poveza-no s njime. Njegov savez otkriva Božju vjernost koja je jača i od grijeha. A obilježava ga čvrstoća i sigurnost“ poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić na prvu korizmenu nedjelju 26. veljače na svom prvom pohodu župi sv. Kuzme i Damjana u Polači gdje je u istoimenoj crkvi predvodio misno slavlje povodom šeste obljetnice posvete te župne crkve. Puk te župe u Domovinskom ratu prošao je životni križni put; mjesto je bilo razoren, stanovništvo protjerano. I njihove obje crkve sv. Kuzme i Damjana bile su do temelja srušene. Stara župna crkva na groblju minirana je 1991. g., a 2000. g. obnovili su je Općina Polača, Zadarska nadbiskupija i Ministarstvo kulture RH. Polačanima je život značila nova župna crkva koju je 1989. g. posvetio zadarski nadbiskup Marijan Oblak, no to je bilo kratkog vijeka. Agresor je i novu župnu crkvu do temelja razorio nakon svega dvije godine njene izgradnje. Zato je velika radost bio dan 26. veljače 2006. g., kad je nadbiskup Ivan Prenda posvetio novu župnu crkvu koja je, za razliku od prijašnje, izgrađena na novoj lokaciji, više u središtu tog ravnokotarskog mjesta čiji su ljudi marljivi poljoprivrednici, obrtnici i radnici. U Polači živi 1250 župljana, ljudi su se vratili, a mjesto u kojem je ranokršćanska crkva bila podignuta još u 4. st. obnovljeno je zahvaljujući daru mnogih, pa i iseljenih Polačana u svijetu. Mons. Puljić je izrazio priznanje obnovljenom životu u toj župi koja iskustveno zna što znači vrijeme i hod u pustinji te događaj ponovnog rađanja, uskrsa. „Korizma podsjeća da je kršćanski život put kojim valja ići, Krista susresti i slijediti ga. Izraz korizma (quaresima,četrdeset) je vrijeme od četrdeset dana. To je simboličan broj kojim Stari i Novi zavjet predstavljaju istaknute trenutke iskustva vjere Božjeg naroda“ rekao je nadbiskup, navodeći primjere gdje se taj broj javlja; u biblijskom izvješću o Noi koji je kao pravednik za vrijeme potopa proveo 40 dana u korabli. Nakon poplave je opet 40 dana čekao dok stupi na čvrsto tlo. Mojsije je 40 dana ostao na brdu Sinaj, u Gospodinovoj prisutnosti, da primi Zakon, za to vrijeme posteći. Četrdeset je broj godina putovanja židovskog naroda iz Egipta u Obećanu zemlju. Proroku Iliju je trebalo 40 dana da stigne do brda Horeba gdje će susresti Boga, a građanima Ninive da čine pokoru i dobiju oproštenje. Četrdeset je broj godina kraljevske vladavine Šaula, Davida i Salomona, prvih izraelskih kraljeva. I Duh je nagnao Isusa u pustinju gdje 40 dana nije jeo ni pio, iskušavao ga je Sotona.

„Mnoštvo ljudi je slijedilo put odlaska u pustinju, počevši od oca monaštva sv. Antuna pustinjaka na istoku do sv. Benedikta na zapadu. Božji poziv da se podje u pustinju nije upućen samo monasima, nego svima. I dok su monasi, pustinjaci, redovnici tražili mirni kutak zemlje gdje ih neće smetati svjetska vreva i buka, nama je potrebno iskoristiti vrijeme korizme i učiniti određenu pustinju u našem okruženju, tražiti mirne trenutke gdje ćemo moći čuti Božji glas“ rekao je mons. Puljić. Tragom Božje riječi prve korizmene nedjelje, nadbiskup je rekao da je Noa pralik Isusa Krista u kojem će se ostvariti ko-načno spasenje ljudi, a njegova korablj je slika Crkve po kojoj se ljudi spašavaju. „Duga na nebu postaje znakom no-vog saveza i pečat jamstva Božjeg prijateljstva s ljudima. Ona će ga podsjećati na Božju ljubav, blagost, pravdu i milosrđe. Savez s Noom zato ima svoje sveopće i kozmičke razmjere. Nikada više Jahve neće strovaliti zemlju u propast zbog čovjeka. I njemu će, kao i Adamu na početku povijesti, ponoviti zapovijed kojom pokazuje koliko mu je stalo do čovjeka i njegove budućnosti: 'Plodite se i množite. Zemlju napunite i podložite je sebi' (Post 9, 7). Bogu je na srcu da se čovjek na zemlji raširi, da iskoristi njene sile i njeno skriveno blago. Pravi biblijski poziv i poticaj čovjeka je da raste i napreduje na svim područjima znanja i umijeća“ rekao je mons. Puljić, dodavši da Savez koji je Jahve sklopio s pravednim Noom ima obilježje priprave i iščekivanja za dolazak Mesije koji sklapa Novi savez u svojoj krvi. To je vječni i konačni savez koji neće moći uništiti nikakva zloba i pokvarenost ljudi. To je savez koji ostvaruje istinski vječni život čiji predokus možemo i danas osjetiti i iskusiti. Zato je prije šest godina posvećena ta sveta dvorana i pomanjan oltar na koji dolazi Uskrasnuli Gospodin pod prilikama kruha i vina, zaključio je nadbiskup Puljić.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Korizmena akcija 2012.

*„Pazimo jedni na druge i potičimo na ljubav i dobra djela“
(Heb 10, 24; Papina poruka za korizmu 2012.)*

POMOĆ CRKVI U BOSNI I HERCEGOVINI

*Prilozi se mogu dostaviti u župne urede ili uplatom na žiro račun Zadarske nadbiskupije s naznakom:
„Za Crkvu u BiH“*

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT – ZADAR
2407000 – 1100041082
Poziv na broj: 02 00755877 – 536

KULTURNO-POVIJESNI PRILOG

80. OBLJETNICA SMRTI DON BLAŽA CVITANOVIĆA – GLAGOLJAŠA I SAKUPLJAČA ŠKOLJAKA SVJETSKOG GLASA

U subotu, 25. veljače, navršava se 80 obljetnica smrti svećenika glagoljaša don Blaža (Blasula) Cvitanovića, čija malakološka zbirka (zbirka školjaka) u Zadru i Splitu i danas predstavlja svjetski raritet. Don Blaž se rodio u Velom Ižu, 11. siječnja 844. u obitelji Cvitanović, u kojoj po tradiciji generacijama bilo svećenika glagoljaša. Pučku školu s talijanskim nastavnim jezikom učio je u Preku i Zadru, a gimnaziju i teologiju u Zadru. Godine 1869. zaređen je za svećenika Zadarske nadbiskupije, postao je „pop glagoljaš“. Župnički službu vršio je u Božavi, Molatu i Brguljama, Škabrnji, Banju i Dobropoljani, Neviđanima i Dobropoljani, Kožinu i Petrčanima, te u Velom Ratu, od 1904. do 1917. Čitavog svog svećeničkog života je glagoljaš misu na staroslavenskom, prema prastaroj našoj hrvatskoj tradiciji i privilegiju. Njegov se glagoljski „brevir“ (časoslov) i danas čuva u župnom uredu u Velom Ižu.

Umro je i pokopan u svom rodnom Velom Ižu, 25. veljače 1932., gdje mu se na mjesnom groblju danas nalazi spomenik na kojem piše: *konkiliolog*. Njegov nećak, don Vladislav Cvitanović, također svećenik glagoljaš Zadarske nadbiskupije, bio je poznat proučavatelj naše glagoljske baštine, te je o svom stricu don Blažu objavio rad „*Zbirka školjaka Blaža Cvitanovića, glagoljaša*“ u Radovima JAZU – Instituta u Zadru 1973. godine.

Don Blaž je bio školski kolega Špire Brusine. Kada je doznao da je don Blaž župnik u Velom Ratu, Brusina mu piše i zamoli da skuplja školjke te mu ih šalje u Zagreb. U ljeto 1905. godine započeo je don Blaž skupljati školjke u okolini Velog Rata, na sjeverozapadnom kraju Dugog otoka, vrlo zahvalan kraj za takav pothvat. Pomagali su mu djeca i ribari koji su mu donosili školjke i skelete mekušaca. Znao je i po osam sati dnevno pomno pretraživati morski pjesak kako bi pronašao i najsitnije uzorke. Brusina mu je uzvraćao primjerke koje bi klasificirao u vrste. Tako je u osam godina nastala jedna od najbogatijih zbirki mekušaca na Jadranu. Preko neprekidnog dopisivanja, Brusina je Cvitanovića podučio konkiliologiji. Sačuvano je preko tridesetak pisama, do Brusinine smrti 1908. g. Brusina mu piše 22. 5. 1907. da se uvjerio kako je valjan čovjek i „intelligentan, koji je zasluzio da bude nešto više negoli prosti kapelan u siromašnim selima“. Brusina je posjetio don Blaža u Velom Ratu 1907. godine. Kasnije je Brusina u „Naravoslovnim crticama“ pisao o don Blažu (Radovi JAZU, 169, 171 i 173., Zagreb 1907.). Vremenom je tako don Blaž postao stručnjak po pitanju školjaka i mekušaca. Po Brusininoj smrti, don Blaž stupa u vezu s markizom Monterosatom iz Palerma, koji je bio profesor na tamošnjem sveučilištu. Među njima započne dugotrajna i plodna znanstvena korespondencija. Don Blaž je Monterosatu slao primjerke školjaka i mekušaca, ovaj ih je proučavao, klasificirao i slao dalje u Beč, te vraćao don Blažu u Veli Rat. Od 1908. do 1921. don Blaž je primio oko 70 Monterosatovih pisama. Sam je don Blaž o svojoj zbirici napisao tri članka u „Smotri dalmatinskoj“ 1911. godine. O don Blažu i njegovu sakupljaštvu pisalo se u „Hrvatskoj kruni“ 1911., Gospodarskom vjesniku 1911., u listu „Katolik“, „Novo doba“ i „Obzor“... Na poticaj Zadružnog saveza, s namjerom da se osnuje prirodoslovni muzej, don Blaž je dio svoje zbirke prodao za 3000 austrijskih kruna u Zadar 1917. godine. Uoči talijanske okupacije 1920. zbirka je prenesena u Split gdje je smještena u Prirodoslovnom muzeju na Marjanu. Don Blaž je razasla male zbirke sakupljenih primjeraka na sve strane: u Zagreb, franjevcima u Zadar, Innsbruck i Košljun, Trst, Palermo... Godine 1930. Oceanografski institut u Splitu otkupio je oko 300 vrsta. Katalog zbirke i korespondencija Špire Brusine i don Blaža nalaze se u Prirodoslovnom muzeju u Zagrebu, a pisma Monterosata u Prirodoslovnom muzeju u Splitu.

Popis svih školjaka prvi je puta objavio njegov nećak don Vladislav Cvitanović, u spomenutom djelu (Zadar 1973.). Zbirka don Blaža Cvitanovića ima ukupno 787 vrtsa školjaka, od toga 680 morskih, 67 kopnenih i 40 drugih morskih zanimljivih organizama. Školjaka iz tudih mora ima 23 vrste. Zbirka ima 37 vrlo rijetkih vrsta, 96 rijetkih i 38 prilično rijetkih. Za usporedbu: Nardoni muzej u Zagrebu je 1917. godine imao tek 370. Najvažniji uzorci don Blaževe zbirke jesu: *Eulima Bilineata*, *Kellya Geoffrooyi* i *Nerita ustulata*. Zaslugom don Blaža ime Veli Rat je ušlo u znanstveni svijet te su dvije školjke nazvane po njemu: *Mitrella scripta Velirat* i *Patella Tarentina ver. peculiaris Velirat-Monterosato*.

Don Blaž je još jedan primjer iz velebne plejade naših časnih i zaslužnih popova glagoljaša. Ove će godine, u sklopu „Dana kršćanske kulture u Zadru“, u četvrtak 29. ožujka, u Prirodoslovnom odjelu NMZ javnosti biti predstavljena Zbirka don Blaža Cvitanovića.

Livio Marijan

Epitonium communae i *Pecten jacobaeus* iz zbirke don Blaža Cvitanovića,
(foto: Prirodoslovni odjel Narodnog muzeja u Zadru)

Iz Klasične gimnazije Ivana Pavla II.

PUT(EVI) DO CJELOVITE OSOBNOSTI

Jedna od primarnih odgojnih zadaća škole je pripremiti i odgajati za prihvaćanje i poštivanje različitosti, ali i podučiti i odgojiti u poštivanju trajnih vrijednosti, a trajne vrijednosti u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. su: vjera, nada, ljubav, solidarnost, sloboda, odgovornost, zajedništvo, znanje i rad. To su one vrijednosti kojima čovjek teži, koje ga usrećuju i izgrađuju. Drugim riječima, to su one vrijednosti koje mladoga čovjeka nose i oblikuju, motiviraju ga i pokreću njegova djelovanja, u čijem se ostvarenju nalazi smisao i sadržaj ljudskog djelovanja. A, naći smisao znači - ući u pravednost, ljubav i povjerenje, u dobrotu, ljepotu i istinu.

Tijekom cijele školske godine, kontinuirano, u Klasičnoj gimnaziji se

realiziraju brojne aktivnosti: duhovne, sportske, kulturne, likovne, glazbene, kreativne, karitativne ... i druge. U svezi s tim u Školi djeluju za to formirane „grupe“ slobodnih aktivnosti. Jedna od njih je i volonterski klub «KAPLJICA» čiji su članovi, a ima ih više od dvadesetak, u siječnju i veljači 2012. ostvarili više akcija u kojima su razveselili druge i drugačije, a time oplemenili sebe na putu odrastanja i formiranja vlastite osobnosti.

Kreativna radionica, 13. siječnja

Umjesto u Školi, kreativnu radionicu izrade cvijeća predstavnice Volonterskog kluba imale su u Domu umirovljenika kod Sfinge gdje se posljednjih godina sve češće vraćaju iznalazeći nove oblike suradnje s osobama treće dobi. Osim što su u dvosatnom druženju sa štićenicama Doma izrađivani unikatni buketi ostvaren je i glavni cilj susreta: iskušavanje vlastitih mogućnosti kreacije, svladavanje nove vještine, druženje i kreativno korištenje slobodnog vremena.

Stoti rođendan, 20. siječnja

Samo nekoliko dana nakon kreativne radionice u istom Domu je bilo veliko slavlje. Baka Josipa je slavila 100-ti rođendan. Proslavi rođendana su osim „volonterki“ nazočili i članovi dramske skupine Škole izvezvi prigodni igrokaz pod nazivom „sv. Rita“ ali i dio školskoga Zbora. Osmjeha i dobrega raspoloženja nije

nedostajalo čemu su umnogome doprinijeli gimnazijalci. Mladi su na Web stranici škole po povratku napisali: „Blaženije je davati nego primati!“, a slavljenici i velikom broju gostiju dali su osim pjesme i plesa i svirku na diplama ali i puno, puno radosti.

Dan bolesnika, 11. veljače

U povodu Dana bolesnika kojega Crkva obilježava na blagdan Gospe Loretske, 11. veljače, uoči samog blagdana, grupa učenica i učenika, članova „Kapljice“ i Školskog zbora ponovno je posjetila Dom. Učenici su sudjelovali i pjesmom animirali euharistijsko slavlje koje je za štićenike doma predvodio fra Tomislav Šango uputivši prigodnu riječ kako korisnicima i djelatnicima Doma tako i mladima koji su na početku staze života. Sve je pozvao na strpljivu ljubav u nošenju vlastitoga križa te na oslobođanje od raznih predrasuda koje prijeće blizinu i susret, a tako je malo potrebno da se oni istinski dogode. Po završetku misnog slavlja učenici su se podijelili u manje grupe i krenuli u realizaciju poruke koju su čuli – dopustiti da se dogodi susret! I dogodili su se susreti! A ono što usne nisu pretočile u riječ, jer jednostavno nije bilo moguće, izrekla je poneka suza, stisak ruke, topao pogled..., a nadasve - pjesma.

Blagdan sv. Valentina, 14. veljače

Komercijalizacija i banalizacija „Valentinova“ i ljubavi motivirala je 15-ak učenika Gimnazije, predvođenih pedagoginjom s. Mirjam Gadža, učiniti gestu nesebične ljubavi. Tražili su odgovor na pitanje: Kakvu ljubav želimo i kakvu ljubav pružamo našim bližnjima? testiravši i ovaj put intenzitet svoje ljubavi u susretu sa starima i nemoćnima, bolesnima i često puta naruštenima, s osobama u Domu starih i nemoćnih. Ovakvim se susretima ne obogaćuju samo štićenici, već i mlađi ljudi - učenici koji druženjem s onima koji su na neki način na rubu društva, gledajući ih kako se nose sa starošću i bolešću - uče o životu.

Knjižni kutić, 16. veljače

Cilj projekta „Knjižni kutić“ na Odjelu Pedijatrije zadarske Opće bolnice je da se kroz čitanje slikovnica malim pacijentima, djeci, bar na trenutak ublaži bol i u igri skrati vrijeme koje moraju provesti u bolnici. U knjizi dojmova volonterke su napisale: Postići prijatelje na ovakav način je vrijednije više od bilo kakvog zlata na ovome svijetu. Pa zar nam Bog nije ostavio poruku: "Budi onakav prema drugima kakav želiš da drugi budu prema tebi." Da, upravo smo to i činile i uživale u tome. Jedna je učenica zabilježila: Toga sam dana s Pedijatrije izašla kao potpuno ispunjena i sretna osoba koja je shvatila prave vrijednosti našega ovozemaljskog života. „Širite radost, ljubav i mir i Bog vas sve blagoslovio!“ Knjižni kutić je projekt koji se realizira svakoga četvrtka od 17.00 do 18.00 sati, a u njega je uključeno 23 učenika.

Zbog ograničenosti prostora iz Klasične gimnazije Ivana Pavla II. još navode da su u protekla dva mjeseca zabilježili vrijedne rezultate na školskim i županijskim natjecanjima u znanju, ali i na Smotri LiDraNo s koje su na Državnu smotru u Šibeniku (koja će se održati od 15. do 19. travnja) prosljeđeni kao naj vrijedniji radovi u području literarnog, novinarskog i dramskog izraza zadarske županije: Svjetlost“ (Andele Mijić); rad Maje Čižmek Kovač; "A ja za ljubav samo na taj dođoh svijet" (dramska skupina) i novinarski rad – intervju: "Kazalište - poziv na svečanost duha" Marija Jeraka, učenika Klasične gimnazije.

U isto vrijeme, paralelno s realizacijom Plana i programa za ovu školsku godinu, a sve od rujna tj. početka školske godine u Školi se provodi godišnji projekt „Glasnici davnina“ i obavljaju pripreme za terensku nastavu pod nazivom „(Ne)zaboravljena glagoljica“.

**Sjemenište „ZMAJEVIĆ“
Posjet Župama**

POSJET ŽUPAMA KOLAN, BARBAT I MANDRE

U nedjelju, 27.studenoga, 2011., naši sjemeništarci (Ante Vicković, Mihael Štromajer, Luka Kotlar i Mario Palić) s prefektom don Rolandom Jelićem i domarom Jozom Ivaljićem uputili su se u župe Metajna, Zubovići, Kolan I Mandre. Ta mjesta naše sjemenište tradicionalno posjećuje svake godine, a tamo nas stanovnici tih mjesta srdačno darivaju različitim domaćim proizvodima (venom, maslinovim uljem, ribom, povrćem, sirom...). Sjemeništarci Luka I Mario s prefektom don Rolandom sudjelovali su na slavlju sv. Mise u Metajni, Zubovićima i Kolalu, dok su Ante i Mihael s našim domarom Jozom skupljali dobrotvorne priloge. Dobro srce jedne žene iz Kolana nahranilo je naše vrijedne sjemeništarce I ugostila ih u svoj topli dom I na tome smo joj puno zahvalni. Zahvalni smo svim mještanima ovih mjesta što su nas darovali i pjesmom i osmijehom, ali i proizvodima svojih marljivih ruku.

POSJET ŽUPI POLAČA

U nedjelju 11. prosinca prošle godine sjemenišna zajednica se uputila u Polaču. Nakon dolaska u Polaču oko 10 sati ,gdje ih je srdačno primio župnik don Martin Jadreško, ponudivši ih pićem da se osvježe prije sv. Mise. Također župnik je prije mise nešto rekao o svojoj župi i samoj župnoj crkvi. Nakon zanimljivog razgovora su se uputili na sv. misu koja je započela u 11:00 sati koju je predvodio prefekt don Roland Jelić u koncelebraciji župnika. Župna zajednica sv. Kuzme i Damjana bila je jako oduševljena posjetom sjemeništaraca baš njihovoj župi, a imali su i priliku prisustvovati krštenju malog Luke . Na kraju mise sjemeništarci Luka Kotlar I Kristian Perković svjedočili su o svom pozivu i govorili su o životu u sjemeništu. Nadamo se da su privukli što više mlađih iz te male župe, te da će se možda neki i dogodine priključiti sjemenišnoj zajednici . Nakon sv. mise župnik je sjemeništarce i prefekta počastio ručkom u župnoj kući, a također se ručku pridružio i duhovnik don Stanislav Wielinski. Poslije ručka uputivši se natrag u sjemenište bilo je nemoguće ponijeti sve darove od širokogrudnih župljana, pa su sutra dan maturanti s domarom došli u kombiju po plodove zemlje i ostale darove. Pri povratku u Zadar,sjemeništarci su svratili u Jankolovicu gdje se nalazi zajednica mladića liječenih od raznih poroka droge, alkohola, cigareta, kocke, Cenacolo. Jedan član te zajednice malo je ispričao o život u zajednici i iznio svoje svjedočanstvo o svom dolasku u Cenacolo.Nakon svjedočanstva sjemeništarci su imali prilike razgledati i njihove štale gdje uzgajaju domaće životinje i na neki način ponovno započinju svoj život kroz molitvu i rad. Nakon pozdrava sjemeništarci su se uputil prema Zadru.

POSJET ŽUPI UZNESENJA BDM U ŠKABRNJI

Na II. nedjelju došašća sjemeništarci su bili gosti na sv. Misi i ručku u župi Uznesenja BDM u srcu ravnih Kotara u Škabrnji. Po dolasku u župu započeli smo misno slavlje koje je predvodio prefekt don Roland Jelić, a s njim je koncelebrirao župnik Škabrnje don Josip Lisica. Nakon sv. Mise don Josip je sjemeništarce veoma gostoljubljivo pozvao na ručak u župni ured. Nakon objeda sjemeništarci su se uputili na spomenik Žrtava domovinskog rata gdje su izmolili molitvu odriješenja za sve poginule u domovinskom ratu. Tu je ujedno i završio posjet Škabrnji. Uz zahvale župniku na lijepom dočeku i gostoprimstvu krenuli su natrag u Zadar

POSJET ŽUPI VIR

Dana 19. veljače sjemeništarci zajedno s prefektom don Rolandom Jelićem na poziv župnika don Ti-homira Vulina posjetili su župu Sv. Jurja u Viru. Stigavši u Vir nešto prije mise sjemeništarce je dočekao i pozdravio župnik, te im pokazao gradilište nove župne kuće, nakon čega su se zaputili prema crkvi. Sjemeništarci su sudjelovali na „Velikoj“ misi zajedno sa pukom koji je predvodio i pjevanje. Misu je predvodio prefekt u koncelebraciji s župnikom. Prefekt je na propovijedi upozorio na važnost pomaganja potrebitih osobito „bolesnih“ u župnoj zajednici, kao što smo čuli u evanđelju. Sjemeništarci Ante Vicković i Luka Kotlar na misi su ministrirali u zajedništvu s domaćim ministrantima, te su i nakon mise iznijeli svoje svjedočanstvo i prestavili život u sjemeništu. Također i čitanja su pročitali sjemeništarci. Nakon mise župnik se zahvalio svim sjemeništarcima i župljanima koji su ih radosna srca pogostili ručkom te im se na takav način zahvalili na posjetu. Nadamo se da će i njihov drugi posjet redom ovoj župi urođiti novim duhovnim zvanjima našoj nadbiskupiji.

POSJET SJEMENIŠTARACA ŽUPI BEZGRIJEŠNOG ZAČEĆA BDM NA PUNTAMICI 26. VELJAČE, 2012.
 Na poziv župnika župe Bezgriješnog začeća BDM don Emila Bilavera, naše sjemenište Zmajević zajedno s odgojiteljem prefektom don Rolandom Jelićem bilo je u posjetu njihovoј župi. Sjemeništarci su sudjelovali u slavlju dviju misa, župnoj misi i misi za mlade. Sjemeništarci Concovado Mi洛ović i Marko Grčević su zajedno s ministrantima iz župe posluživali na obje sv. Mise, te su ujedno na kraju svake misa iznijeli svoje svjedočanstvo o pozivu i o životu u sjemenišnoj zajednici. Oko čitanja su se angažirali sjemeništarci Marko Nakić i Mihael Štromajer. Između dviju misa sjemeništarci su se susreli sa župljanima u župnom dvoru na čašici razgovora, te nam je župnik ukratko prestavio župu i pokazao prostore pastoralnog centra. Nakon mise za mlade župnik nas je počastio ručkom, gdje smo nastavili druženje i ugodan razgovor.

PUT KRIŽA NA VOŠTARNICI

Budući da je počela korizma ove godine po odluci naših odgojitelja sjemeništarci će petkom obilaziti župe našega grada i sudjelovati na pobožnosti Križnog puta.

Prvi petak ove korizme pohodili smo župu Srca Isusova na Voštarnici i sudjelovali na križnom putu i misi koju je predvodio župni vikar fra Tomislav Šanko u zajedništvu s fra Nikicom Devčićem, đakonom i našim odgojiteljem don Rolandom Jelićem, prefektom. Prije mise naš je prefekt bio na raspolaganju za sv. Ispovijed kako bi vjernici ovo korizmu mogli započeti što dostojnije i zbliženi patnjom i kajanjem s Isusom. U crkvi Srca Isusova koja je bila dupkom puna dvojica naših sjemeništaraca Luka Kotlar i Marko Grčević aktivno su sudjelovali u bogoslužju ministriranjem u zajedništvu s ministrantima župe Srca Isusova.

Fra Tomislav nas je na početku korizme meditacijom o muki Gospodinovoj uveo u otajstvo muke i smrti. Između meditacija svih četrnaest postaja zbor je pjevao po jednu strofu posljednice „Stala plačuć, tužna Mati“ glagoljaškim napjevom.

Budući da je evanđelje dana bilo o postu kad se ugrabi zaručnik fra Tomislav nam je malo progovorio, o značenju i svrsi posta u ovom suvremenom svijetu, kad je odricanje u korizmi samo napuhana stvar medijske produkcije, a sve kako bi se glavna bit kršćanskog posta i pokore izgurala negdje u kut i kako bi se razvio egoistični kult odricanja radi osobnog izgleda i ljepote. Nakon mise uz pozdrave, vratili smo se u sjemenište.

SADRŽAJ

NADBISKUPOVA RIJEČ	
Korizma	1
SVETA STOLICA	
Papina poruka za Svjetski dan mira 2012.	4
Papina poruka za Dan bolesnika 2012.	8
Papina poruka za Korizmu 2012.	11
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	
Poruka hrvatskih biskupa pred referendum o pristupu Hrvatske EU	14
Priopćenje Stalnog vijeća HBK, 17. 02. 2012.	15
Priopćenje s izvanrednog zasjedanja HBK, 23. 01. 2012.	15
Priopćenje s XIV. redovitog zasjedanja KBH i BK BIH, 30-31. 01. 2012.	16
Poruka za XVII. Dan života	18
Poruka za Dan posvećenog života	19
Poruka za tjedan solidarnosti s ljudima i Crkvom u BIH	20
ZADARSKA NADBISKUPIJA	
Nadbiskupova propovijed na Bogojavljenje 2012.	21
Nadbiskupova propovijed na zadušnici za pok. nadbiskupa Ivana Prendu, 25. 01. 2012.	23
Nadbiskupova propovijed na Stepinčevu u New Yorku, 10. 02. 2012.	25
Nadbiskupova propovijed na nedjeljnoj misi u Benkovcu, 19. 02. 2012.	28
XLI. Svećenička skupština: Nadbiskupova uvodna riječ i homilija na Misi	30
ODREDBE I OBAVIJESTI	33
KRONIKA	40
IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE	42
KULTURNO-POVIJESNI PRILOG	
Livio Marijan: 80. obljetnica smrti don Blaža Cvitanovića	90
Iz života sjemeništa	92
Iz života Gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru	94
SADRŽAJ	96